

Puumalan kunnan tilinpäätös 2025

Sisällysluettelo

1	TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1	KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	1
1.2	KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	2
1.3	YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	8
1.4	OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	11
1.5	KUNNAN HENKILÖSTÖ.....	15
1.6	YMPÄRISTÖASIAT	15
1.7	MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT	15
1.8	ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ KEHITYKSESTÄ	16
1.9	ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA	17
2	SELONTEKO SISÄISESTÄ VALVONNASTA JA RISKIENHALLINNASTA.....	18
2.1	HALLINTOPALVELUIDEN TOIMIALAN SELONTEKO VALVONNASTA JA RISKIENHALLINNASTA	18
2.2	HYVINVOINTIPALVELUIDEN TOIMIALAN SELONTEKO VALVONNASTA JA RISKIENHALLINNASTA....	20
2.3	TEKNISTEN PALVELUIDEN TOIMIALAN SELONTEKO VALVONNASTA JA RISKIENHALLINNASTA.....	24
3	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	29
3.1	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN.....	29
3.2	TOIMINNAN RAHOITUS.....	32
3.3	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	33
3.4	KOKONAISTULOT JA -MENOT	35
4	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	36
4.1	KONSERNIRAKENNE	36
4.2	SELONTEKO KUNTAKONSERNIN TOIMINNASTA, TALOUDESTA JA VALVONNASTA.....	36
4.3	KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	38
5	ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ	42
6	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	43
6.1	KUNTASTRATEGIA VUOSILLE 2022-2026	43
6.2	KUNNAN TAVOITTEET JA TOIMENPITEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2025.....	47
6.3	KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	53
6.3.1	HALLINTOPALVELUIDEN TOIMIALA	53
6.3.2	HYVINVOINTIPALVELUIDEN TOIMIALA.....	61
6.3.3	TEKNISTEN PALVELUIDEN TOIMIALA.....	69
6.4	LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN TALOUTEEN	76
6.5	INVESTOINTIOSA	78

6.6	TALOUSARVION TOTEUMAVERTAILUT.....	80
6.7	TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN.....	87
6.8	RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN.....	89
7	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	90
7.1	TULOSLASKELMA.....	90
7.2	RAHOITUSLASKELMA	91
7.3	TASE.....	92
7.4	KONSERNITULOSLASKELMA	94
7.5	KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	95
7.6	KONSERNITASE	96
8	LIITETIEDOT.....	98
9	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	113
9.1	PUUMALAN VESILIIKELAITOS	113
	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	135

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2025 oli Puumalan kunnalle aktiivisen maankäytön ja organisaatiouudistusten vuosi. Kesäkuussa toteutui vesihuoltotoiminnan siirtyminen Puumalan vesiosuuskunnalta kunnan vesiliikelaitokselle, mikä toi kunnan toimintaan täysin uuden palvelualan, operaattorikumppanin ja organisoitumisen rakenteen. Vuoden 2025 alussa aloitti toimintansa puolestaan Mikkelin seudun työllisyyspalvelut, jonka kautta tuotetaan työllisyyspalvelut Puumalassa.

Maankäytöllisesti merkittävimmät hankkeet olivat Kanttorilanrannan asuinalueen sekä aurinkovoimala-alueen kaavoitus. Kumpikin kaavoista hyväksyttiin yksimielisesti alkuvuonna 2026. Merkittävä kaavahanke oli lisäksi Koskenselän matkailualueen ranta-asemakaavan laatiminen. Kunnan tekninen toimi palkittiin ELY-keskuksen tunnustuksella hyvästä alueiden käytöstä.

Väestökehityksen näkökulmasta hyvää oli se, että syntyvyys kesti edellisvuosien tavoin 2010-lukua korkeammalla tasolla. Lapsia syntyi Puumalaan 12. Seuraavat kolme vuotta peruskoulua käyvät Puumalan pienimmät ikäluokat, jonka jälkeen ikäluokat kaksin- tai kolminkertaistuvat. Yksi kunnan valopilkuista on ollutkin varhaiskasvatuksen palvelutarpeen ja asiakasmäärän kasvu. Vuosi 2025 oli myös muuttovoittoinen 10 henkilön verran. Kuitenkin kuolleisuus on moninkertainen syntyvyyteen nähden, jonka vuoksi väestökehitys oli kokonaisuudessaan negatiivinen ja väestö väheni noin 2 %.

Kunnan suurimpia investointeja oli yhteistyössä Pohjois-Savon ja Keski-Suomen ELY-keskusten kanssa toteutettu ja EU:n osarahoittama Viljakansaarentien perusparannus 16 kilometrin matkalle. Samoin merkittävä oli uuden kirjasto- ja kulttuuritalan muutostyöt entiseen pankkitilaan, ympäristöaideteoksen hankinta sekä perhepuiston perustaminen. Lisäksi toteutettiin mm. katujen korjauksia, Pistohiekan venesataman rakennustöitä, frisbeegolf-kentän perustaminen sekä kiinteistöihin liittyviä taloteknisiä toimenpiteitä sekä kunnostustoimia.

Kunnan vuoden 2025 tilinpäätöksessä tulos vesiliikelaitos mukaan lukien on 27 876,67 euroa. Tulos sisältää tyhjäksi jääneiden sote-kiinteistöjen, asuintalon ja kunnantalon alaskirjauksia noin 360 745 eurolla. Tilikauden ylijäämää on noin 68 441 euroa, mikä sisältää varauksen purkamista noin 30 000 eurolla. Lisäksi Puumala-rahastosta tuloutettiin 10 000 euroa harrastusstipendejä varten. Koko kuntakonsernin tilikausi päättyi noin 10 000 euroa ylijäämäiseen tulokseen.

Sijoituksia kunta teki täyden valtakirjan salkkuihin 4 miljoonan euron edestä ja Puumalan Vuokrataloille kunta myönsi 1,4 miljoonan euron lainan, jonka turvin tytäryhtiö pystyi maksamaan Kuntarahoituksen lainan pois ja korjaamaan omaa pääomaa.

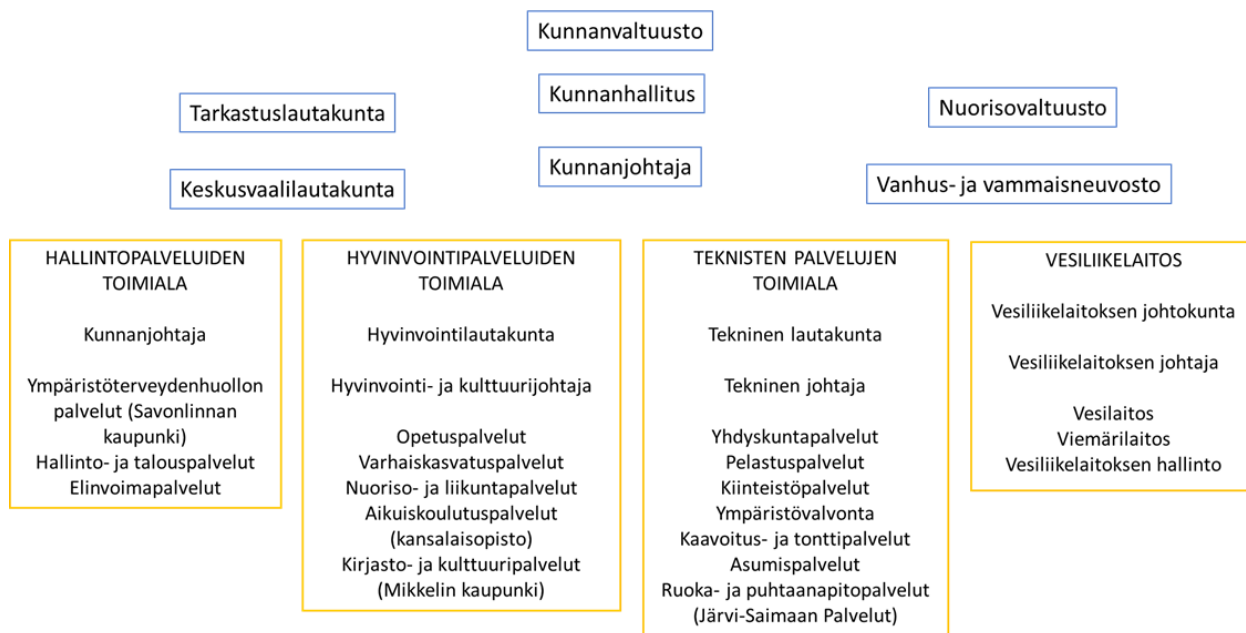
Luottamushenkilöorganisaatiossa tapahtui paljon muutoksia kevään 2025 kuntavaalien tuloksena.

Kiitos henkilöstölle muutoskestävyydestä, luottamushenkilöille aktiivisesta työstä yhteisten asioiden eteen ja yrittäjille, kuntalaisille ja vapaa-ajan asukkaille siitä, että meillä on mahdollisuus palvella omaleimaista, virkeää ja kokoaan merkittävästi suurempaa kuntaa.

Niina Kuuva

kunnanjohtaja

1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Kuva 1. Kunnan organisaatorakenne.

Kunnanvaltuuston kokoonpano 1.8.2021 – 31.5.2025

Keskusta	9 valtuutettua
SDP	5 valtuutettua
Perussuomalaiset	2 valtuutettua
Kokoomus	2 valtuutettua
Kristillisdemokraatit	1 valtuutettu

Puheenjohtajisto 1.8.2021 – 31.7.2023

- Pj. Viialainen Matti (sd.)
1 vpj. Pasanen Unto (kesk.)
2 vpj. Koivula Vesa (kok.)
3. vpj. Kietäväinen Olavi (kd.)

Puheenjohtajisto 1.8.2023 – 31.5.2025

- Pj. Viialainen Matti (sd.)
1 vpj Pasanen Unto (kesk.)
2 vpj Laine Martti (ps.)
3. vpj Kietäväinen Olavi (kd.)

Jäsenet 1.8.2021 – 31.5.2025

Granfelt Mari (kesk.)
Hämäläinen Mika (kesk.)
Karjalainen Esa (kesk.)
Kautonen Harri (kesk.)
Korhonen Minna (kesk.)
Kotsalainen Lauri (ps.), Hupli Heikki 13.11.2023 alk. (ps.)
Kuntonen Jaakko (kok.), Lautala Pentti 18.9.2023 alk. (kok.)
Kyhyräinen Paavo (kesk.)
Laine Martti (ps.)
Lempiäinen Elisa (sd.)
Luukkonen Olli (kesk.)
Montonen Keijo (sd.)
Penttinen Laura (sd.)
Pitkonen Laura (sd.)
Tella Airi (kesk.)

Kunnanhallituksen kokoonpano 1.8.2021 – 31.7.2023

Jäsenet

Pj. Kautonen Harri (kesk.)
Vpj. Montonen Keijo (sd.)
Hämäläinen Mika (kesk.)
Pitkonen Laura (sd.)
Tella Airi (kesk.)
Korhonen Minna (kesk.)
Laine Martti (ps.)

Henkilökohtaiset varajäsenet

Luukkonen Olli (kesk.)
Virta Jorma (sd.)
Karjalainen Esa (kesk.)
Lempiäinen Elisa (sd.)
Isosaari Eeva-Liisa, Ikonen Seija 15.11.2021 alk. (kesk.)
Hämäläinen Minla (kesk.)
Kotsalainen Lauri (ps.)

Kunnanhallituksen kokoonpano 1.8.2023 – 31.5.2025

Jäsenet

Pj. Kautonen Harri (kesk.)
Vpj. Montonen Keijo (sd.)
Hämäläinen Mika (kesk.)
Pitkonen Laura (sd.)
Tella Airi (kesk.)
Korhonen Minna (kesk.)
Koivula Vesa (kok.)

Henkilökohtaiset varajäsenet

Luukkonen Olli (kesk.)
Virta Jorma (sd.)
Karjalainen Esa (kesk.)
Lempiäinen Elisa (sd.)
Ikonen Seija (kesk.)
Hämäläinen Minla (kesk.)
Lautala Pentti (kok.), Lipo-Lempiäinen Tiina (kok.) 13.11.2023

Keskusvaalilautakunnan kokoonpano 1.8.2021 – 3.11.2024

Jäsenet

Pj. Hämäläinen Timo
Vpj. Markkanen Marja Liisa
Valkiainen Pirjo
Lasaroff Sirpa
Kuntonen Jaakko,
Lautala Pentti 18.9.2023 alk.

Varajäsenet kutsumisjärjestyksessä

1. Luukkonen Eero
2. Söderström Riitta
3. Reponen Maija
4. Ahonen Veli-Matti
5. Ylinen Raili

Keskusvaalilautakunnan kokoonpano 4.11.2024 – 31.5.2025

Jäsenet

Pj. Hämäläinen Timo
Vpj. Markkanen Marja Liisa
Valkiainen Pirjo
Lasaroff Sirpa
Lautala Pentti

Varajäsenet kutsumisjärjestyksessä

1. Luukkonen Eero
2. Söderström Riitta
3. Reponen Maija
4. Ahonen Veli-Matti
5. Valtonen Helvi

Hyvinvointilautakunnan kokoonpano 1.8.2021 – 31.5.2025

Jäsenet

Pj. Pitkonen Laura
Vpj. Granfelt Mari
Lempiäinen Elisa
Laamanen Kari
Puttonen Jere
Kotsalainen Lauri,
Hupli Heikki 13.11.2023 alkaen
Hannula Kaija

Henkilökohtaiset varajäsenet

Söderström Riitta
Savolainen Eine
Montonen Marjo
Kiljunen Oiva
Virtanen Samu
Ahonen Veli-Matti
Lautala Pentti

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 1.8.2021 – 31.5.2025

Jäsenet

Pj. Kuntonen Jaakko,
Pj. Lautala Pentti 13.11.2023 alk.
Vpj. Granfelt Mari
Virtanen Samu
Ihanamäki Pirkko
Niemi Sakari

Henkilökohtaiset varajäsenet

Huhtala Osmo 18.12.2023 alk.
Savolainen Eine
Luukkonen Eero
Söderström Riitta
Lasaroff Sirpa

Teknisen lautakunnan kokoonpano 1.8.2021 – 31.5.2025

Jäsenet

Pj. Hämäläinen Mika
Vpj. Penttinen Laura
Torvinen Leena
Karjalainen Esa
Kyhyräinen Paavo
Laine Martti
Lipo-Lempiäinen Tiina

Henkilökohtaiset varajäsenet

Luukkonen Olli
Söderström Riitta
Ihanamäki Pirkko
Kiljunen Oiva
Matinen Juha-Matti
Valkiainen Pirjo
Lautala Pentti

Valtuuston vaalilautakunnan kokoonpano 1.8.2021 – 31.5.2025

Jäsenet

Pj. Karjalainen Esa
Vpj. Lempiäinen Elisa
Kietäväinen Olavi

Henkilökohtaiset varajäsenet

Korhonen Minna
Penttinen Laura
Kuntonen Jaakko, Lautala Pentti 18.9.2023 alk.

Kunnanvaltuuston kokoonpano 1.6.2025 alkaen

Keskusta	10 valtuutettua
SDP	4 valtuutettua
Perussuomalaiset	1 valtuutettua
Kokoomus	3 valtuutettua
Kristillisdemokraatit	1 valtuutettu

Puheenjohtajisto 1.6.2025 alkaen

Pj. Viialainen Matti (sd.)
1. vpj. Ilvesmäki Mika (kesk.)
2. vpj. Raivio Tanja (ps.)
3. vpj. Kietäväinen Olavi (kd.)

Jäsenet 1.6.2025 alkaen

Huhtala Katri (kok.)
Hämäläinen Mika (kesk.)
Ilvesmäki Mika (kesk.)
Karjalainen Esa (kesk.)
Kietäväinen Olavi (kd.)
Kiljunen Oiva (kesk.)
Koivula Vesa (kok.)
Korhonen Minna (kesk.)
Kyhyräinen Paavo (kesk.)
Luukkonen Olli (kesk.)
Matinen Juha-Matti (kesk.)
Montonen Marjo (sdp.)

Partanen Sami (sdp.)
Penttinen Laura (sdp.)
Raivio Tanja (ps.)
Sairo Jyrki (kok.)
Tella Airi (kesk.)
Viialainen Matti (sdp.)
Virtanen Samu (kesk.)

Kunnanhallituksen kokoonpano 1.6.2025 alkaen

Jäsenet

Pj. Luukkonen Olli (kesk.)
Vpj. Partanen Sami (sd.)
Huhtala Katri (kok.)
Hämäläinen Mika (kesk.)
Koivula Vesa (kok.)
Korhonen Minna (kesk.)
Tella Airi (kesk.)

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kiljunen Oiva (kesk.)
Montonen Keijo (sd.)
Lipo-Lempiäinen Tiina (kok.)
Karjalainen Esa (kesk.)
Junikka Heikki (kok.)
Kostiainen Eine (kesk.)
Lasaroff Sirpa (kesk.)

Keskusvaalilautakunnan kokoonpano 1.6.2025 alkaen

Jäsenet

Pj. Hämäläinen Timo
Vpj. Markkanen Marja Liisa
Havukainen Aila
Valkiainen Pirjo
Ikonen Kristian

Varajäsenet kutsumisjärjestyksessä

1. Luukkonen Eero
2. Kuronen Helena
3. Reponen Maija-Liisa
4. Hannula Kaija
5. Reponen Aarno

Hyvinvointilautakunnan kokoonpano 1.6.2025 alkaen

Jäsenet

Pj. Tella Airi
Vpj. Montonen Marjo
Hannula Kaija
Huhtala Katri
Kiljunen Oiva
Laamanen Kari
Virtanen Samu

Henkilökohtaiset varajäsenet

Bäck Pii
Pitkonen Laura
Rantala Lukas
Lipo-Lempiäinen Tiina
Matinen Juha-Matti
Niemi Sakari
Lasaroff Sirpa

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 1.6.2025 alkaen

Jäsenet

Pj. Virtanen Samu
Vpj. Penttinen Laura
Niemi Sakari
Torvinen Leena
Sairo Jyrki

Henkilökohtaiset varajäsenet

Laamanen Kari
Pitkonen Laura
Bäck Pii
Lempiäinen Elisa
Kaajalahti Matti

Teknisen lautakunnan kokoonpano

1.6.2025 alkaen

Jäsenet

Pj. Hämäläinen Mika
Vpj. Penttinen Laura
Matinen Juha-Matti
Karjalainen Esa
Kyhyräinen Paavo
Lipo-Lempiäinen Tiina
Raivio Tanja

Henkilökohtaiset varajäsenet

Laamanen Kari
Torvinen Leena
Kiljunen Oiva
Virtanen Samu
Niemi Sakari
Huhtala Katri
Valkiainen Pirjo

Valtuuston vaalilautakunnan kokoonpano 1.6.2025 alkaen

Jäsenet

Pj. Karjalainen Esa
Vpj. Partanen Sami
Huhtala Katri

Henkilökohtaiset varajäsenet

Korhonen Minna
Viialainen Matti
Raivio Tanja

1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Tilastokeskuksen mukaan Suomen bruttokansantuotteen volyymi kasvoi 0,2 % vuonna 2025. Vuoden viimeisellä neljänneksellä bkt kasvoi 0,4 %. Tätä ennen bkt oli viimeksi kasvanut heinä-syyskuussa 2024, joten koko vuoden 2025 positiivinen kasvuluku pohjaa pääasiassa siihen, että vuoden 2024 alkupuolella bkt:n volyymi oli vielä matalammalla tasolla. Talouskasvua loka-joulukuussa vauhdittivat investointien sekä yksityisen kulutuksen kasvu.

Suomen talouden toipuminen on viivästynyt ja bruttokansantuote (BKT) kasvaneen vuonna 2026 vain 0,2 prosenttia. Kasvua on jarruttanut kotimaisen kysynnän heikkous. Kotitalouksien kulutuksen odotetaan kuitenkin vauhdittuvan, sillä ostovoima on kasvussa ja kasvu nopeutuu todennäköisesti vuonna 2026.

Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat kasvattavat investointeja. BKT kasvaa 1,1 prosenttia vuonna 2026, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia 2028. Työllisyys kasvaa vuosina 2026–2028 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,6 prosentista 8,5 prosenttiin vuonna 2028.

Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu vuonna 2025 3,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun sopeutustoimet alkavat vaikuttaa. Suidanteen kohenemisesta huolimatta julkisyhteisöjen alijäämä syvenee vuonna 2026 4,5 prosenttiin, kun vuodelle 2025 odotetut hävittäjähankinnat kirjataan vasta vuoden 2026 alijäämään. Pitkällä aikavälillä alijäämä pysyy syväenä: puolustus- ja kirkkomenojen kasvu sekä maltillinen talouskehitys pitävät sen yli 3,5 prosentissa suhteessa BKT:hen vielä vuonna 2030. Velkasuhde nousi vuonna 2025 yli 89 prosentin ja lähes 92 prosenttiin vuonna 2026. Kasvu jatkuu koko ennustejakson ajan, ja vuonna 2030 velka on jo yli 96 prosenttia suhteessa BKT:hen.

([Valtiovarainministeriö](#) ja [Tilastokeskus](#).)

Väestömuutokset

Tilastokeskuksen väestömuutosten ennakkotietojen mukaan väkiluku väheni Etelä-Savossa vuonna 2025 yhteensä 1 227 henkilön verran (-0,95 prosenttia), mikä on koko Suomen maakunnista eniten. Vuonna 2024 väkiluku väheni Etelä-Savossa yhteensä 538 henkilön verran.

Etelä-Savon kunnista väkiluku väheni vuonna 2025 kaikissa kunnissa, eniten Savonlinnassa (-448), Mikkelissä (-341) ja Kangasniemellä (-105). Etelä-Savon ennakkoväkiluku oli joulukuun 2025 lopussa 128 149.

Väkiluku kasvoi ennakkotietojen mukaan vuonna 2025 kaikkiaan kuudessa maakunnassa, eniten Uudellamaalla (+19 713), Pirkanmaalla (+3 719) ja Varsinais-Suomessa (+3 255). Väkiluku väheni eniten Etelä-Savossa (-1 227), Kymenlaaksossa (-1 158) ja Satakunnassa (-1 001). Väkilukuun suhteutettuna suurimmat väestötappiot olivat Etelä-Savossa (-0,95 prosenttia), Kymenlaaksossa (-0,74 prosenttia) ja Etelä-Karjalassa (-0,57 prosenttia väkiluvusta).

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen väkiluku oli joulukuun 2025 lopussa 5 656 900.

Vuonna 2025 kuntien välisestä nettomuutosta (-834) ja nettosiirtolaisuudesta (+987) muodostuva kokonaisnettomuutto oli Etelä-Savossa ennakkotietojen mukaan yhteensä 153 henkilön verran positiivinen, kun edellisenä vuonna kokonaisnettomuutto oli jopa 811 henkilön verran positiivinen.

Kokonaisnettomuutto oli positiivinen kuudessa Etelä-Savon kunnassa; Pieksämäellä (+138), Mäntyharjulla (+90), Mikkelissä (+39), Rantasalmella (+25), Puumalassa (+10) ja Enonkoskella (+1). Negatiivinen kokonaisnettomuutto oli Savonlinnassa (-91), Juvalla (-21), Kangasniemellä (-21), Sulkavalla (-15) ja Hirvensalmella (-2).

Kokonaisnettomuutto oli vuonna 2025 positiivinen suurimmassa osassa maakuntia, eniten Uudellamaalla (+17 385), Varsinais-Suomessa (+4 918) ja Pirkanmaalla (+4 585). Muuttotappiota tuli vain Pohjois-Pohjanmaalla (-150) ja Keski-Pohjanmaalla (-41). Etelä-Savon kokonaisnettomuutto oli maakunnista kolmanneksi heikoin (+153).

Vuonna 2025 luonnollinen väestönmuutos oli ennakkotietojen mukaan Etelä-Savossa -1 376. Syntyneitä oli 705 ja kuolleita 2 081. Edellisenä vuonna luonnollinen väestönmuutos oli Etelä-Savossa samaa luokkaa (-1 363).

Luonnollinen väestönmuutos oli negatiivinen kaikissa muissa maakunnissa paitsi Uudellamaalla, jossa se oli 2 883 hengen verran positiivinen. Eniten luonnollinen väestönmuutos oli miinuksella Varsinais-Suomessa (-1 604), Satakunnassa (-1 427), Kymenlaaksossa (-1 398) ja Etelä-Savossa (-1 376).

Puumalassa syntyvyys kesti edellisvuosien tavoin 2010-lukua korkeammalla tasolla. Lapsia syntyi 12. Puumalalaisia kuoli 50 henkilöä. Luonnollinen väestönmuutos oli näin ollen 38 henkeä negatiivinen.

Kokonaisuudessaan Puumalan väestö väheni 28 henkilöllä, mikä tarkoittaa -1,3 %.

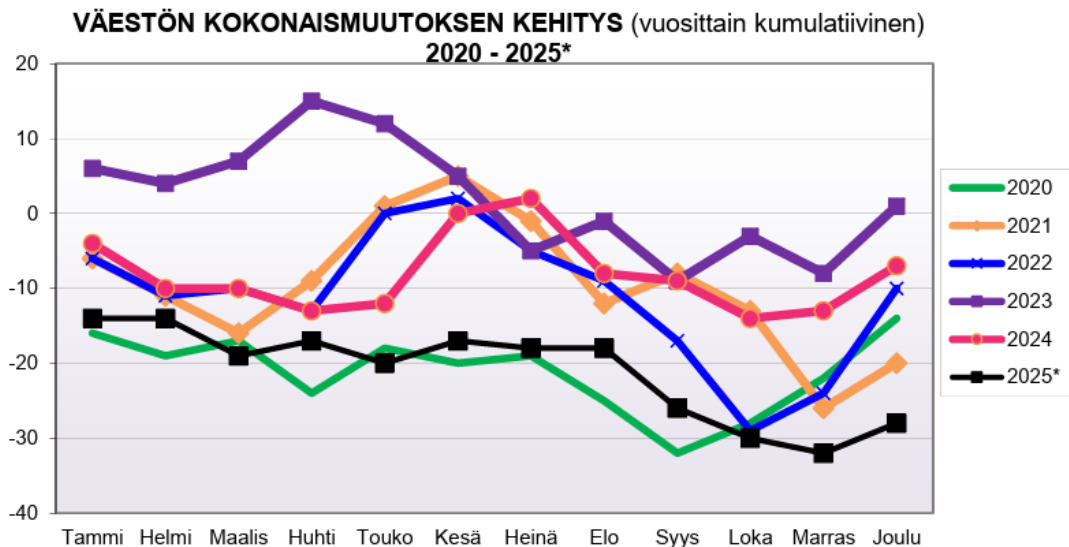
(Tilastot – Etelä-Savon maakuntaliitto.)

Taulukko 1. Väestömuutosten ennakkotietoja Etelä-Savossa 1.1. - 31.12.2025

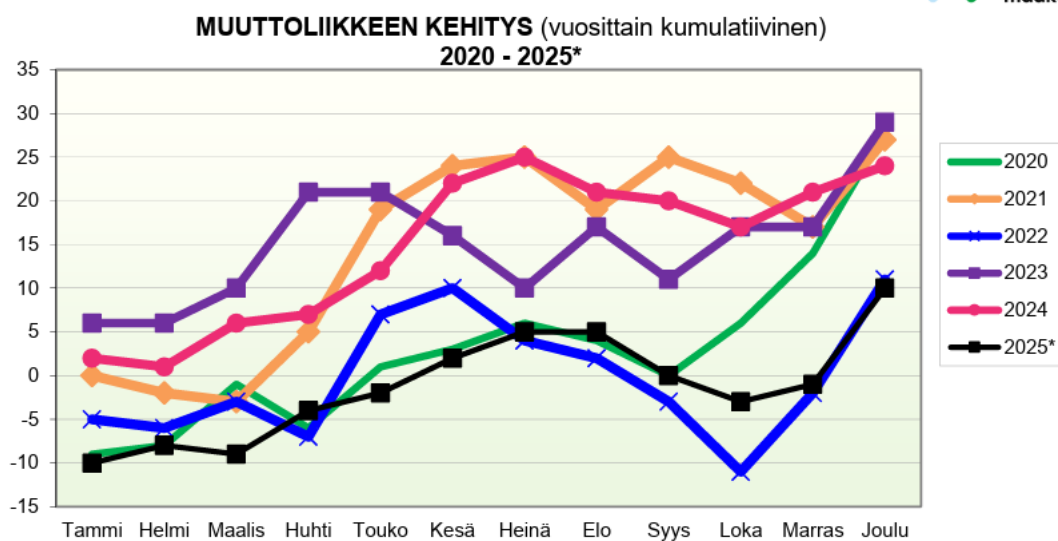
	Luonnollinen väestönmuutos			Muuttoliike										Etelä-Savon maakuntaliitto		
	Väkiluku vuodenvaihte 2024/2025	Elävänä syntyneet (A)	Kuolleet (B)	SYNTYNEIDEN JA KUOLLEIDEN EROTUS (A-B=C)	Kuntaan (D)	Kunnasta (E)	Kuntien välinen nettomuutto (D-E=F)	Maahanmuutto (G)	Maastamuutto (H)	Nettosirtolaisuus (G+H=I)	KOKONAISET NETTOMUUTTO (F+I=J)	Väestönisäys 1.1.-31.12.2025 (C+J=K)	Väkiluvun korjaus (L)	KOKONAISMUUTOS 1.1.-31.12.2025 (K+L)	Kokonaismuutos, % 1.1.-31.12.2025	Väkiluku ENNAKKO 31.12.2025
MIKKELIN SEUTUKUNTA	68 169	412	1 052	-640	2 447	2 859	-412	602	74	528	116	-524	-6	-530	-0,8	67 639
Hirvensalmi	2 059	8	43	-35	94	118	-24	27	5	22	-2	-37	0	-37	-1,8	2 022
Kangasniemi	5 062	32	116	-84	175	217	-42	24	3	21	-21	-105	0	-105	-2,1	4 957
Mikkeli	51 890	327	698	-371	1 764	2 177	-413	508	56	452	39	-332	-9	-341	-0,7	51 549
Mäntyharju	7 057	33	145	-112	318	256	62	35	7	28	90	-22	3	-19	-0,3	7 038
Puumala	2 101	12	50	-38	96	91	5	8	3	5	10	-28	0	-28	-1,3	2 073
SAVONLINNAN SEUTUKUNTA	38 355	182	642	-460	1 283	1 588	-305	278	53	225	-80	-540	-1	-541	-1,4	37 814
Enonkoski	1 288	7	26	-19	68	69	-1	3	1	2	1	-18	0	-18	-1,4	1 270
Rantasalmi	3 246	15	64	-49	119	126	-7	35	3	32	25	-24	0	-24	-0,7	3 222
Savonlinna	31 460	149	506	-357	1 017	1 291	-274	223	40	183	-91	-448	0	-448	-1,4	31 012
Sulkava	2 361	11	46	-35	79	102	-23	17	9	8	-15	-50	-1	-51	-2,2	2 310
PIEKSÄMÄEN SEUTUKUNTA	22 852	111	387	-276	667	784	-117	242	8	234	117	-159	3	-156	-0,7	22 696
Juva	5 674	19	99	-80	168	201	-33	13	1	12	-21	-101	2	-99	-1,7	5 575
Pieksämäki	17 178	92	288	-196	499	583	-84	229	7	222	138	-58	1	-57	-0,3	17 121
ETELÄ-SAVO	129 376	705	2 081	-1 376	4 397	5 231	-834	1 122	135	987	153	-1 223	-4	-1 227	-0,9	128 149

Lähde: Tilastokeskus, 1.1.2025 aluejako

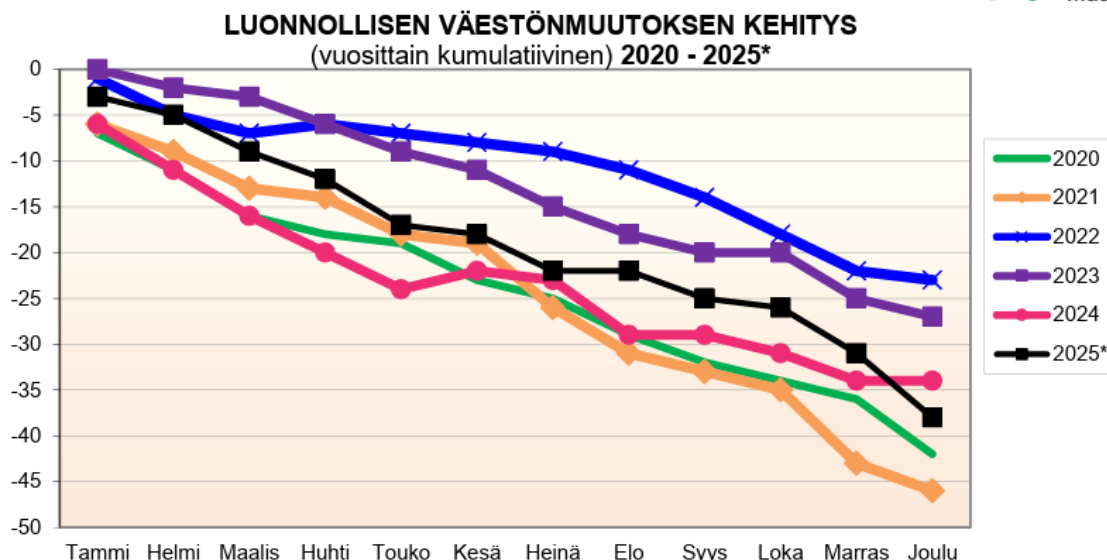
PUUMALA

PUUMALA

PUUMALA

Työllisyyskehitys Etelä-Savossa ja Puumalassa

Etelä-Savossa oli joulukuun lopussa 7 250 työtöntä eli reilu sata enemmän kuin vuosi sitten. Lomautettuja heistä oli 829. Työttömien miesten määrä nousi vuodentakaisesta 70:llä ja naisten 57:llä.

Puumalassa työvoimaa oli joulukuun lopussa 801 henkilöä ja työttömiä henkilöitä oli 10,1 % työvoimasta. Työttömänä oli 81 henkilöä. Naisia työttömänä oli 35 ja miehiä 46. Alle 20-vuotiaita työttömiä ei ollut lainkaan, alle 25-vuotiaita oli 8 ja yli 50-vuotiaita 42. Pitkäaikaistyöttömiä oli 32 henkilöä. Avoimia työpaikkoja oli 25. (Etelä-Savon ELY-keskus, työllisyyskatsaus.)

1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Toimintavuonna tapahtui merkittäviä toiminnallisia ja taloudellisia muutoksia. Merkittävimmät organisaatiossa ja taloudessa tapahtuneet muutokset koskivat vesihuollon kunnallistamista sekä Mikkelin seudun työllisyysalueiden aloittamista.

Vesiliikelaitoksen toiminnan vaikutus kunnan toimintakatteeseen oli 9 677 euroa ulkoista toimintakatetta parantava ja noin 26 000 euroa koko kunnan tulosta heikentävä. Työllisyysalueiden aloittaminen puolestaan toi kunnalle noin 200 000 euron lisäkustannuksen sekä työmarkkinatuen kaksinkertaistumiseen 160 000 euroon.

Kunnan talouden kehitys toimintavuoden aikana

Kunnan tilinpäätös vesiliikelaitos mukaan lukien osoittaa ylijäämää noin 68 441 euroa. Tulos sisältää tyhjäksi jääneiden sote-kiinteistöjen, luhtitalon ja kunnantalon alaskirjauksia noin 360 000 eurolla sekä varauksen purkamista noin 30 000 eurolla (rivitalon purkaminen). Lisäksi Puumala-rahastosta tuloutettiin 10 000 euroa harrastusstipendejä varten.

Kunnan toimintatulot olivat noin 2,7 miljoonaa euroa, mikä on 97 % budjetoidusta. Toimintatulot nousivat edellisvuodesta 5,6 %, mikä tarkoittaa noin 91 000 euroa. Vesiliikelaitoksen toimintatuotot olivat noin 268 000 euroa.

Toimintamenot olivat noin 9,1 miljoonaa euroa, mikä on noin 96 % budjetoidusta. Toimintamenot kasvoivat noin 10 %, mikä tarkoittaa noin 843 000 euroa. Tästä merkittävästä menokasvusta 258 000 euroa oli vesiliikelaitoksen kuluja, 240 000 euroa työllisyysalueen kuluja, palkkojen kasvua noin 130 000 euroa ja rivitalon purusta johtuvaa kustannusta noin 30 000 euroa.

Kunnan toimintakatteeksi muodostui noin 6,4 miljoonaa euroa, mikä on 97 % budjetoidusta. Toimintakate heikentyi edelliseen vuoteen nähden 11,7 %, mikä merkitsee noin 670 000 euroa. Toimintakatteen heikentymisen merkittävin tekijä on työllisyyspalveluiden siirto kunnille sekä työmarkkinatukimaksujen tuplaantuminen ja palkkojen nousu yleiskorotusten myötä.

Verotuloja kertyi noin 6,2 miljoonaa euroa, mikä on noin 86 000 euroa eli noin 1,4 % budjetoitua enemmän. Verotulot budjetoitiin talousarvioon Kuntaliiton ennusteen mukaisina. Valtionosuudet puolestaan toteutuivat noin 37 000 euroa eli 2,7 % budjetoitua paremmin. Rahoitustuottoja kertyi noin 180 000 euroa.

Vuosikatteeksi muodostui 1,3 miljoonaa euroa, mikä riitti 1,4-kertaisesti kattamaan poistot. Poistoja tehtiin noin 937 833 eurolla ja poistotaso nousi edellisvuodesta noin 70 000 euroa. Poistotason nousun keskeinen tekijä oli se, että vesiosuuskunnan omaisuuden siirtyminen vesiliikelaitokselle tuotti noin 60 000 euron poistotason kasvun.

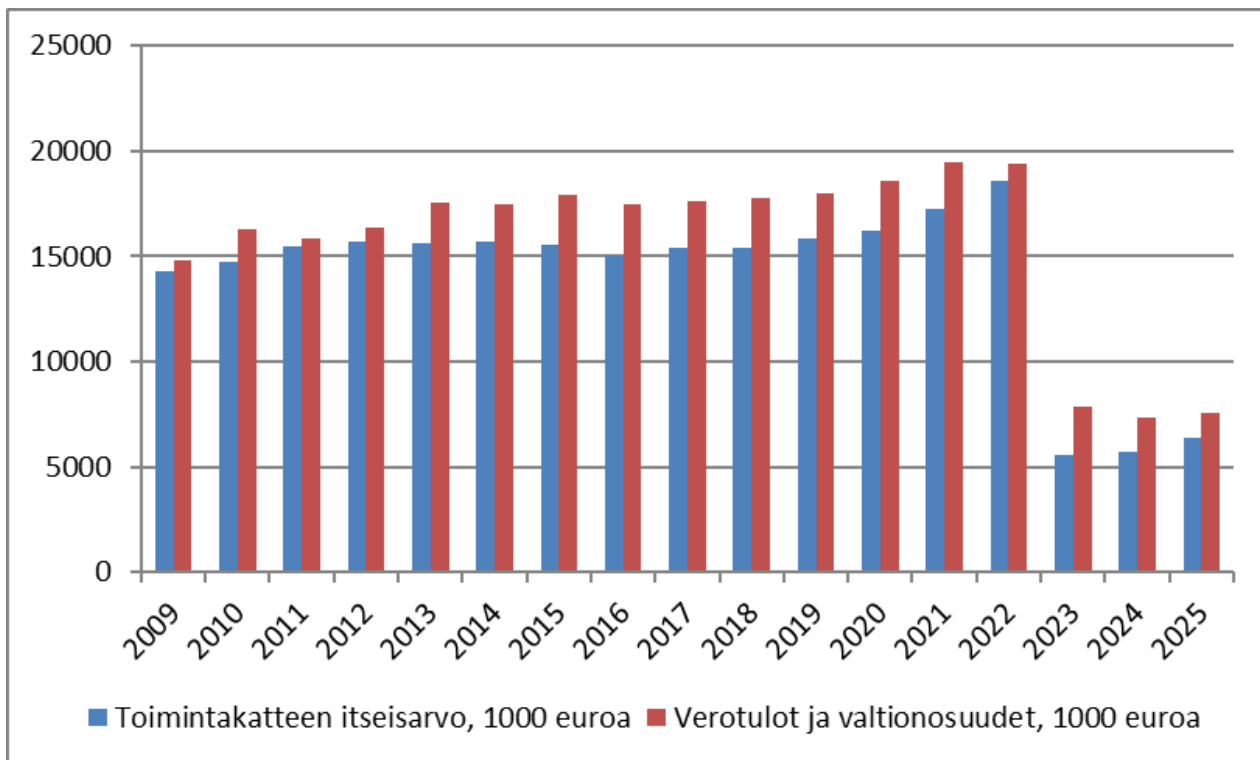
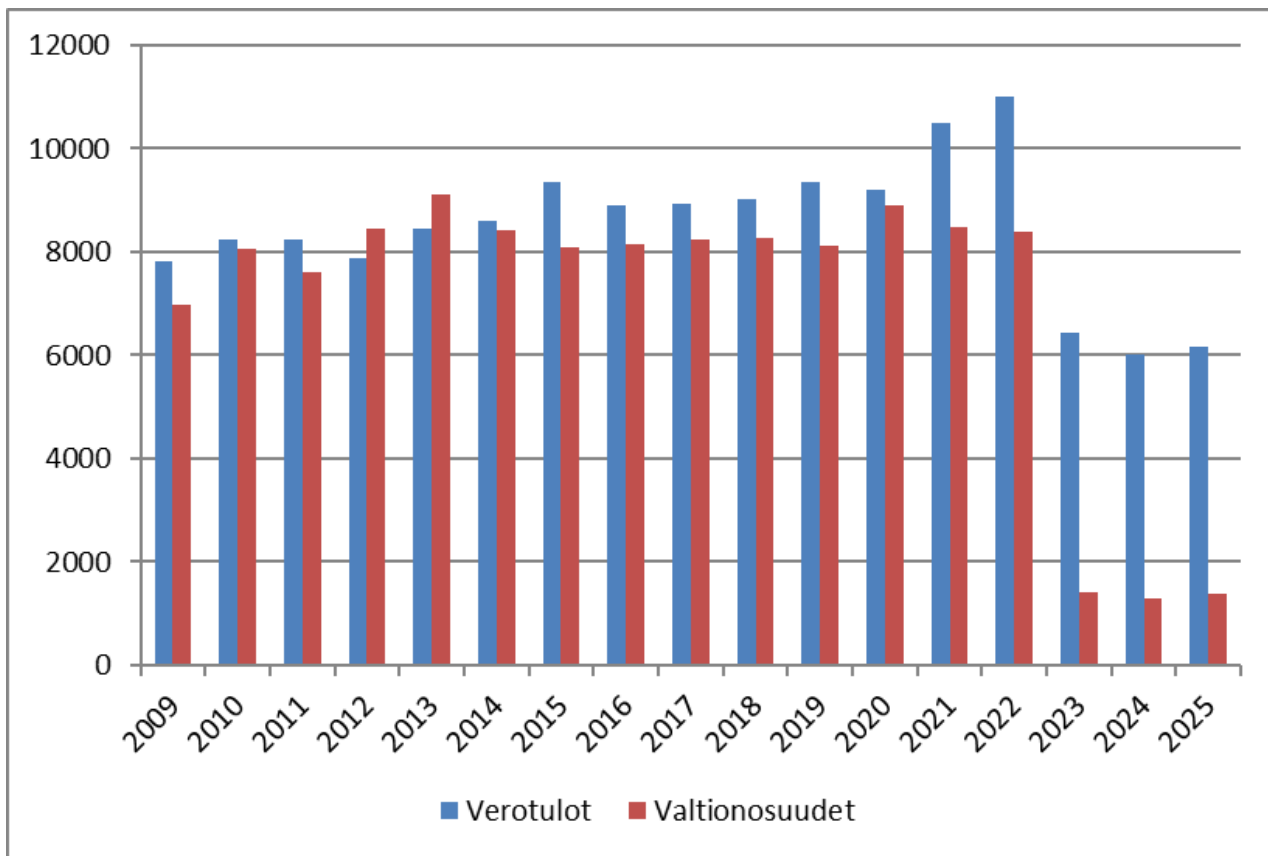
Tulokseen vaikuttavat alaskirjaukset sekä remontti- ja purkuvarauksen purkaminen noin 30 000 euron edestä sekä Puumala-rahaston tuloutus 10 000 eurolla.

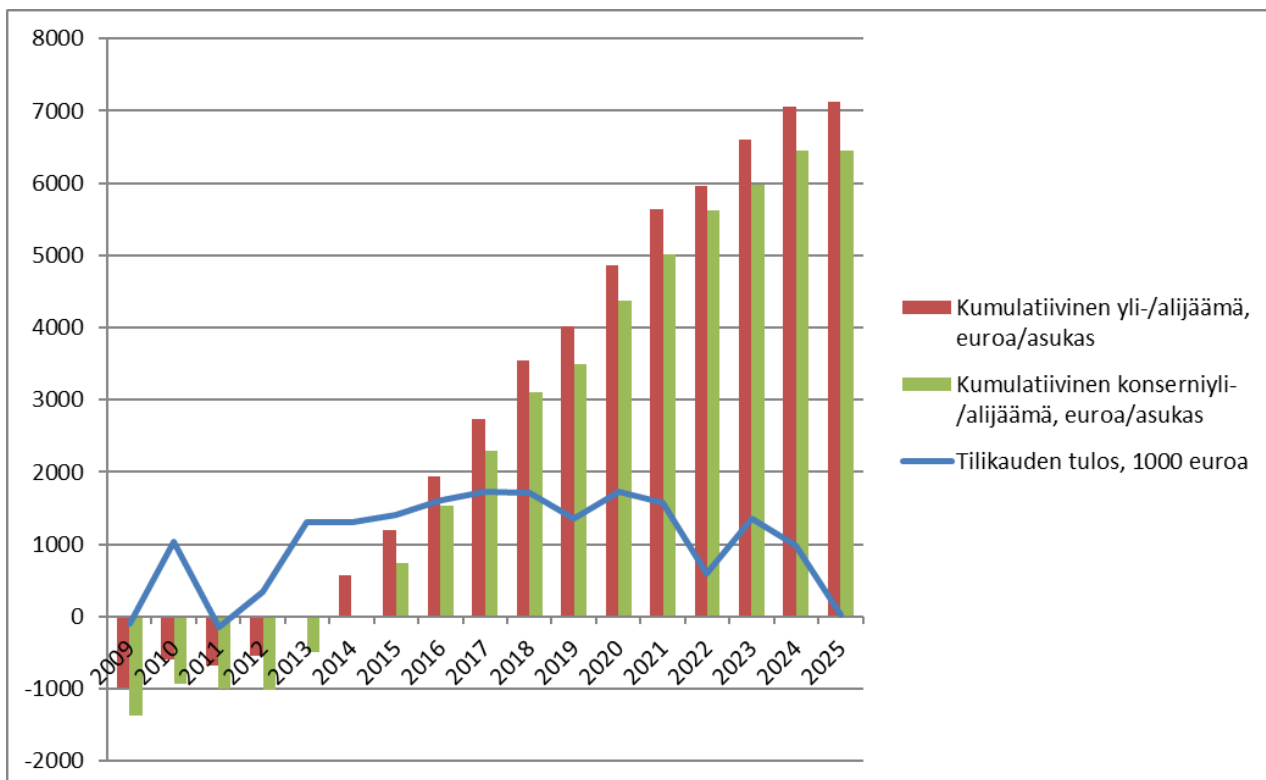
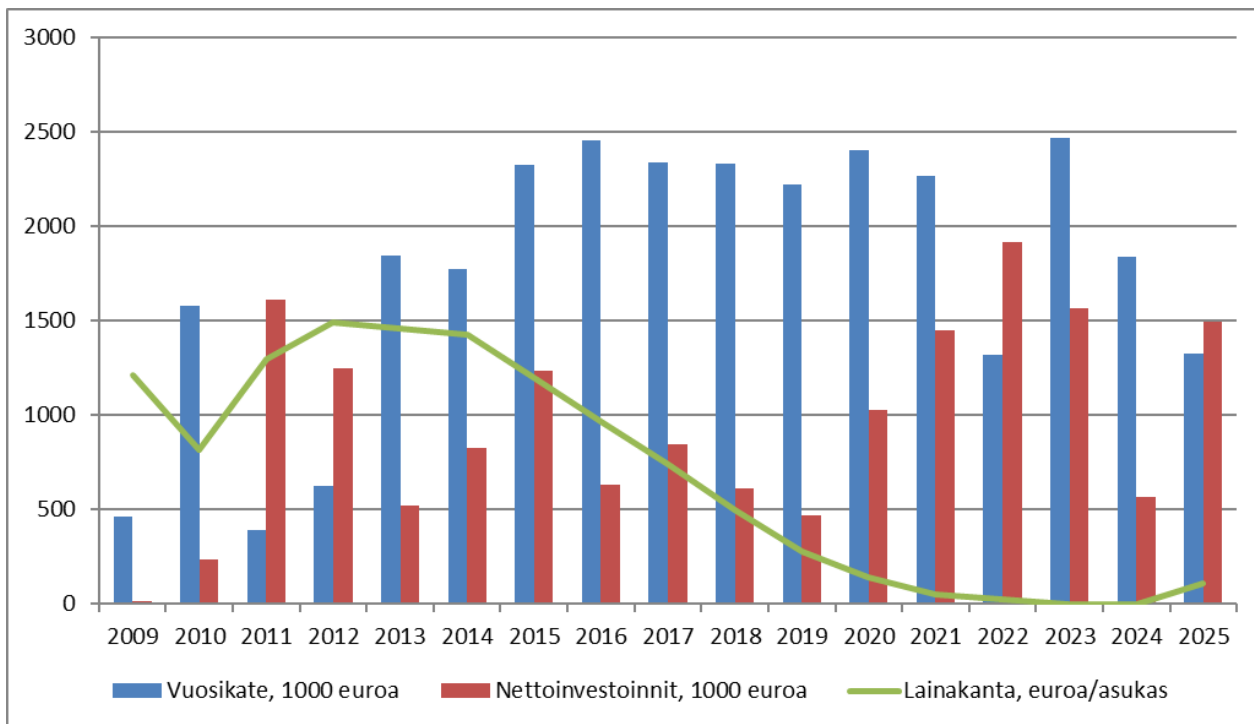
Kunnan investointimenot olivat kokonaisuudessaan 1 566 628 euroa, mikä on vain 44 % budjetoidusta. Talousarviomuutoksen jälkeen investointimenoihin oli varattuna 3,4 miljoonaa euroa. Investoinneista jäi toteutumatta esimerkiksi maanhankintaan varattua määrärahaa 270 000 euroa ja reitistöön varattua määrärahaa 120 000 euroa, sillä rahoituspäätös saatiin syksyllä. Pistohiekan venesatamahankkeelle saatiin jatkoaika vuoden 2026 loppuun saakka.

Kunnan merkittävimpiä investointeja olivat Viljakansaarentien remontti Pohjois-Savon ja Keski-Suomen ELY-keskusten johdolla, kirjasto- ja kulttuuritilan muutostyöt, perhepuiston rakentaminen sekä Pistohiekan venesataman rakentaminen.

Kunnalla oli vuoden lopussa sijoituksia Aktian täyden valtakirjan salkussa 2 014 697 euron edestä ja konsultatiivisen sopimuksen salkussa 1 915 210 euron edestä. Osuuspankin täyden valtakirjan salkussa sijoituksia oli 1 807 834 euroa. Lisäksi tammikuussa 2026 Osuuspankin salkkuun tehtiin sopimuksen mukainen 198 019 euron merkintä, mikä ei näy vielä vuoden 2025 tapahtumissa.

Kunnan rahavarat vähenivät toimintavuoden aikana 1 347 000 euroa. Kassan riittävyys oli 259 päivää.

1.5 KUNNAN HENKILÖSTÖ

Kunnan henkilöstökustannukset olivat vuonna 2025 yhteensä n. 3,8 miljoonaa euroa. Kasvua vuoden 2023 henkilöstökustannuksiin oli noin 4 %.

Puumalan kunnan henkilöstömäärä 31.12.2025 oli 68 henkilöä. Henkilöstöstä 55 henkilöä (2024: 51) oli vakinaisessa palvelussuhteessa ja määräaikaisessa palvelussuhteessa oli 12 henkilöä (2024: 15). Kunnassa tehtiin yhteensä 72,7 henkilötyövuotta, mikä on n. 0,7 htv enemmän kuin edellisvuonna. Henkilöstön keski-ikä on 50,9 vuotta (2024: 50,9). Naisia oli 64 % koko henkilöstöstä.

Työterveyshuollon kustannukset vuonna 2025 olivat 53 740 euroa (2024: 56 000). Kustannukset laskivat edelliseen vuoteen verrattuna n. 4 %. Terveysperusteiset poissaolot vähenivät vuoteen 2024 verrattuna noin 9,9 %. Työhyvinvointikyselyn sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyiden tulokset osoittivat, että työyhteisön keskeiset rakenteet ovat hyvällä tasolla ja antoivat kokonaisuutena myönteisen kuvan työyhteisöstä.

Henkilöstön osaamiseen on panostettu, mutta koulutusmäärärahoja jäi käyttämättä. Palaute- ja tavoitekeskustelut on käyty suuren osan henkilöstöstä kanssa. Yhteistoiminta on toteutunut suunnitellusti.

Puumalan kunnan henkilöstötilanne on vakaalla tasolla. Henkilöstön ikärakenne on kuitenkin haaste, sillä iso osa henkilöstöstä on lähellä eläkeikää. Työhyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen panostaminen on jatkossakin tärkeää, jotta kunta pysyy houkuttelevana työnantajana myös tulevaisuudessa.

Erikseen laaditussa henkilöstöraportissa käydään tarkemmin läpi kunnan henkilöstörakennetta, työvoimakustannuksia, henkilöstön terveydellistä toimintakykyä, työsuojelua sekä henkilöstön osaamista ja osaamisen kehittämistä.

1.6 YMPÄRISTÖASIAT

Toimintavuoden aikana ei tapahtunut merkittäviä ympäristöasioita.

1.7 MUUT EI-TALOUELLISET ASIAT

Harmaan talouden torjunta

Puumalan kunnan harmaan talouden torjunta perustuu hankintaohjeeseen, joka on hyväksytty kunnanhallituksessa 14.8.2017 §144. Puumalan kunnan ja kuntakonsernin tulee hankinnoissaan noudattaa julkisista hankinnoista ja käyttösopimuksista annetun lain (1397/2016) säädöksiä.

Hankintaohjeella on kaksi tehtävää: täydentää kunnan hankintaprosessia niiltä osin kuin hankintamenettelystä ei säädetä hankintalaissa ja määrittää menettelytavat niissä hankinnoissa, joihin hankintalaki ei ulotu. Toimivaltaa hankinnoissa on määritetty myös hallintosäännössä. Hankintojen valvontaa tehdään sisäisen valvonnan kanssa tarkastamalla viranhaltijapäätöksiä ja toimielinten päätöksiä.

Sidonnaisuusrekisteri

Puumalan kunta kerää kuntalain 84 §:n edellyttämällä tavalla tietyiltä luottamushenkilöiltä ja viranhaltijoilta ilmoitukset näiden sidonnaisuuksista. Yleisessä tietoverkossa (www.puumala.fi/sidonnaisuudet) olevan sidonnaisuuksien rekisterin ylläpitäjänä toimii tarkastuslautakunnan sihteeri Jaana Kontio.

Ihmisoikeusasiat

Puumalan kunta noudattaa kuntaa koskevia velvoitteita ihmisoikeusasioissa. Ihmisoikeudet huomioidaan kunnan toiminnassa ja päätöksenteossa kokonaisvaltaisesti. Erityisryhmien kanssa tehdään yhteistyötä siten, että kunnassa toimii vanhus- ja vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto. Lisäksi kunta on Unicefin Lapsiystävällinen kunta, joka velvoittaa huomioimaan erityisellä huolella lasten oikeuksia.

1.8 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ KEHITYKSESTÄ

Kuntien toimintaympäristö tulee merkittävästi muuttumaan tulevina vuosina, mihin keskeisesti vaikuttaa valtionosuusjärjestelmän uudistaminen. Keväällä 2026 on aloittanut parlamentaarinen työryhmä, jonka tehtävänä on miettiä kuntien tulevaisuutta.

Vuoden 2025 alusta työllisyyspalveluita alkoi hoitamaan Mikkelin seudun työllisyysalue. TE-uudistus on kasvattanut kuntien taloudellista vastuuta työllisyyden hoidosta mm. siten, että ns. sakkomaksuja alkaa kertyä jo 100 päivää työttömänä olleista henkilöistä. Yhteistyö työllisyysalueen kanssa on lähtenyt hyvin käyntiin ja Puumalassa annetaan sekä henkilöasiakkaiden neuvontaa että työnantaja-asiakkaiden neuvontaa lähipalveluna ajanvarauksella.

Puumalan kunnan vesiliikelaitoksen vastuulla on vesihuoltotoiminta. Korjausvelkaa on alustavien laskelmien mukaan yli miljoona euroa, mikä todennäköisesti tulee tarkoittamaan sitä, että kunnan tulee pääomittaa vesiliikelaitoksen investointeja lainarahoituksen kautta.

Tekninen toimi on toteuttanut selvitystä vuokra-asuntojen tilannekuvasta ja korjaus-/purkutarpeista. Asuntokannan investointitarve on pitkällä aikavälillä yli 5 miljoonaa euroa.

Mikäli hankintalain uudistus hyväksytään eduskunnassa, tarkoittaa se Puumalan kunnalle 9 osakkeen lisäostoa Järvi-Saimaan Palvelut Oy:stä.

Rakentamislain muutos ei ole vielä edennyt eduskuntaan, mutta mikäli se etenisi lausuntokierroksella olevassa muodossaan, tarkoittaisi se vuokraustoiminnan rajoittamista 90 vuorokauteen lomarakennuspaikoilla. Tämä olisi merkittävä takaisku Puumalan majoitusyrittäjille.

Lisäksi maailmantilanteen epävakaus heijastelee koko Suomen talouteen ja paikallistasolle saakka. Riskinä on energian ja elintarvikkeiden merkittävät hinnankorotukset sekä pidemmällä aikavälillä korkojen nousu. Kuntaa suojaa tässä tilanteessa pieni lainakanta, hyvät kassavarat ja kuntakokoon nähden merkittävät sijoitukset. Kuitenkin maailmantilanne heijastelee suoraan myös sijoitusomaisuuteen. Riskiä on pienennetty linjaamalla sijoitustoiminnan perusteissa ja sijoitustoiminnan toteuttamisessa sijoitusten hajautuksesta.

Kuntakonsernin taloutta koskeva iso muutos on myös sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen, mikäli kiinteistöt joudutaan pakkoyhtiöittämään. Todellista markkinaa sote-kiinteistöillä ei Puumalassa ole.

Kunnan on tarve tarkastella palvelurakennetta ja palvelutuotannon tehokkuutta tällä valtuustokaudella.

1.9 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Koko kunnan sisäisen valvonnan ohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 2014. Kunnanhallitus on hyväksynyt koko kunnan sisäisen tarkkailun ohjelman ja hallintopalvelujen sisäisen valvonnan suunnitelman. Ohjeita päivitetään parhaillaan.

Kunnassa ei ole tilikaudella havaittu väärinkäytöksiä, eikä merkittävää taloudellista haittaa aiheuttaneita tilanteita ole tullut ilmi. Kunnassa on tehty vuosittain arviointi kunnan vakuutusturvan kattavuudesta. Taloustilanteen kehittymistä seurataan joka kuukausi kunnan johtoryhmässä ja kunnanhallituksen kokouksessa, minkä lisäksi talouden kehityksestä laaditaan kattavampi puolivuotisraportti. Käyttötalouden puolelta ei tullut vuoden aikana ilmi merkittäviä määrärahojen ylityksiä.

Kunnan hallintomenettelyssä ei ole tullut tilikauden aikana ilmi merkittäviä virheitä. Hallinto-oikeudessa oli toimintavuonna yksi poikkeamishakemusta koskeva asia.

Kokouspöytäkirjat on laadittu, tarkastettu ja pidetty nähtävillä kuntalain ja kunnan hallintosäännön mukaisesti. Lisäksi kunnanhallituksen puheenjohtajalla sekä hyvinvointilautakunnan ja teknisen lautakunnan puheenjohtajilla on katseluoikeus viranhaltijapäätöksiin asianhallintaohjelmassa, ja päätökset näkyvät kunnanhallituksen jäsenille kokousten yhteydessä. Viranhaltijapäätökset julkaistaan internetissä, mutta julkaisu tehdään manuaalisesti, mistä johtuen julkaisuprosessi ei ole täysin automatisoitu. Tämä aiheuttaa joitakin puutteita siihen, miten viranhaltijapäätöksiä on julkaistu verkossa. Kunnanjohtaja on muistuttanut viranhaltijoita julkaisemisesta useamman kerran toimintavuoden aikana.

Kunnan tekemien sopimusten ja suunnitelmien ajantasaisuutta seurataan käymällä kaikki sopimukset läpi kerran vuodessa. Sopimusten osalta ei ole tullut ilmi merkittäviä epäkohtia tai riskejä.

2 SELONTEKO SISÄISESTÄ VALVONNASTA JA RISKIENHALLINNASTA

2.1 HALLINTOPALVELUIDEN TOIMIALAN SELONTEKO VALVONNASTA JA RISKIENHALLINNASTA

Toimintaympäristö ja toiminnan organisointi

Toimintaympäristön muutosten ennakoarviointi perustuu kunnassa pitkälti yksittäisten viranhaltijoiden tarkkaavaisuuteen ja omaan ammattiosaamiseen liittyvän tiedon ajantasaisuuteen, sekä esihenkilöiden ja työntekijöiden aktiivisuuteen. Toiminnan häiriöttömään jatkumiseen liittyy kohtalainen riski erityisesti hallintopalvelujen, mutta myös muiden toimialojen sellaisissa tehtävissä, joissa osaaminen on keskittynyt yhdelle tai kahdelle työntekijälle. Riskiä lisäävät myös henkilöstövaihdokset. Riski liittyy siihen, että eläköityvien henkilöiden mukana poistuu paljon hiljaista tietoa ja myös ohjelmistojen tuntemusta. Hallintosäännön ja toimivaltuuksien tuntemukseen liittyy myös vähäinen riski. Konserniohjeen tuntemisessa olevat aukot voivat aiheuttaa kohtalaisen riskin.

Suunnittelu- ja seurantajärjestelmä

Tilinpäätös on laadittu perustuen vuonna 2022 hyväksytyyn kuntastrategiaan, jonka aikajänne on vuoteen 2026 saakka. Kuntastrategia rakentuu viiden painopisteen varaan ja jokaiselle painopisteelle on asetettu tavoitteet sekä mittarit.

Toiminnan tuloksellisuuden arviointi on joiltain osin hankalaa tai puutteellista. Talousarvion täydellisyyden arviointi perustuu lähinnä yksittäisten työntekijöiden ja esihenkilöiden tarkkaavaisuuteen budjetoitiprosessin aikana, eikä esimerkiksi tietotekniikkaa hyödynnetä välttämättä niin paljon kuin mahdollista. Accuna-taloudenseurantajärjestelmä on tehostanut talousseurantaa ja sen käytössä on havaittu myönteistä kehitystä.

Päätöksenteko

Päätösten täytäntöönpanolle ei ole systemaattista seurantaa, pois lukien valtuuston päätösten täytäntöönpano. Otto-oikeuskelpoisten päätösten seurantajärjestelmä on myös osin puutteellinen ja perustuu ottavan viranhaltijan erityiseen aktiivisuuteen.

Henkilöstö

Hallinto- ja talouspalvelujen tehtävänkuvat ovat laajat eikä yksikään tehtävänkuva ole sisällöltään samanlainen. Tehtävän osaamisen keskittyminen yhdelle työntekijälle voi aiheuttaa riskin tehtävien toteutumisessa, mikäli työntekijälle aiheutuu äkillinen poissaolo tai hän siirtyy toisen työnantajan palvelukseen. Toiminta on suunniteltu niin, että eri tehtäväalueisiin on määrätty sijaiset.

Henkilöstövaihdosten yhteydessä uuden henkilön perehdyttämiseen on varattu aikaa, mutta äkillisten tehtävämuutosten osalta perehtymiseen jää liian vähän aikaa. Henkilöstön kouluttautuminen nojautuu pitkälti työntekijän omaan aktiivisuuteen ja halukkuuteen. Koulutustarve kartoitetaan vuosittain käytävien palaute- ja tavoitekeskustelujen yhteydessä, jolloin esihenkilön vastuu koulutuksiin ohjaamisessa korostuu. Koulutuksista saatu tieto pitäisi jalkauttaa paremmin työyhteisössä.

Etätyön tekeminen on vakiintunut. Etätyöstä on kunnanhallituksen kirjallinen ohjeistus ja etätyösopimus pohja. Erillinen henkilöstöraportti on laadittu osana tilinpäätösasiakirjoja.

Tietojärjestelmät

Tieto työsuhteiden päättymisistä ei aina saavuta eri ohjelmistojen pääkäyttäjiä, joiden tehtävänä on poistaa käyttäjätunnukset, mutta pienen organisaation vuoksi asia ei muodosta merkittävää riskiä. Tietosuojaan on kiinnitetty merkittävästi lisää huomiota viime vuosina, joten riskit ovat pienentyneet. Vuosittain laaditaan tilinpäätöksen yhteydessä erillinen tietotilinpäätös.

1.1.2023 voimaan tullut EU:n whistleblower-direktiiviin mukainen ilmoittajansuojelulaki velvoittaa yritykset ja organisaatiot tarjoamaan anonyymin kanavan väärinkäytösepäilyjen ilmoittamiseen. Laki edellyttää, että vähintään 50 henkilöä työllistävät organisaatiot ottavat käyttöön kanavan, jonka kautta on mahdollista tehdä ilmoituksia havaitsemistaan väärinkäytöksistä ja epäkohdista organisaatiossa. Direktiivin tarkoituksena on varmistaa, että ilmoittaja, joka havaitsee työssään EU-oikeuden rikkomuksia, voi ilmoittaa asiasta joutumatta negatiivisten toimenpiteiden kohteeksi. Puumalan kunnassa sisäinen ilmoituskanava WB otettiin käyttöön maaliskuussa 2023.

Kunnassa on käytössä Intrum Oy:n luottotieto- ja perintäpalvelu, minkä avulla on pystytty vähentämään saatavien määrää merkittävästi.

Talous

Kunnan tulorahoitukseen ja menokehitykseen ei liity tällä hetkellä merkittäviä riskejä, sillä valtionosuusuudistus ei edennyt eduskunnassa ja lakimuutoksen laajempi valmistelu siirtyy seuraavalle eduskuntavaalikaudelle. Puumalan vesiliikelaitoksen taloutta haastavat vedenkulutuksen trendinomainen lasku ja toisaalta laaja korjausvelka. Riski on kuitenkin kohtalainen.

Kunnalla on Kiinteistöosakeyhtiö Puumalan Vuokrataloille myönnetty 1,4 miljoonan euron pääomalaina. Kunnalla on asukasluvuun suhteutettu takausvastuu Kuntien takauskeskuksen kautta toteutetusta varainhankinnasta. Kuntien heikentynyt taloustilanne on kasvattanut riskiä.

Kunnalla on keväällä 2025 laaditut sijoitustoiminnan periaatteet. Sijoitusten riskipainoa on tietoisesti kasvatettu kunnan kassavarojen vuoksi. Sijoitettuihin pääomiin kohdistuu riskiä maailmanlaajuisten taloudellisten heilahtelujen osalta ja etenkin nyt, kun Lähi-idän ja Ukrainan tilanteet vaikuttavat suoraan sijoitusmarkkinaan. Kunnan kassavarat mahdollistavat sijoitustoiminnan pitkäjänteisyyden. Kunnan sijoitukset ovat kahdessa täyden valtakirjan salkussa ja yhdessä konsultatiivisen sopimuksen salkussa.

Hankinnat

Hankintojen osalta riskiä on lähinnä yksittäisten hankintaprosessien onnistumisessa, sillä kunnalla ei ole henkilöstössään hankintoja ammatikseen hoitavia henkilöitä. Riskiä on pienennetty käyttämällä hyödyntämällä Etelä-Savon Yrittäjien ja Miksei Mikkelin yhteistä hankintaneuvojaa sekä hyödyntämällä yhteishankintayksiköitä. Vaativimmissa kilpailutuksissa, esim. kunnan ICT-palvelujen kilpailutuksessa, on ostettu asiantuntija-apua kunnan ulkopuoliselta palveluntarjoajalta, mm. Suomen Hankintajuristit Oy:ltä. Kunta on mukana Sansiassa. Hankintojen osalta on annettu koulutusta viranhaltijoille ja ohjeita kysytään myös Kuntaliitosta sekä Suomen Yrittäjien Etelä-Savon hankintaneuvojalta, joka on osoittautunut tärkeäksi resurssiksi.

Talous- ja henkilöstöhallinnon prosessit

Talous- ja henkilöstöhallintojen näkökulmasta kohtalainen riski on se, että päävastuu taloushallinnosta ja henkilöstöhallinnosta on yhden ihmisen takana. Riskiä on pienennetty kehittämällä sijaisjärjestelyä. Henkilöstöhallinnon sekä taloushallinnon muodostamassa sijaistusringissä on tällä hetkellä kolme henkilöä.

2.2 HYVINVOINTIPALVELUIDEN TOIMIALAN SELONTEKO VALVONNASTA JA RISKIENHALLINNASTA

Hyvinvointilautakunta hyväksyi helmikuun kokouksessaan (3.2.2025 § 9) valtuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti sisäisen valvonnan suunnitelman vuodelle 2025. Valvontasuunnitelman toteutumisesta on raportoitu hyvinvointilautakunnalle 2.2.2026 § 4. Valvonnassa ei ilmennyt epäkohtia. Toimialajohtaja on toteuttanut säännöllistä sisäistä tarkkailua toimeenpanosuunnitelman mukaisesti. Tässä ei myöskään ilmennyt epäkohtia.

Riskien hallinnassa on tehty työyksikkökohtaisia riskianalyyseja, mutta niiden raportointi on ollut osin vaillinaista. Analyysien pohjalta varaudutaan riskien ennakointiin ja hallitsemiseen. Vastuu riskien hallinnasta on jokaisen tulosalueen vastuuhenkilöllä ja tulosityksikönjohtajalla, kokonaisvastuu on toimialajohtajalla.

Toimintaympäristö ja toiminnan organisointi

Lainsäädännön muutoksia seurataan aktiivisesti koko toimialalla. Lain muutosten edellyttämät toiminnan muutokset huomioidaan hyvissä ajoin ennen lain varsinaista voimaantuloa, muutoin toiminnalle asetetuista tavoitteista jäädyään jossain määrin tai merkittävästi. Riskin todennäköisyys on erittäin pieni. Toiminnasta vastaavat seuraavat jatkuvasti lainsäädäntönsä kehittymistä ja valmistelevat tulevia muutoksia hyvissä ajoin.

Opetus- ja kulttuuriministeriö käynnisti syksyllä 2024 lakimuutokset, joiden myötä oppimisen tuen järjestelmä uudistuu esi- ja perusopetuksessa. Opetushallitus päivitti syksyn 2024 ja alkutalven 2025 aikana oppimisen tuen osuudet esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteisiin sekä antoi määräykset, joiden perusteella koulutuksen järjestäjien tuli päivittää paikalliset opetussuunnitelmat. Opetuksen järjestäjät tekevät perusteiden mukaiset muutokset tuli tehdä paikallisiin opetussuunnitelmiin kevään 2025 aikana. Päivitetyt paikalliset esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmat otettiin käyttöön 1.8.2025. Tuen uudistuksessa vahvistetaan oppimisen edellytyksiä tukevan toimintakulttuurin merkitystä. Sen lähtökohtana on inklusiivisen toimintakulttuurin kehittäminen ja ryhmäkohtaisesti toteutettavat järjestelyt sekä näiden johtaminen. Varhaiskasvatuslain kaksi täsmennystä on huomioitu, mutta niiden vaikutukset eivät ulotu Puumalaan.

Kunnan sääntöjen ja ohjeiden noudattamatta jättäminen aiheuttaa sen, että toiminnalle asetetut tavoitteet jäävät jossain määrin saavuttamatta. Riskin todennäköisyys on pieni. Toiminnasta vastaavien sääntöjen ja ohjeiden noudattamista valvoo toimialajohtaja. Niitä päivitetään aina tarvittaessa resurssien mahdollistamissa rajoissa. Erilaisten ostopalvelusopimusten toteutumattomuus voi aikaansaada sen, että toiminnalle asetetusta tärkeästä tavoitteesta jäädyään merkittävästi. Riskin todennäköisyys on kohtalainen. Toiminnasta vastaavan tulee seurata tehtyjen ostopalvelusopimusten noudattamista säännöllisesti ja keskustella palvelun tuottajan kanssa epäkohdista.

Yksintyöskentely on tyypillistä nuoriso- ja liikuntapalvelujen toimialalla. Yksintyöskentelyyn liittyvää psykososiaalista kuormitusta ja väkivallan riskiä seurataan jatkuvasti esihenkilön ja työntekijän välisissä keskusteluissa ja tarvittaessa siirrytään työparityöskentelyyn. Työparityöskentely lisää taloudellista riskiä, mutta vähentää työntekijään kohdistuvaa kuormitusta ja riskiä.

Opiskeluhuollon palvelut tuottaa Etelä-Savon hyvinvointialue, Eloisa. Palvelujen tuottamisen häiriöissä toiminnalle asetetuista tavoitteista jäädään merkittävästi. Riskin todennäköisyys on kohtalainen. Vuonna 2025 opiskeluhuollon palvelut järjestyvät hyvin. Koulupsykologin palvelussa on ollut jatkuvuutta vuoden 2025 loppuun saakka.

Kouluterveydenhoitajapalvelussa on ollut sama terveydenhoitaja lukuvuoden 2025-2026. Opiskeluhuollon ammattihenkilöt ovat pystyneet osallistumaan myös yhteisölliseen opiskeluhoitotyöhön. Eloisa on parantanut paikallista tiedottamista. Tiedon saavutettavuutta on parantanut myös alueellisen opiskeluhuollon ryhmä, jonka kokouksiin osallistuu hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja ja/tai yhtenäiskoulun rehtori.

Kokonaisuudessaan hyvinvointipalvelujen organisaatio on pitkäaikaisen kehitystyön johdosta selkeä ja tarkoituksenmukainen. Organisaatiota on rasittanut henkilöstön vaihtuvuus esimiestasolla viime vuosien ajan. Syyslukukauden 2025 hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja on toiminut yhtenäiskoulun rehtorina oman työnsä ohella.

Suunnittelu- ja seurantajärjestelmä

Tavoitteet asetetaan vuosittain talousarviossa ja taloussuunnitelmassa. Tavoitteet johdetaan kuntastrategiasta ja osin myös sen pohjalta tehdystä hyvinvointipalvelujen toimeenpano-ohjelmasta. Jos toimintaa ei kehitetä, toiminnalle asetetusta tärkeästä tavoitteesta voidaan jäädä merkittävästi. Riskin todennäköisyys on pieni.

Hyvinvointilautakunta hyväksyy talousarvion käyttösunnitelman vuosittain. Toimialajohtaja seuraa koko toimialan talousarvion toteutumista ja vastuuhenkilöt oman tulosalueen osalta. Toimialajohtaja raportoi hyvinvointilautakunnalle talouden tilanteesta kokouksittain, noin kuusi kertaa vuodessa. Talouden ja toiminnan toteutumisesta raportoidaan kunnanhallitukselle puolivuosisiraportin muodossa ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Yllättävät tilanteet voivat aiheuttaa sen, että omalle toiminnalle asetettu tavoite ei välttämättä toteudu täysin. Riskin todennäköisyys on pieni. Toiminnasta vastaavalla on vastuu siitä, että yllättävissäkin tilanteissa toiminta järjestetään niin, että tavoitteet toteutuvat. Henkilöstön pitkät poissaolot erityisesti perusopetuksen toimialalla toivat omat haasteensa toiminnan järjestämiseen.

Päätöksenteko

Päätöspöytäkirjat laaditaan, tarkastetaan ja pidetään nähtävänä hallintosäännön määräysten mukaisesti. Päätöksiä tehtäessä vaikutusten ennakkoarviointi jää usein vähäiselle huomiolle. Riskinä ovat päätöksen ennalta arvaamattomat ja epäedulliset vaikutukset eri tahoille, tällöin toiminnalle asetettu tavoite jää jos-sain määrin tavoitteesta. Riskin todennäköisyys on pieni.

Henkilöstö

Henkilöstöhallinto toteutetaan hallintosäännön sekä talousarviossa olevien ja kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Hyvinvointipalvelujen johtoryhmän kokouksia pidetään 6–8 kertaa vuodessa ja vastuualue/työpaikkakokouksia jokaisella vastuualueella/yksikössä tarpeen mukaan. Hyvinvointipalveluiden johtoryhmä jäi tästä kokoustavoitteesta merkittävästi. Toiminta- ja työketjut ovat varmistettu niin, että toimialajohtajalle ja vastuuhenkilöille on määrätty sijaiset.

Hyvinvointipalveluihin on saatu pääsääntöisesti ammattitaitoista henkilöstöä, mutta on kohtalainen riski, että kelpoista henkilöstöä ei saa rekrytoitua. Etenkin määräaikaisiin tai osa-aikaisiin työ- ja virkasuhteisiin on haasteellista saada kelpoisuuden omaavaa henkilöä. Ammattitaitoisen henkilöstön puute aiheuttaa sen, että kunnan kannalta olennainen tavoite jää osin saavuttamatta. Tällöin kuntalaiset eivät saa tarvitsemaiaan palveluja tai palvelujen taso laskee. Toiminnan pitkän tähtäimen suunnittelu ja ennakointi pienentää epävarmuutta.

Äkillisissä tilanteissa sijaisen saaminen voi olla vaikeaa. Myös sijaisen perehdyttäminen jää olemattomaksi tai hyvin vähäiseksi ja toiminnalle asetetuista tavoitteista voidaan jäädä merkittävästi. Riski on kohtalainen.

Toiminnasta vastaavan on huolehdittava sijaisjärjestelyistä ja riittävästä perehdyttämisestä. Jos käytössä on yksi ja sama sijainen, on hänen perehdyttäminen huomattavasti helpompaa ja riskit vähenevät. Erityisesti yhtenäiskoululla oli paljon sijaisuuksia vuonna 2025. Näissä oli paljon myös samanaikaisia sijaisuuksia, joka voi lisätä niin toiminnan tavoitteista jäämisen riskiä kuin vähäisen perehdyttämisen riskiäkin. Mikäli ulkopuolista sijaista ei saada tai voida ottaa, sijaisuudet myös kuormittavat henkilöstöä. Tämä riski on suuri.

Koko toimialalla on riski siinä, että vain yksi tai kaksi työntekijä hallitsee tietyn työtehtävän. Jos he ovat työ vapaalla, tehtävien hoito kärsii. Riskin todennäköisyys on suuri. Toimialajohtajan ja toiminnasta vastaavien on huolehdittava siitä, että henkilöstön osaamispohjaa laajennetaan niin, että useampi henkilö hallitsee samat työtehtävät. Lisäksi minimimiehityksellä toimittaessa yhdenkin henkilön yllättävä tai pitkäaikainen poissaolo vaikuttaa toimintojen toteutumiseen. Tällöin toiminnalle asetetusta tärkeästä tavoitteesta voidaan jäädä merkittävästi. Riskin todennäköisyys on kohtalainen.

Henkilöstön kouluttautumishalun hiipuminen voi aiheuttaa sen, että kunnan kannalta olennainen tavoite jää osin saavuttamatta, ja että ei pysytä valtakunnallisen kehityksen mukana. Riski on pieni. Toiminnasta vastaava huolehtii siitä, että henkilöstöä kannustetaan kouluttautumaan ja henkilöstön kouluttautuessa heidän sijaisjärjestelynsä toimivat.

Henkilöstön vähentyessä ja ikääntyessä jaksaminen on riskitekijä. Henkilöstö joutuu vastaamaan suuremmasta työkokonaisuudesta ja tekemään enemmän töitä. Tällöin toiminnalle asetetuista tärkeistä tavoitteista voidaan jäädä merkittävästi. Riskin todennäköisyys on suuri. Toiminnasta vastaavien on yhdessä työsuojelun organisaation ja työterveyshuollon kanssa huolehdittava henkilöstön työhyvinvoinnista ja jaksamisesta. Työnantajan onkin jatkossa korostetummin otettava huomioon, että työntekijän henkilökohtaiset edellytykset voivat vaatia yksilöllisiä työsuojelutoimenpiteitä (Työturvallisuuslain 2002/738 tarkennus 1.6.2023).

Puumalan kunnan varhaisen tuen toimintaohje päivitettiin vuonna 2024. Varhaisen tuen tavoitteena on tunnistaa työkykyä uhkaavat tekijät mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja käynnistää korjaavat toimenpiteet ja tätä kautta parantaa yksilön sekä työyhteisön hyvinvointia ja työturvallisuutta. Varhaisen tuen toimintaohjeen käyttö vähentää työn kuormittavuudesta aiheutuvaa riskiä. Varhaisen tuen toimintaa harjoitettiin erityisesti yhtenäiskoulussa vuoden 2025 aikana.

Suurimpia fyysisen ympäristön työturvallisuusriskejä ovat sisäilmaongelmat. Jos sisäilma on huono, toiminnalle asetetuista tärkeistä tavoitteista voidaan jäädä merkittävästi. Riskin todennäköisyys on kohtalainen. Toiminnasta vastaava tekninen toimiala ja työsuojeluorganisaatio huolehtivat siitä, että sisäilmaongelmia ei ole tai ole tai ongelmiin puututaan heti kun ne havaitaan. Sisäilmaongelmien aiheuttama riski korostuu, mikäli ko. tiloja käytetään ennen sisäilmaselvityksen valmistumista.

Vuonna 2025 toteutetut työhyvinvointikysely osoitti työtyytyväisyyden hyväksi koko hyvinvointipalvelujen toimialaa tarkasteltaessa, tosin toimialakohtaisia vaihteluja on merkittävästi.

Tietojärjestelmät

Tietoturvallisuus perustuu kunnan yhteiseen tietoturvameneettelyyn ja ohjeistukseen sekä vastuuntuntoiseen työskentelytapaan arkaluontoisten asioiden käsittelyssä. Henkilöstön tulee suorittaa vuosittain tietoturvallisuusasioihin perustuva testi.

Sekä työntekijöiden että asiakkaiden tietoja on erittäin paljon erilaisissa ohjelmistoissa. Mikäli ohjelmisto ei toimi, asioiden hoito vaikeutuu ja joissakin tapauksissa voi loppua kokonaan. Riskin todennäköisyys on pieni. Riskiä hallitaan osaltaan hoitamalla päivitykset sekä ohjeistamalla käyttäjät.

Sähköpostin toimintaongelmat aiheuttavat tiedonkulun ongelmia. Kunnan tiedonhallintajärjestelmän ongelmat hidastavat päätöksentekoa. Tällöin palvelujen tuottaminen myös hidastuu. Riski on pieni.

Atk-tuen poissa ollessa avun saaminen on hyvin vähäistä ja asioiden hoito vaikeutuu. Riskin todennäköisyys on pieni.

Hankinnat

Hankinnat tehdään pääsääntöisesti kilpailuttamisen perusteella. Näin saadaan toiminnot järjestettyä todennäköisimmin kustannustehokkaasti. Hankintojen suunnitelmallisuuteen on kiinnitettävä huomiota. Toiminnasta vastaavien on huomioitava kaluston tärkeys ja kunnossapidon merkitys toimintojen toteutumiselle sekä käyttäjäturvallisuus. Riskinä ovat kaluston yllättävät korjauskustannukset tai uuden kaluston hankinta. Riskin todennäköisyys on pieni. Toiminnasta vastaavien on tehtävä hankinnat suunnitelmallisesti ja ennakoitava kaluston kunto.

Sopimukset ja projektit

Erilaiset hyvinvointipalvelujen toimialalla tehdyt ostopalvelu- ja yhteistoimintasopimukset ovat toimineet pääsääntöisesti hyvin. Sopimusehtojen noudattamista ja vanhentumisaikoja seurataan jatkuvasti. Kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tehtyjen sopimusten osalta riskinä on sopimuksen yllättävä purkautuminen tai toimijan resurssipula, jotka aiheuttavat sen, että toiminnalle asetetut tavoitteet voivat jäädä jossain määrin tavoitteista. Riskin todennäköisyys on pieni. Toiminnasta vastaavien on suunnittelussa huomioitava tämä riski.

Projekteja/hankkeita on eri vastuualueilla kiitettävästi ja niihin haetaan aktiivisesti rahoituksia. Niiden avulla kehitetään toimintaa ja niiden vastuut on määritelty projekteja/hankkeita käynnistettäessä. Hanke- ja erityisrahoitusten haku voi jäädä epähuomiossa tekemättä, koska hakeminen on pääsääntöisesti yhden henkilön vastuulla. Tällöin toiminnalle asetetut tavoitteet jäävät jossain määrin tavoitteesta. Riskin todennäköisyys on pieni. Hanke- ja erityisrahoitusten hakuajoja on seurattava intensiivisesti. Monivuotisten hankkeiden rahoituksen päättyminen kesken suunnitellun hankekauden voi keskeyttää hankkeen. Tällöin toiminnalle asetetusta tärkeästä tavoitteesta voidaan jäädä merkittävästi. Riskin todennäköisyys on pieni. Toiminnasta vastaavien on varauduttava tähän. Hankkeisiin on myös resursoitava aikaa, sillä hankehakemusten tekeminen, hankkeen organisointi ja raportointi ovat tavanomaisesti työläitä.

Omaisuus

Kunnan tekninen toimiala vastaa kunnan kiinteistöistä. Koneiden ja laitteiden on oltava asianmukaisia ja turvallisia. Riskinä on henkilöstön ja/tai asiakkaiden loukkaantuminen. Riskin todennäköisyys on pieni. Toiminnasta vastaavien on huolehdittava koneiden ja laitteiden kunnosta ja turvallisuudesta sekä opastettava käyttäjiä.

Talous- ja henkilöstöhallinnon prosessit

Ostolaskujen hyväksymisen sujumattomuus voi aiheuttaa rahallisen riskin viivästyskorkojen muodossa. Riskin suuruus ja todennäköisyys on pieni. Toimialajohtajan on varmistettava laskujen hyväksyjien varahenkilöjärjestelmän toimivuus.

Tiedonkulku

Tiedonkulku henkilöstölle hoidetaan suusanallisesti, sähköpostitse, sähköisillä kanavilla, kirjeitse, hyvinvointipalvelujen johtoryhmän kokouksissa, työpaikkakokouksissa ja työpisteiden ilmoitustauluilla.

Tiedottamiseen on jatkuvasti kiinnitettävä huomiota ja sitä on kehitettävä, tämä nousi esiin myös työhyvinvointikyselyn tuloksissa. Tiedottamisessa tulee olla yhdenmukainen linja. Riskinä on tiedottamisen epäonnistuminen, joka voi vaikuttaa myös palvelutuotantoon. Riskin todennäköisyys on pieni.

Asianmukainen ja oikea-aikainen tiedottaminen palvelujen käyttäjille on olennainen osa palvelutuotantoa. Tiedottamisessa tulee olla yhtenäinen linja. Tiedotettaessa tulee huomioida tiedottamisväylät, joita asiakkaat käyttävät. Tämä edellyttää henkilöstön osaamista ja tiedottamiseen sopivaa välineistöä. Riskinä on tiedottamisen epäonnistuminen. Tällöin toiminnalle asetetut tavoitteet voivat jäädä jossain määrin saavuttamatta. Riskinä on myös henkilöstön osaamisen ja välineistön puute sekä eri toimialojen yhteistyön vähäisyys. Riskien todennäköisyys on pieni. Kunnan tulee hankkia henkilöstölle tiedottamiskoulutusta ja asianmukaista välineistöä.

Tiedon kulku ja tiedottaminen sekä organisaation sisällä että ulkopuolelle on yhden tai parin henkilön varassa. Jos tieto ei kulje, toiminnalle asetetuista tärkeistä tavoitteista voidaan jäädä merkittävästi. Riskin todennäköisyys on pieni. Tiedottamisesta vastaaville on oltava varahenkilöjärjestelmä.

2.3 TEKNISTEN PALVELUIDEN TOIMIALAN SELONTEKO VALVONNASTA JA RISKIENHALLINNASTA

Henkilöstö

Teknisten palvelujen toimialalla osaavan henkilöstön saatavuus on ollut riittävä. Vuodenvaihteessa oli eläköitymisen takia käynnissä yksi rekrytointi kiinteistöhuollon puolella.

Teknisten palvelujen toimialan kiinteistöjen kunnossa- ja puhtaanapitotehtävissä on käytetty tarvittaessa ostopalveluja. Kesäaikaisiin alueidenhoitotehtäviin saatiin palkattua kolme henkilöä erimittaisiin työsuhteisiin. Lisäksi alueidenhoidossa ja erilaisissa aputöissä oli neljä nuorta henkilöä kuukauden mittaisissa jaksoissa.

Puumalan satamapalveluissa jatkettiin kesällä 2025 satamamestarimallia. Satamamestarin alaisuudessa toimi kuusi nuorta. Satamapalvelut toimivat kuitenkin vähintään tyydyttävästi.

Henkilöstölle on tarjottu koulutusmahdollisuuksia mm. suorittaa oppisopimusmenettelyllä ammattitutkinto. Koulutusmahdollisuuksien käyttö on teknisellä toimialalla ollut kuitenkin vähäistä, ne ovat olleet lähinnä lyhyitä päivän, parin perehdytyskoulutuksia.

Perehdytyksessä ja palaute/tavoitekeskusteluissa käytetty Sympa HR -järjestelmä on osoittautunut selkeäksi ja toimivaksi.

Pienistä henkilöstömääristä johtuvaa toimialaosaamista on kehitetty siten, että työntekijän poissa ollessa ko. työtehtävät pystytään pääosin hoitamaan. Sijaistaminen on toiminut kohtalaisesti, toki töitä kasaantuu varsinkin teknisellä toimistolla kesälomien aikana.

Eläköitymistilanteisiin liittyviin riskeihin varaudutaan rekrytoinnin oikea-aikaisuudella ja riittävällä tehtäviin perehdyttämisellä.

Henkilöstölle mahdollisesti työturvallisuusriskejä aiheuttavia sisäilmaongelmien toteamista varten on oma toimenpideohjelmansa. Kuntaan perustettu sisäilmatyöryhmä kokoontui kaksi kertaa vuonna 2025.

Tietojärjestelmien toimivuus

Toimialan työntekijöiden ja asiakkaiden tiedot ovat pääasiassa tietokoneella erilaisissa ohjelmistoissa. Mikäli ohjelmisto ei toimi, asioiden hoito vaikeutuu ja joissakin tapauksissa voi loppua kokonaan.

Teknisen toimialan ohjelmistojen varmuuskopiointi tapahtuu automaattisesti kerran vuorokaudessa. Sähkön jakeluhäiriöiden varalta tietokoneet on varustettu varavirtalähteellä. Lisäksi kunnalle on hankittu varavoima-aggregaatteja. Ohjelmistoilla on voimassa olevat huoltosopimukset.

Palvelinhuone on jatkuvasti lukittuna ja ilmastoituna. Tietoturva-asioita on käyty läpi muiden valmius- ja varautumisasioiden yhteydessä.

Suhdannevaihtelut

Suhdannevaihtelut vaikuttavat teknisten palvelujen toimialalla lähinnä yksityisen rakentamisen kautta rakennuslupien määrään. Lupien määrä on pudonnut uuden rakentamislain voimaantulon jälkeen noin sadan luvan tasolle. Rakentamisen kansallinen alho näkyy myös Puumalan kunnassa rakentamisen määrässä. Kunnan oman talouden tila vaikuttaa investointien määrään, investointitaso on kuitenkin ollut varsin korkea.

Suhdanteen nousukaudella vuokra-asuntojen kysyntä saattaa kasvaa merkittävästi. Vuonna 2025 vuokra-asuntoja on ollut tarjolla niitä tarvitseville, lukuun ottamatta ydinkesän piikkiä, jolloin hetkittäin tietyn kokoisia asuntoja ei ollut tarjolla.

Lainsäädännön muutokset

Lainsäädännön jatkuvasti uusiutuessa riskinä on lain tai määräyksen huomiotta jättäminen ja sitä kautta virheellinen päätös. Lainsäädännön muutoksien aktiiviselle seuraamiselle tuleekin varata resursseja koulutukseen ja ajankäyttöön. Lainsäädäntöjen uusimiset ja muutokset saattavat aiheuttaa yhdyskuntapalvelujen, kiinteistöjen ylläpidon ja hoidon sekä viranomaispalvelujen osalle usein myös nousevia kustannuksia laitehankintojen ja esim. energiamääräysten vaatimustason nousun johdosta. Uusi rakentamislaki astuu voimaan vuoden 2025 alussa ja tämä huomioiden on kunnan rakennusjärjestystä päivitetty.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskejä ovat kunnan omaisuuteen kohdistuvat vahingot, esimerkiksi tulipalot ja vesivuotovahingot, sekä kunnan toiminnan toiselle osapuolelle aiheuttamat vahingot.

Kunnan kiinteistöillä on pääosin tilavuuteen perustuva erilaisilta vahinkotyypeiltä suojaava täys-arvovakuutus ja neliömäärään perustuva irtaimistovakuutus. Teollisuustilojen osalta vakuutusarvot ovat euromääräisiä. Avo- ja hoivapalvelujen sekä opetuspalvelujen käyttämillä kiinteistöillä on lisäksi toiminnan keskeytysvakuutus. Ajoneuvot sekä rakenteet ja laitteet, esim. laiturit, on vakuutettu.

Kunnalla on kaikkia toimialoja koskeva vastuuvakuutus, joka korvaa toiselle osapuolelle aiheutuneet vahingot. Lisäksi kunnalla on erillinen hallinnon vastuuvakuutus kunnanhallituksen jäsenille, johtoryhmän jäsenille, rakennustarkastajalle, ympäristösihteerille ja rehtorille.

Vakuutukset päivitetään tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Vuonna 2025 vakuutusyhtiö teki yhden kunnan asunnon vesivahinkoon kohdistuvan korvauspäätöksen.

Investointeihin liittyvät riskit

Investointeihin liittyy riskejä mm. investointihankkeiden kilpailutuksessa ja toteutuksessa.

Investoinnit kilpailutetaan hankintalain ja kunnan hankintaohjeen mukaisesti. Erityistä tarkkuutta noudatetaan hankinnan ilmoitusvelvollisuuden ja kynnsarvojen suhteen.

Urakoitsijoilta vaaditaan tarjouspyyntövaiheessa todistukset siitä, ettei yrittäjällä ole maksamattomia veroja eikä vakuutusmaksuja. Sopimusvaiheessa urakoitsijoilta vaaditaan tarpeen mukaan YSE:n mukaiset työaikaiset vakuudet hankkeen suorittamiseksi, jotka vaihdetaan työn valmistuttua takuuajaksiin vakuuksiin. Hankkeiden vastaanotto- ja takuutarkastukset pidetään sopimusten mukaisesti.

Kunnan hankinnoista ei ole valitettu markkinaoikeuteen vuonna 2025.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta

Teknisten palvelujen toimialalla sisäinen valvonta toimii sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti. Palvelut ja hallinto on järjestetty säädösten mukaisesti sekä hyvää hallintotapaa noudattaen.

Tulostavoitteet asetetaan vuosittain talousarviossa ja taloussuunnitelmassa. Tekninen lautakunta hyväksyy talousarvion käyttösuunnitelman vuosittain. Toimialajohtaja seuraa koko toimialan talousarvion toteutumista, vastuuhenkilöt oman tulosalueen ja tulosyksiköiden johtajat oman tulosyksikkönsä osalta. Toimialajohtaja raportoi tekniselle lautakunnalle talouden tilanteesta kaksi kertaa vuodessa puolivuotisraporttien muodossa.

Varsinaisia tuloskeskusteluja ei toimialalla ole käyty.

Hankinnat tehdään hankintaohjeen mukaisesti ja kilpailuttamisen kautta lukuun ottamatta euromäärältään pieniä hankkeita. Rakentamisen osalla yli 150 000 euron hankinnat on kilpailutettu kansallisesti Hilma-palvelun kautta.

Irtaimistokirjanpitoa ei ole.

Henkilöstöhallinto toteutetaan hallintosäännön sekä talousarviossa olevien ja kunnanhallituksen antamisen ohjeiden mukaisesti. Teknisten palvelujen puolella työpaikkakokouksia pidetään osastopalaverien muodossa kuukausittain.

Kokouspöytäkirjat laaditaan, tarkastetaan ja pidetään nähtävänä hallintosäännön määräysten mukaisesti. Teknisen lautakunnan puheenjohtaja ja kunnanjohtaja valvovat teknisen johtajan viranhaltijapäätöksiä. Lisäksi tekninen johtaja valvoo alaistensa tekemiä viranhaltijapäätöksiä.

Vuoden 2025 aikana teknisen lautakunnan päätöksistä ei ole jätetty valituksia.

Tietoturvallisuus perustuu kunnan yhteiseen tietoturvamennettelyyn ja ohjeistukseen sekä vastuuntuntoiseen työskentelytapaan asioiden käsittelyssä. Työntekijät ovat suorittaneet vuosittain Navisec-tietoturvakoulutuksen.

Toiminta- ja työketjut ovat osittain varmistettu niin, että toimialajohtajalle ja vastuuhenkilöille on määrätty sijaiset.

Laadunvarmistuksessa ei ole käytetty varsinaisia laadun arviointimenetelmiä.

Tiedottaminen hoidetaan suusanallisesti, sähköpostitse, työpaikkakokouksissa ja työpisteiden ilmoitustauluilla. Tiedottamiseen on jatkuvasti kiinnitettävä huomiota ja sitä on kehitettävä.

Arviointi

Riskien hallinnassa on tehty riskien kartoitus vuosittaisissa vakuutuspalaverissa kiinteän ja irtaimen omaisuuden sekä toiminnan osalta. Tämän pohjalta kiinteä ja irtain omaisuus on vakuutettu.

Vastuu riskien hallinnasta on jokaisen tulosalueen vastuuhenkilöllä ja tulosityksikön johtajalla, kokonaisvastuu toimialajohtajalla.

Riskien hallinta on vastuutettu ja riskejä sekä niiden hallintaa arvioidaan erillisillä vastuutahojen vuosittain tekemillä lomakkeilla.

Omaisuuden ja toiminnan osalta varautuminen eri riskeihin on ollut riittävää.

Teknisten palvelujen toimiala toimii valmistelijana omaisuuden hankinnan ja myynnin osalla, mutta varsinaiset myyntiehdot hyväksyy joko kunnanhallitus tai kunnanvaltuusto.

Vuoden 2025 aikana hankintojen ja myyntien valmistelu on ollut ao. lakien, asetusten ja ohjeiden mukaista.

Teknisen toimialan sisäisen valvonnan suunnitelmassa määritellään vuosittain noin neljä sisäisen valvonnan kokonaisuutta. Niiden seuranta tapahtuu erillisellä raportilla.

Sopimustoiminta

Teknisten palvelujen toimialan sopimukset ovat toimineet pääasiassa hyvin. Sopimusehtojen noudattamista ja vanhentumisaikoja seurataan jatkuvasti.

Sopimukset ovat ko. toiminnan vaatimien lakien, asetusten ja ohjeiden mukaisia ja sopimuksissa on huomioitu kunnan kokonaistaloudellinen etu.

Sopimukset kattavat sopimusten mukaiset toiminnot hyvin.

Hyvinvointialueen kanssa tehtyjä kiinteistöjen vuokrasopimuksia on irtisanottu osana Eloisan talouden tervehdyttämisohjelmaa.

Hyvä hallintotapa

Teknisten palvelujen toimialalla toteutuu asiakkaiden oikeus saada asiansa käsitellyksi hyvän hallintotavan mukaisesti viivytyksettä ja toimivaltaisessa viranomaisessa.

Päätökset ovat perusteltuja ja muutoksenhakuoikeus on ilmoitettu päätöksen liitteenä.

3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa. Tuloslaskelma osoittaa, kuinka tilikauden tuotot riittävät vuotuisten toiminnasta aiheutuvien kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa osoitetaan ulkoiset tuotot ja kulut. Analyysissa on kuvattu toimintakatetta, vuosikatetta ja tilikauden tulosta.

Kunnan toimintatulot olivat noin 2,7 miljoonaa euroa, mikä on 97 % budjetoidusta. Toimintatulot nousivat edellisvuodesta 5,6 %, mikä tarkoittaa noin 91 000 euroa. Vesiliikelaitoksen (ulkoiset) toimintatuotot olivat noin 268 000 euroa.

Toimintamenot olivat noin 9,1 miljoonaa euroa, mikä on noin 96 % budjetoidusta. On syytä huomioida, ettei organisaatiomuutosten johdosta vuosi 2025 ole verrannollinen tilikauteen 2024. Toimintamenot kasvoivat noin 10 %, mikä tarkoittaa noin 843 000 euroa. Tästä merkittävästä menokasvusta 258 000 euroa oli vesiliikelaitoksen kuluja, 280 000 euroa työllisyysalueen kuluja, palkkamenojen kasvua noin 130 000 euroa ja rivitalon purusta johtuvaa kustannusta noin 30 000 euroa.

Kunnan toimintakatteeksi muodostui noin 6,4 miljoonaa euroa, mikä on 97 % budjetoidusta. Toimintakate heikentyi edelliseen vuoteen nähden 11,7 %, mikä merkitsee noin 670 000 euroa. Toimintakateen heikentymisen merkittävin tekijä on työllisyyspalveluiden siirto kunnille sekä työmarkkinatukimaksujen tuplaantuminen ja palkkojen nousu yleiskorotusten myötä.

Verotuloja kertyi noin 6,2 miljoonaa euroa, mikä on noin 86 000 euroa eli noin 1,4 % budjetoitua enemmän. Verotulot budjetoitiin talousarvioon Kuntaliiton ennusteen mukaisina. Kunnan tuloveroprosentti pysyi 6,6 prosentissa, mutta verotulo kasvoi kuitenkin 1,1 % edellisvuoteen nähden. Kiinteistöveron kasvu oli 1,3 % ja yhteisöveron kasvu peräti 7,4 %, mikä tarkoittaa noin 77 000 euroa. Yhteensä verotulot kasvoivat vuoteen 2024 verrattuna 2,3 %, mikä tarkoittaa noin 139 000 euroa.

Valtionosuudet toteutuivat noin 37 000 euroa eli 2,7 % budjetoitua paremmin. Valtionosuuksissa oli huomioitu työllisyyspalveluiden siirto kunnille ja Puumalan kunnalle TE-palveluiden rahoitusta kohdennettiin 145 199 euroa. Verrattuna työllisyyspalveluiden laskutuksen toteumaan, jäi valtionosuusrahoitus noin 45 000 euroa vajaaksi. Lisäksi valtionosuuksissa oli huomioitu työttömyysetuuksien kulujen kasvun kompensatiota 62 975 euroa, mikä riitti kattamaan kustannusten nousun.

Rahoitustuottoja kertyi noin 180 000 euroa.

Vuosikatteen muodostui 1,3 miljoonaa euroa, mikä riitti 1,4-kertaisesti kattamaan poistot. Poistoja tehtiin noin 937 833 eurolla ja poistotaso nousi edellisvuodesta noin 70 000 euroa. Poistotason nousun keskeinen tekijä oli se, että vesiosuuskunnan omaisuuden siirtyminen vesiliikelaitokselle tuotti noin 60 000 euron poistotason kasvun.

Kunnan vuoden 2025 tilikauden tulos on vesiliikelaitos mukaan lukien 27 876,67 euroa. Tulos sisältää tyhjäksi jääneiden sote-kiinteistöjen, asuintalon ja kunnantalon alaskirjauksia noin 360 745 eurolla. Tilikauden ylijäämää on noin 68 441 euroa, mikä sisältää varauksen purkamista noin 30 000 eurolla (rivitalon purkaminen). Lisäksi Puumala-rahastosta tuloutettiin 10 000 euroa harrastusstipendejä varten.

Kunnan investointimenot olivat kokonaisuudessaan 1 566 628 euroa, mikä on vain 44 % budjetoidusta. Talousarviomuutoksen jälkeen investointimenoihin oli varattuna 3,4 miljoonaa euroa. Investoinneista jäi toteutumatta esimerkiksi maanhankintaan varattua määrärahaa 270 000 euroa ja reitistöön varattua määrärahaa 120 000 euroa, sillä rahoituspäätös saatiin syksyllä. Pistohiekan venesatamahankkeelle saatiin jatkoaika vuoden 2026 loppuun saakka. Lisäksi alun perin investointimäärärahoihin oli varattu 1 400 000 euron pääomalaina Vuokrataloille. Pääomalaina myönnettiin, mutta sitä ei ole kirjattu investointeihin.

Kunnan merkittävimpiä investointeja olivat Viljakansaarentien remontti Pohjois-Savon ja Keski-Suomen ELY-keskusten johdolla, kirjasto- ja kulttuuritilan muutostyöt, perhepuiston rakentaminen sekä Pistohiekan venesataman rakentaminen.

Vesihuoltolain mukaan kunnan tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnoista. Vesihuollolle on tilikausittain laadittava tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot. Puumalan Vesiliikelaitoksen toiminnasta ja taloudesta on laadittu erillinen tilinpäätös. Eriyttämällä tarkoitetaan liiketoiminnan tulojen ja menojen sekä varojen ja pääomien pitämistä erillään kunnan kirjanpidossa siten, että liiketoiminnalle voidaan laatia tuloslaskelma ja tase. Vesiliikelaitoksen tilinpäätös esitetään kunnan tilinpäätöksen osana.

Koko kuntakonsernin tilikausi päättyi noin 10 000 euroa ylijäämäiseen tulokseen.

Kunnan rahavarat vähenivät toimintavuoden aikana 1 347 000 euroa. Kassan riittävyys oli 259 päivää. Kunnalla on taseessa edellisiltä tilikausilta kertynyttä ylijäämää 14,9 miljoonaa euroa, joten vuoden 2025 ylijäämä mukaan lukien taseeseen kertynyt ylijäämä on nyt 14,96 miljoonaa euroa.

Sijoituksia kunnalla oli vuoden 2025 lopussa 5,7 miljoonaa euroa.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	2 687	2 523
Toimintakulut	-9 082	-8 247
Toimintakate	-6 395	-5 725
Verotulot	6 158	6 020
Valtionosuudet	1 385	1 304
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	112	170
Muut rahoitustuotot	70	70
Korkokulut	-3	0
Muut rahoituskulut	0	0
Vuosikate	1 326	1 839
Poistot ja arvonalentumiset	-1 299	-867
Tilikauden tulos	28	972
Tilinpätössiirrot	41	9
Tilikauden yli- alijäämä	68	981

TUNNUSLUVUT:

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	29,6	30,6
Vuosikate/Poistot ja arvonalentum	102,1	212,2
Vuosikate, eur/asukas	0,6	0,9
Asukasmäärä	2100	2100

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Toimintatuotot prosentteina toimintakuluista

Vuosikate prosenttia poistoista

3.2 TOIMINNAN RAHOITUS

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Kunnan vuosikatteeksi muodostui 1,3 miljoonaa euroa ja nettoinvestoinnit olivat noin 1,5 miljoonaa euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta oli noin 98 000 euroa negatiivinen. Rahavarat vähenivät noin 1,3 miljoonalla eurolla. Kassan riittävyys oli 259 päivää.

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 326,46	1 838,90
Tulorahoituksen korjauserät	33,86	
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 566,63	-772,15
Rah.osuudet investointimenoihin	71,21	209,27
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	36,96	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-98,14	1 276,01
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-1 400,00	
Antolainasaamisten vähennys	12,69	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-312,68	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	11,24	
Muut maksuvalmiuden muutokset	439,71	327,19
Rahoituksen rahavirta	-1 249,03	327,19
Rahavarojen muutos	-1 347,17	1 603,20
Rahavarat 31.12.	8 561,18	9 908,35
Rahavarat 1.1.	9 908,35	8 305,14
Rahavarojen muutos	-1 347,17	1 603,20

TUNNUSLUVUT:

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5

vuodelta, 1000 €	2 477	3 887
Investointien tulorahoitus, %	88,70	326,69
Laskennallinen lainanhoitokate	62,52	21 750,24
Kassan riittävyys, pv	258,98	400,95
Asukasmäärä	2100	2100

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Investointien tulorahoitus %:	$100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$
Laskennallinen lainanhoitokate	$(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + (\text{lainakanta} / 8))$
Kassan riittävyys pv:	$365 \text{ pv} * \text{Kassavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

3.3 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	18 847,82	16 184,80
I Aineettomat hyödykkeet	235,15	225,42
1. Aineettomat oikeudet	235,15	225,42
II Aineelliset hyödykkeet	15 617,95	14 432,67
1. Maa- ja vesialueet	1 622,33	1 589,12
2. Rakennukset	7 943,50	7 928,70
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 309,89	4 435,16
4. Koneet ja kalustot	250,48	257,01
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	491,75	222,68
III Sijoitukset	2 994,72	1 526,71
1. Osakkeet ja osuudet	1 126,30	1 109,30
3. Muut lainasaamiset	1 804,71	417,40
4. Muut saamiset	63,71	
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1,00	1,00
2. Lahjoitusrahastojen varat	1,00	1,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 210,98	10 745,95
I Vaihto-omaisuus	7,55	10,53
4. Muu vaihto-omaisuus	7,55	10,53
II Saamiset	642,25	827,07
Lyhytaikaiset saamiset	642,25	827,07
1. Myyntisaamiset	340,80	168,70
2. Lainasaamiset		287,50
3. Muut saamiset	226,37	111,76
4. Siirtosaamiset	75,08	259,10
III Rahoitusarvopaperit	5 522,78	1 797,78
4. Muut arvopaperit	5 522,78	1 797,78
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 038,39	8 110,56
VASTAAVAA YHTEENSÄ	28 059,79	26 931,74

VASTATTAVAA	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
A OMA PÄÄOMA	25 207,40	25 148,96
I Peruspääoma	9 808,94	9 808,94
III Muut omat rahastot	436,20	446,20
IV Ed. tilikausien ylijäämä(alijäämä)	14 893,82	13 912,75
V Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	68,44	981,06
B POISTOEROT JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	269,43	300,00
2. Vapaaehtoiset varaukset	269,43	300,00
C PAKOLLISET VARAUKSET	30,00	30,00
2. Muut pakolliset varaukset	30,00	30,00
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	138,62	140,81
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	138,62	140,81
E VIERAS PÄÄOMA	2 414,34	1 311,98
I Pitkäaikainen	925,79	4,50
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	118,66	
5. Saadut ennakot	4,50	4,50
7. Liitymismaksut ja muut velat	802,62	
II Lyhytaikainen	1 488,56	1 307,48
2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	103,63	0,00
6. Ostovelat	788,19	633,69
7. Liitymismaksut ja muut lyhytaikaiset velat	82,71	63,68
8. Siirtovelat	514,03	610,11
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	28 059,79	26 931,74

TUNNUSLUVUT:

Omavaraisuusaste, %	90,81	94,51
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	23,56	13,28
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	14 962	14 894
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	7 125	7 092
Lainakanta 31.12., 1000 eur	222	0
Lainakanta, €/asukas	106	0
Lainat ja vuokravastuut 31.12. (1000 eur)	416	187
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	198	89
Lainasaamiset 31.12., 1000 eur	1 805	417
Asukasmäärä	2100	2100

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuus-%:	$100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaeht. varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
Suhteellinen vekaantuneisuus-%:	$100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$
Lainakanta 31.12.:	$\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut enn.} + \text{ostov.} + \text{Siirtov.} + \text{Muut velat})$
Lainat ja vuokravastuut	Lainakanta+vuokravastuut (liitetiedoista)
Lainasaamiset 31.12.:	Sijoitukseen merkityt lainasaamiset ja muut lainasaamiset

3.4 KOKONAISTULOT JA-MENOT

TULOT	2025		2024	
	1 000 €	%	1 000 €	%
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	2 687	25,4	2 523	24,5
Verotulot	6 158	58,3	6 020	58,5
Valtionosuudet	1 385	13,1	1 304	12,7
Korkotuotot	112	1,1	170	1,7
Muut rahoitustuotot	70	0,7	70	0,7
Tulorahoituksen korjauserät - Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot				
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	71	0,7	209	2,0
Pys. vast. hyödykkeiden myyntitulo	71	0,7		0,0
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	13			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				
Lyhytaikaisten lainojen lisäys				
Oman pääoman lisäykset				
Kokonaistulot yhteensä	10 567	99,9	10 296	100,0

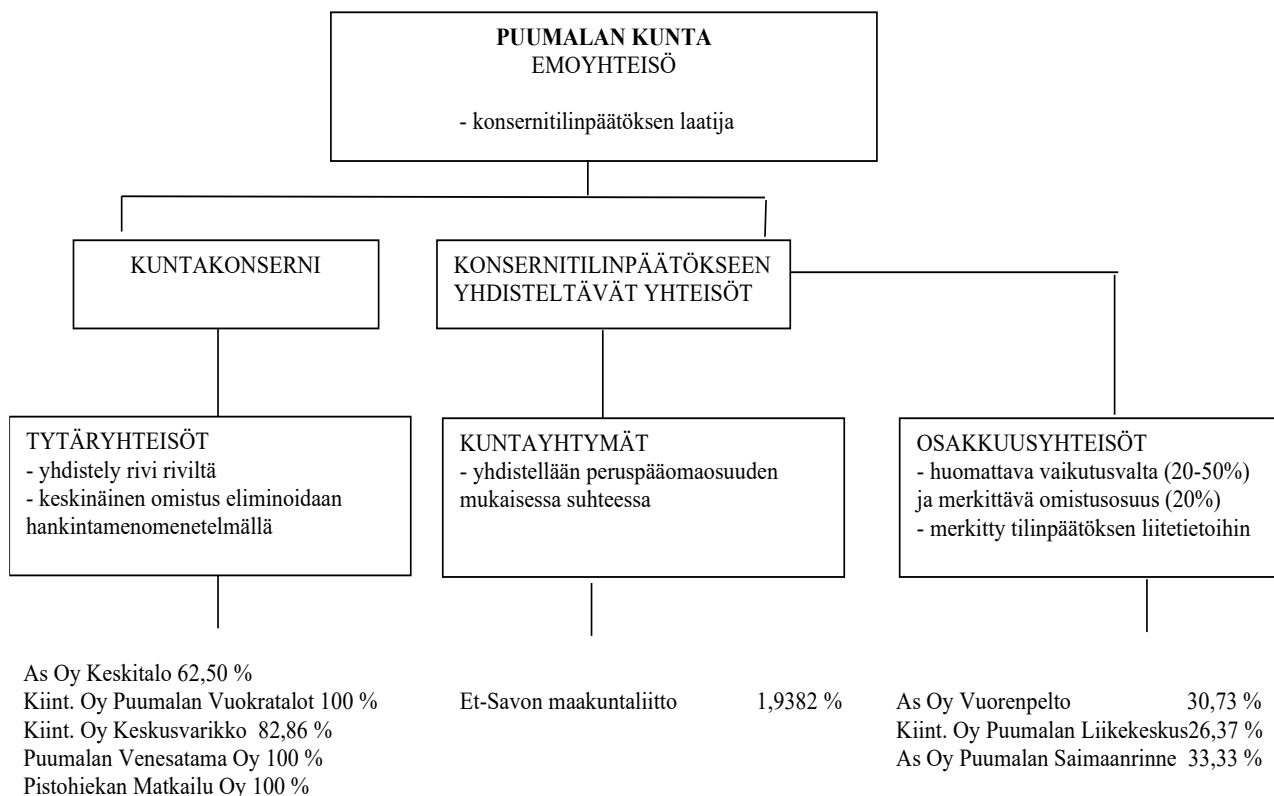
MENOT	2025		2024	
	1 000 €	%	1 000 €	%
Toiminta				
Toimintakulut	9 082	73,5	8 247	91,4
Korkokulut	3	0,0	0	
Muut rahoituskulut	0	0,0	0	0,0
Satunnaiset kulut				
- pakollisten varausten väh.				0,0
- myyntitappiot				0,0
Investoinnit				
Investointimenot	1 567	12,7	772	8,6
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	1 400			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	301			0,0
Lyhytaikaisten lainojen vähennys				
Oman pääoman vähennykset				
Kokonaismenot yhteensä	12 354	86,2	9 020	100,0

Kokonaistulot - Kokonaismenot = -1 786,88

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = -1 786,88

4 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

4.1 KONSERNIRAKENNE

4.2 SELONTEKO KUNTAKONSERNIN TOIMINNASTA, TALOUDESTA JA VALVONNASTA

Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Puumalan kunnanvaltuusto on 2.5.2017 hyväksynyt konserniohjeen. Konserniohjetta sovelletaan kaikissa kuntakonserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä. Tytäryhteisöksi katsotaan osakeyhtiö, säätiö tai muu sellainen yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5§:ssä tarkoitettu määräysvalta. Konserniohjetta sovelletaan tytäryhteisöissä siltä osin, kuin se ei aiheuta ristiriitaa erityislainsäädännön (esim. osakeyhtiölaki, säätiölaki, kirjanpitolaki, laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja aravalaki) kanssa. Konserniohje merkitään tiedoksi tai hyväksytään tytäryhteisön hallituksessa tai vastaavassa toimielimessä. Osakkuusyhteisöissä konserniohjetta noudatetaan kunnan päättävällän asettamissa rajoissa.

Kunnanvaltuusto on talousarviossa linjannut kuntakonsernia koskevat tavoitteet.

Puumalan kunnan tytäryhteisöistä merkittävin on Kiinteistö Oy Puumalan Vuokratalot. Yhtiölle asetettu tavoite on, että yhtiö tasapainottaa talouttaan maksuja korottamalla, menoja pienentämällä sekä toteuttamalla lainajärjestelyjä yhteistyössä kunnan kanssa. Lisäksi tavoitteeksi on vuoden 2025 talousarviossa päätetty, että yhtiö tavoittelee käyttöasteen nostamista mm. remontoimalla asuntokantaa ja tekemällä aktiivista asukasmarkkinointia ympärivuotisesti.

Liikevaihto on vuodesta 2019 saakka kehittynyt suotuisasti ollen vuonna 2025 noin 466 000 euroa, kun se vuonna 2019 oli 424 800 euroa. Liikevaihdon nousuun on kaksi keskeistä syytä: vuokrien maltillinen korotus ja täyttöasteen kasvaminen. Toimintavuoden aikana tyhjjeni monta isoa asuntoa ja vuokratuloja menetettiin n. 30 000 euron verran. Vuokria korotetaan 3 prosenttia vuonna 2025. Yhtiön taseen loppusumma on noin 1,66 miljoonaa euroa. Yhtiön tilikauden tulos oli liikevaihdon kasvusta huolimatta kuitenkin n. 48 000 euroa tappiollinen johtuen mm. lainojen korkeasta korkotasosta ja poistojen suuruudesta. Yhtiöllä oli velkaa 1,75 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 aikana kunta myönsi yhtiölle 1,4 miljoonan euron pääomalan, joka vahvistaa yhtiön tasetta ja parantaa vakavaraisuutta ja näin ollen yhtiön laskennallinen oma pääoma on 1,14 miljoonaa euroa.

Tulevina tilikausina on kuitenkin syytä tarkistaa edelleen vuokria, vesimaksuja ja mm. autopaikkamaksuja ja kilpailuttaa ostopalveluita sekä priorisoida asuntojen korjaustoimenpiteitä osana laajempaa kokonaistarkastelua.

Asunto Oy Puumalan Keskitalolle asetettu tavoite on, että yhtiön talous pysyy tasapainossa. Tavoite onkin toteutunut hyvin. Tilikauden aikana nostettiin 11 000 euroa lainaa kattamaan ovien ja lukitusjärjestelmän uusimisen urakkaa, joka oli kokonaiskustannuksiltaan n. 30 000 euroa.

Kumpikin yhtiö osallistui Puumalan kunnan teettämään asuinkiinteistöjen kuntokartoitukseen. Keväällä 2024 kuntokartoituksen tuloksista laadittiin tilannekuva, joka esiteltiin valtuustoseminaarissa. Poliittisilta ryhmittä pyydettiin evästystä jatkovalmistelun pohjaksi. Kunta tulee sekä purkamaan asuntokantaa, että remontoimaan sitä.

Kiinteistö Oy Puumalan Keskusvarikolle asetettu tavoite on, että yhtiön talous on tasapainossa. Tavoite on toteutunut hyvin ja urakat sekä vuosittaiset kunnostustyöt on pystytty toteuttamaan ilman ulkopuolista rahoitusta. Tilikauden tappio n. 8 000 euroa johtuu poistoista ja urakasta, joka on kirjattu suoraan kuluksi.

Kuntakonserniin kohdistuu henkilöriski, sillä taloyhtiöiden isännöinti on pitkälti yhden ihmisen varassa. Sijaistaminen koko isännöintitoiminnan osalta on erittäin haastava järjestää ja sitä vaikeuttaa myös se, että kirjanpito-ohjelma ei ole sama kuin kunnan ohjelmisto. Toimintavuoden aikana on valmisteltu tytäryhtiöiden hallinnollisten töiden sekä vuokrausprosessien tehostamista uusilla järjestelmillä. Kirjanpito siirretään kunnan kanssa samaan Pro Economica Premiumin moniyrittäjäversioon ja asuntopuolelle on myös tehty hankintapäätös uudesta Kodian vuokrauksen- ja kiinteistönhallinnan järjestelmästä. Kodian järjestelmä saadaan käyttöön syksyllä 2026.

Kuntakonserniin kohdistuu Vuokrataloyhtiön osalta taloudellinen riski siten, että maksuvalmius on heikko. Toimenpiteitä jatkon osalta on kuvattu edellä. Vuokrataloyhtiöiden rahoitusasema on tiukka tulevaisuudessa, sillä kiinteistöihin kohdistuu merkittäviä kunnostustarpeita.

Tytäryhteisöihin kohdistuva riski on myös väestön ikääntyminen, minkä johdosta on todennäköistä, että väkimäärä laskee tulevina vuosikymmeninä. Vuokratalojen tulisi pystyä vastaamaan tulevaisuuden vuokra-asumisen tarpeisiin ja pystyä sopeuttamaan toimintaa hallitusti.

Toimintavuoden aikana Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa järjesteli vuokraamiansa tiloja uudelleen ja näin ollen Vuokrataloyhtiöiltä vuokrattu viimeinen kohde päivätoiminnan Sinitupa on irtisanottu.

4.3 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toimintatuotot	3 130 935,25	3 022 995,76
Toimintakulut	-9 431 537,92	-8 620 086,92
Osuus osakkuusyhteisöjen tuloksesta		
TOIMINTAKATE	-6 300 602,67	-5 597 091,16
Verotulot	6 144 564,37	6 005 709,97
Valtionosuudet	1 384 879,00	1 304 059,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	101 731,04	149 903,02
Muut rahoitustuotot	81 700,52	110 055,60
Korkokulut	-41 139,21	-49 224,64
Muut rahoituskulut	-995,49	-292,82
VUOSIKATE	1 370 137,56	1 923 118,97
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn. muk. poistot	-1 043 134,67	-970 972,19
Arvonalentumiset	-360 745,36	
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	-33 742,47	952 146,78
Tilinpäätössiirrot	40 565,27	8 800,00
Vähemmistöosuudet	3 465,25	-5 406,03
Tilikauden yli- alijäämä	10 288,05	955 540,75
TUNNUSLUVUT:		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	33,20	35,07
Vuosikate/Poistot, %	97,60	198,06
Vuosikate, eur/asukas	652,45	915,77
Asukasmäärä	2100	2100

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 370 137,56	1 923 118,97
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	33 859,74	
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 595 864,41	-775 351,39
Rah.osuudet investointimenoihin	71 211,24	209 267,18
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	36 962,00	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-83 693,87	1 357 034,76
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 400 000,00	
Antolainasaamisten vähennykset	12 689,65	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	221 808,08	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-339 563,65	-63 290,88
Lyhytaikaisten lainojen muutos	11 244,55	-49 714,28
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	450 093,04	366 291,57
Rahoituksen rahavirta	-1 043 728,33	253 286,41
Rahavarojen muutos	-1 127 422,20	1 610 321,17
Rahavarat 31.12.	9 026 275,54	10 153 697,74
Rahavarat 1.1.	10 153 697,74	8 543 376,57
	-1 127 422,20	1 610 321,17
TUNNUSLUVUT:		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 €	2 026	3 380
Investointien tulorahoitus, %	89,87	339,72
Laskennallinen lainanhoitokate	19,81	9,76
Kassan riittävyys	290,6	398,5

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Investointien tulorahoitus %: $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Laskennallinen lainanhoitokate: $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	17 170,80	16 046,26
Aineettomat hyödykkeet	294,65	284,93
Aineettomat oikeudet	294,65	284,93
Aineelliset hyödykkeet	15 844,37	14 738,19
Maa- ja vesialueet	1 659,94	1 626,74
Rakennukset	8 078,91	8 137,21
Kiint. Rakenteet ja laitteet	5 302,53	4 427,81
Koneet ja kalusto	301,96	314,48
Muut aineelliset hyödykkeet	9,27	9,27
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	491,75	222,68
Sijoitukset	886,23	818,21
Osakkeet ja osuudet	822,52	805,52
Muut lainasaamiset		12,69
Muut saamiset	63,71	
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	145,56	204,93
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 686,17	11 032,00
Vaihto-omaisuus	7,55	10,53
Saamiset	652,34	867,77
Lyhytaikaiset saamiset	652,34	867,77
Rahoitusarvopaperit	5 522,78	1 867,78
Rahat ja pankkisaamiset	3 503,49	8 285,91
VASTAAVAA YHTEENSÄ	26 856,97	27 078,26

VASTATTAVAA	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	24 042,75	24 071,90
Peruspääoma (kunta)	9 808,94	9 808,94
Muut omat rahastot	705,97	715,97
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	13 517,56	12 591,46
Tilikauden yli-/alijäämä	10,29	955,54
VÄHEMMISTÖOSUUDET	10,39	18,02
PAKOLLISET VARAUKSET	30,00	30,00
Muut pakolliset varaukset	30,00	30,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	283,17	344,74
VIERAS PÄÄOMA	2 490,65	2 613,59
Pitkäaikainen korollinen	80,49	1 171,71
Pitkäaikainen koroton	802,62	
Lyhytaikainen korollinen	160,30	51,87
Lyhytaikainen koroton	1 447,24	1 390,02
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	26 856,97	27 078,26
TUNNUSLUVUT:		
Omavaraisuusaste, %	89,56	88,96
Suhteellinen velkaantuneisuus -%	23,36	25,29
Kertynyt yli-/ alijäämä 1000 €	13 528	13 547
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/asukas	6 442	6 451
Konsernin lainat, €/asukas	115	583
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	241	1 224
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	441 357	1 412 523
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	210	673
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	64	13
Kunnan asukasmäärä	2100	2100

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuus-%:

$100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaeht. Var.}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus-%:

$100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Lainakanta 31.12.:

$\text{Vieras pääoma} - (\text{Enn.} + \text{ostov.} + \text{Siirtov.} + \text{Muut velat})$

Lainat ja vuokravastuut, 31.12.

Lainat + vuokravastuut

Lainasaamiset 31.12.:

Sijoituksiin merkityt lainasaamiset ja muut lainas.

5 ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että vuoden 2025 tulos on 27 876,67 euroa voitollinen.

Puumala-rahastosta tuloutetaan käyttöä vastaava 10 000 euroa.

Lisäksi vapaaehtoista varausta puretaan 30 565,27 euroa eli rivitalon purkamista vastaavien kustannusten määrä. Vapaaehtoinen, yhteensä 300 000 euron varaus, on tehty vuoden 2023 tilinpäätöksen yhteydessä ja se on kohdennettu purku- ja remontointikustannuksiin.

Lisäksi kunnanhallitus toteaa, että kunnanhallituksen päätöksen 9.2.2026 §21 mukaisesti tilinpäätös sisältää alaskirjauksia yhteensä 360 745,36 euroa. Arvonalentumisen kohteet ovat: Haapaselkä, Hammashoitola, Neuvola, Virastotalo ja Luotsiaseman rakennus.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että tilikauden ylijäämä 68 441,94 euroa siirretään edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä -tilille.

6 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

6.1 KUNTASTRATEGIA VUOSILLE 2022-2026

Visiomme

Saaristokunta Puumala 2025 on **uuden työn ja rohkeiden ratkaisujen** kunta, joka on hyvinvoivien ihmisten koti Saimaalla

Arvomme

Asiakaslähtöisyys
Avoimuus
Positiivisuus
Tasa-arvoisuus
Yhteistyökykyisyys

Kuntastrategiassa on viisi painopistettä, joilla on omat tavoitteensa ja tavoitteilla mittarit. Strategian tavoitetasojen toteutumista raportoidaan puolivuotisraportin ja tilinpäätöksen yhteydessä.

HYVINVOINTI	tavoitetaso vuodelle 2025	toteuma
Ikävakioitu sairastavuusindeksi	113	96,4 (uusin tieto 2023)
Osallistavien toimenpiteiden lukumäärä (esim. tilaisuudet, ennakoarvioinnit)	ennakoarvioinnit otettu käyttöön	2 ennakoarviointia toteutettu Useita tilaisuuksia, mm. kaavaprosesseihin liittyviä yleisötilaisuuksia.
Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit	3200 tuntia opiskelijamäärä kasvava	3114 tuntia Musiikinopettaja puuttui suureksi osaksi kevätlukukautta. Tästä syystä myös opiskelijamäärä laski kahdella henkilöllä.
Asiakastyytyväisyyskysely kunnan palveluista joka toinen vuosi	Asiakastyytyväisyyskysely toteutettu ja arvosana vähintään hyvä	Kuntalaiskysely toteutettiin kesällä 2025 ja arvosana kunnan palveluille oli 8,25.
Veropohjan kehitys	positiivinen	+2,3 %

Vuosikate kattaa poistot	tavoite keskipitkällä aikavälillä	toteutui
Käyttötalouden menokehitys	menokehitys maltillinen, inflaatiosta johtuvaa menokehitystä ei tule ylittää	vuosi 2025 ei vertailukelpoinen vuoteen 2024 organisaatiomuutosten takia.
Lainakanta	ei lainanottotarvetta vuonna 2025	lainakanta kasvoi vesiosuuskunnan lainojen siirryttyä vesiliikelaitokselle

LAATUASUMINEN	tavoitetaso vuodelle 2025	toteuma
Myydyt kunnan tontit / vuosi	2 kpl / vuosi	Myyty kaksi yritystonttia
Omakotitalojen ja vapaa-ajan asuntojen rakennusluvut / vuosi	omakotitalojen rakennuslupia 4 kpl / vuosi vapaa-ajan asuntojen rakennuslupia 20 kpl / vuosi	3 kpl 11 kpl
Käyttötarkoituksen muutosten määrä / vuosi	10 kpl / vuosi	7 kpl

SAIMAA	tavoitetaso vuodelle 2025	toteuma
Pistohiekan tonttien myynti/maanvuokrasopimukset	2 kpl / vuosi	Yksi aiesopimus kolmesta tontista
Vierasvenesataman kävijämäärä (yöpymiset)	1400 (vuonna 2024 n. 1300)	Kirkonkylä 1269, Pistohiekka 168. Yhteensä 1437 yöpyjää.
Sataman asiakastytyväisyyskysely	Laitetaan toimeen vuoden 2024 kyselyn johtopäätöksenä tehtävät toimenpiteet. Toteutetaan seurantakysely syksyllä 2025.	Tehty parannustoimenpiteitä 2024 kyselyn pohjalta mm. varausjärjestelmän ja henkilökunnan palvelun joustavuuteen. Satamamaksujen hinnoittelua korjattu. Kippislaiturin edusta-alueen kansiosa uusittu Laitureiden turvallisuutta parannettu. Seurantakyselyä ei tehty.

YRITTÄJYYS	tavoitetaso vuodelle 2025	toteuma
Yritysten lukumäärän nettomuutos	positiivinen	+6 (11 perustettua ja 5 lakannut)
Kuntabarometrin tulos	Ei mittausta vuonna 2025.	
Yksityisten työpaikkojen lukumäärä	kasvava	laski
Työttömyysaste	alle 8,2	10,1

LAPSIPERHEET	tavoitetaso 2025	toteuma
Asiakaskysely lapsiperheille joka toinen vuosi	toteutetaan kysely	Päiväkodin asiakaskysely on tehty vuonna 2025.
Lapsiperheiden osuuden kehitys	kasvava	Lievää kasvua.
Vaikutusarviointien toteuttaminen / vuosi	2 lapsivaikutusten arviointia	Tavoite saavutettu: kirjasto ja perhepuisto
Yrittäjyyskasvatusta tukevat toimenpiteet	Yrittäjyyskasvatuspolun rakentaminen osaksi koulun oppimispolkua	Varhaiskasvatuksen ja peruskoulun yrittäjyyskasvatustyöryhmä perustettiin syksyllä 2025.

HENKILÖSTÖPOLITIIKKA	toteuma
Puumalan kunta on vetovoimainen työpaikka	Rekrytoinneissa hyödynnettiin Kuntarekry-järjestelmää sekä aktiivista viestintää ja markkinointia, mikä lisäsi avoimien tehtävien näkyvyyttä ja tuki osaavien hakijoiden tavoittamista.
Tavoite- ja arviointikeskustelujen merkitystä nostetaan osaamisen tunnistamisessa ja kehittämisessä (strategiset tavoitteet – henkilökohtaiset tavoitteet – osaamisen kehittäminen)	Esihenkilöille painotettiin tavoite- ja arviointikeskustelujen merkityksellisyyttä. Keskustelujen kattavuus pysyi edellisvuosien tasolla.
Eläköitymisiin varaudutaan koko organisaation tasolla	Eläköitymisiin varauduttiin ennakoimalla henkilöstön poistumaa. Osaamisen siirtymistä on osin tuettu mm. perehdytyksen, työparityöskentelyn ja hiljaisen tiedon siirtämisen käytännöillä.
Sijaistajalla on riittävät tiedolliset ja taidolliset valmiudet tehtävän hoitamiseen	Perehdytyskäytännöt vaihtelivat työyksiköittäin eikä yhteisiä toimintamalleja ole vielä muodostettu.
Työhyvinvointia rakennetaan yhdessä työnantajan ja työntekijöiden kanssa	Työhyvinvointi- sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyt toteutettiin syksyllä 2025.

OMISTAJAPOLITIikka	toteuma
Hankevetoinen eteneminen muutostöissä/kiinteistöhanhinnassa. Laajemmat muutostyöt vaativat perusteellisen riskiarvion ja yritysvaikutusten arvioinnin.	Toimintavuonna hankittiin kunnalle yksi yritystontti, jolle yksityisellä toimijalla ei ollut enää käyttöä.
Kunnan omiin palvelutarpeisiin hankittava kiinteistöjen pinta-ala ei kasva ilman erityisiä perusteita	Toteutui
Kunnan omat tilat ovat terveellisessä ja turvallisessa kunnossa.	Tilat pääosin kunnossa. Yhtenäiskoululla havaittu sisäilmaoireilua, johon ratkaisuja on suunniteltu yhteistyössä sisäilmatyöryhmän kanssa. Suunnitteluun perustuvia tutkimuksia on teetetty konsultilla ja urakoitsija on tehnyt talossa korjauksia.
Sijoitustoiminnan perusteet pidetään ajan tasalla.	Sijoitustoiminnan perusteet päivitetty ja täyden valtakirjan salkunhoito kilpailutettu sekä toimeenpantu.

6.2 KUNNAN TAVOITTEET JA TOIMENPITEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2025

Kuntastrategian tavoite	Tavoitetta toteuttava toimenpide vuodelle 2025	Vastuuhenkilö	Toteuma
PAINOPISTE: LAPSIPERHEET			
Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallin toimeenpano, jalkauttaminen ja vaikutusarviointien toteuttaminen	LYK-tunnustuksen saaminen, lapsivaikutusten arviointien tekeminen (kirjastotila ja perhepuisto)	Hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja	LYK-tunnustus on myönnetty vuosille 2026-2029. Kirjastotilasta ja perhepuistosta on tehty lapsivaikutusten arviointi.
Lapsen oikeuksien toteutuminen kaikkien lasten kohdalla, etenkin haavoittuvassa ja syrjäytymisuhan alla olevilla	Lapsen oikeuksien tunnetuksi tekeminen uusille valtuutetuille ja kunnan työntekijöille	Hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja	Lasten oikeuksista pidetty valtuustolle koulutuksia osana uuden valtuuston perehdytystä. Hyvinvointilautakunta on perehtynyt lapsiystävällinen kunta toimintaan ja suunnitteluun.
PAINOPISTE: HYVINVOINTI			
Pelastustoimi ja ensihoito palvelevat 24 / 7 Puumalassa myös hyvinvointialueelle siirtymisen jälkeen	Edunvalvonta Eloisan suuntaan yhteistyössä muiden kuntien kanssa moniammatillisen yksikön säilymiseksi Puumalassa	Kunnanjohtaja	Moniammatillinen yksikkö jatkaa toimintaa Puumalassa
Puumala tunnetaan erinomaisesta asiakaspalvelusta	Viestinnän vahvistaminen kunnan päätöksenteosta ja palveluista sekä investoinneista ja toimenpiteistä	Kunnan johtoryhmä	Hankintakalenteri ja ostolaskudata julkaistu Tiedotteita kuntalaiskyselyn tuloksista ja muutamasta investoinnista.
	Sähköiseen arkistointiin siirtymisen valmistelut	Hallintopäällikkö	Käynnistetty
Digitaalisen palvelun Puumala	Verkkosivujen kehittäminen	Hallintopäällikkö Markkinointipäällikkö	Käynnistetty. Valikkorakennetta parannettu palautteen pohjalta. Eri toimialojen sisältöjä sekä englanninkielisiä päivitetty. Tuoretta kuvamateriaalia lisätty mediapankkiin.
	Tietoturvallisuuden kehitysprojekti	Hallintopäällikkö	Tietoturvallisuuden auditointi ja sen mukaisia korjaustoimenpiteitä on toteutettu.

Onnellinen ja toimintakykyinen kuntalainen	Liikuntaneuvonnan resurssitarpeen kartoitus (hanketoiminnan jälkeinen tilanne)	Vapaa-aikasihteeri, liikunnanohjaaja	Liikuntaneuvonnan resurssitarve selvitetty.
	Talviaikainen liikunta: uuden tasamaaladun käyttöönotto	Tekninen johtaja	Toteutettu entisen kasvihuoneen alueelle kantatie 62:n varteen.
	Monialaisen verkoston lakisäätöiden tehtävien kehittäminen (Nuorisolaki 9§): yhteistyön vahvistaminen viranomaisten kanssa	Hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja, vapaa-aikasihteeri	Nuorisolain 9 § mukainen monialainen lasten ja nuorten asioiden Orvokki-työryhmä on kokoontunut säännöllisesti.
	Yhteistyön kehittäminen hyvinvointialueen perheisiin, perhekeskusverkoston, neuvolan ja muiden yhteistyötahojen kanssa ⇨ kohtaamispaikkatoiminnan aloittaminen ja vakiinnuttaminen päiväkodilla	Päiväkodin johtaja	Kohtaamispaikkatoiminta on aloitettu tammikuussa ja Kuutti-kerhoksi nimettyä toimintaa on järjestetty koko vuoden viikoittain lukuun ottamatta heinäkuuta. Toiminta jatkuu vuonna 2026.
Onnellinen ja toimintakykyinen kuntalainen	Yhteistyön vahvistaminen varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen välillä: lukemiskulttuurin tukeminen sekä toiminnallisen opetuksen vahvistaminen mm. Liikkuva koulu -hankkeen avulla	Perusopetuksen rehtori Päiväkodin johtaja	Viisivuotiaat ovat tutustuneet eskariin 1-2 krt/kk keväällä -25; kirjastokäyntejä ja satutunteja 1 krt/kk; viskarihetket 1krt/vko ovat sisältäneet toiminnallisesti toteutettuja kielellisiä, matemaattisia, hahmottamiseen ja päättelyyn harjaannuttavia tehtäviä.
	Kotiseutupolun arviointi ja päivittäminen opetushenkilöstön yhteistyönä	Perusopetuksen rehtori	Ei ole toteutunut johtuen Yhtenäiskoulun poikkeustilanteesta.

Vahvistetaan kuntalaisten ja monipaikkaisten ihmisten osallistumismahdollisuuksia kunnan kehittämiseen	Perhepuiston toteutus keväällä 2025	Hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja, tekninen johtaja, vapaa-aikasihteeri	Perhepuisto valmistui alkukesällä 2025.
	Kotiniemen leikkipaikan uusiminen uimarannan yhteyteen	Tekninen johtaja	Toteutettu asentamalla muutamia uusia leikkivälineitä.
	Kulttuurikummitoiminnan aloittaminen	Kulttuuri- ja hyvinvointijohtaja, markkinointipäällikkö	Kulttuurikummitoiminta ei toteutunut. Kokoa oma poppoo - kulttuurikyytitoiminnasta ja avustuksista viestitty.
	Somemummo tai -vaari: toiminnan ohjeistuksen laatiminen ja toiminnan aloittaminen	Kulttuuri- ja hyvinvointijohtaja, markkinointipäällikkö	Ei toteutunut.
	Uuden kirjasto- ja kulttuuritilan toteuttaminen kuntalaisia kuullen	Kirjastohankkeesta vastaava työryhmä	Tilan suunnittelussa osallistettu koululaiset erikseen ja kuntalaiset mm. yleisötilaisuuden myötä. Rakentaminen on kesken vuodenvaihteessa. Tila valmistuu keväällä 2026.
	Kansalaisopiston musiikinopetuksen ja musiikkiesitysten kehittäminen	Kulttuuri- ja hyvinvointijohtaja	Uuden musiikinopettajan johdolla toiminta on ottanut harppauksen kiitettävälle tasolle.

PAINOPISTE: YRITTÄJYYS			
Mahdollistetaan osaavan työvoiman saatavuus yrityksille	Mikkelin seudun työllisyyspalvelualueen ja kunnan elinkeinopalveluiden yhteistyön mallintaminen sekä yhteinen viestintä yrityksille.	Kunnanjohtaja	Työllisyysalueen henkilökunta ottaa Puumalassa asiakkaita vastaan ajanvarauksella sekä yritysten palvelupäivinä, jolloin mukana myös Veej'jakaja Leader ja Uusyrityskeskus.
Kunta toimii yrittäjän tukena omistajanvaihdoksissa	Omistajanvaihdoksiin valmistautuminen ja yrittäjien tietoisuuden kasvattaminen	Elinkeinokehittäjä	Kunta ollut mukana Uusyrityskeskuksen ja Miksein hallinnoimissa omistajanvaihdoshankkeissa. Elinkeinokehittäjä ollut aktiivisesti mukana kahdessa omistajanvaihdoksessa Puumalassa, joista toinen onnistuneesti maalissa. Omistajanvaihdosteema ollut esillä yrittäjien uutiskirjeissä sekä yrittäjien iltakahvitilaisuuksissa.
Kunta toimii yritysten kumppanina yritysten perustamis-, kasvu- ja kehittämisvaiheissa	Kantatie 62 varrelle hankitaan digitaalinen mainostaulu	Elinkeinokehittäjä	Hankinta toteutettu, asennus huhtikuussa -26 ja osa hankintakustannuksesta siirtyi vuodelle 2026.
	Toimitilaratkaisujen kehittäminen ja toimitilojen markkinointi	Kunnanjohtaja Elinkeinokehittäjä Markkinointipäällikkö Tekninen johtaja	Toimitilojen markkinointia hoidettu muun muassa tekemällä toimitiloista mainos- sekä pohjakuvia, joita käytetty tilojen tietojen kanssa markkinointiin nettisivuilla sekä some- ja printtimarkkinoinnissa.
	Luotsiaseman ja Taunolan tontin alueen kehittäminen konseptisuunnitteluun pohjautuen	Kunnanjohtaja	Ei toteutunut

PAINOPISTE: SAIMAA			toteuma
Laiturikapasiteettia kasvatetaan sekä kirkonkylässä että Pistohiekalla	Pistohiekan venesataman toinen vaihe -hankkeen toimeenpano	Tekninen johtaja	Pistohiekalle valmistui uusi raskasponttonilaituri, uusia venepaikkoja noin 10 kpl.
Reitistöinfrastruktuurin laajentuminen ja huolto maanomistajien, kuntien, yrittäjien ja yhteisöjen yhteistyöllä.	Tarinareitti 62 -selvityksen pohjalta toteutetaan reittitoimitukset ja laaditaan investointituen rahoitushakemus.	Rakennustarkastaja	Investointituki haettu ja saatu
	Kivisalmen satama-alueen kehittäminen yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa	Kunnanjohtaja	Suunnittelua tehtiin, ei muita toimenpiteitä
	Lieviskänjoen melontareittihankkeen viimeistely	Tekninen johtaja ja ympäristösihteeri	Toteutettu
Kirkonkylän ja sataman yleissuunnitelman toimenpiteitä viedään päätöksentekoon ja toteutukseen koko strategiakauden	Kantatie 62 ja Keskustien liittymän kehittäminen ympäristötaideteoksella	Kunnanjohtaja ja tekninen johtaja	Toteutettu
	Keskustien yleisilmeen kehittäminen: - valopylväisiin asennettavilla bannereilla. Yrityksille tulee mahdollisuus ostaa mainospaikkoja. - opastussuunnitelman hankinta ja opasteiden hankinta - toimitilojen markkinointi	Markkinointipäällikkö (yritysmyyntin osalta elinkeinokehittäjä)	Keskustien banderollit asennettu kesällä 2026 (14 paikkaa myytiin yrityksille, 6 mainosta kunnalle). Pysäköintiopasteet suunniteltu. Puumalan Pop up -tilan markkinointia yhteistyössä elinkeinokehittäjän ja markkinointipäällikön kanssa.
Satamapalvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti ja satama-alueen palvelutyylillä ja -kulttuuri tunnetaan ensiluokkaisuudestaan	Satamamestarimallin jatkaminen kesällä 2025 ja Satamapaikka.com -palvelun edelleen kehittäminen	Tekninen johtaja	Jatkettu vuonna 2025, ja kehitetty varauskäytäntöjä mm. siten, että myös puhelimitse voi varata venepaikan.

Saimaa Geopark tunnetaan kansainvälisenä matkailualueena, johon alueen yritykset ovat toimintoineen kiinnittyneet	Liehtalanniemen tunnettavuuden edistäminen Museoviraston ohjeiden mukaiset korjaukset	Kulttuuri- ja hyvinvointijohtaja, markkinointipäällikkö Tekninen johtaja	Liehtalanniemen museotilaa markkinoitu sosiaalisessa mediassa ja tuotettu uutta materiaalia. Näkyvyys kasvoi. Navetan kattoa uusittu museoviraston ohjeistuksen mukaisesti.
PAINOPISTE: LAATUASUMINEN			tote uma
Edistetään kerrostalo- ja rivitaloasumisen asuntotuotantoa	Vanhan sairaalan alueen kehittäminen siten, että alueelle järjestetään investorin haku Vähähiilinen saaristokoti - konseptisuunnitelmaan pohjautuen.	Tekninen johtaja ja kunnanjohtaja	Alueelle valmistuneeseen konseptisuunnitelmaan pohjautuva kaavamuutos käynnissä.
	Koulukartanon käytön lisääminen esim. asumisen mahdollistamisella	Tekninen johtaja ja asuntosihteeri	Koulukartanon vapaat huoneet ovat olleet vuokrattuina kesätyöntekijöille. Asumisen tai kansalaisopiston toimintojen sijoittaminen rakennukseen vaatii muutostyöt.
	Puretaan sovittu Senioritalojen rivitalokohde	Tekninen johtaja ja asuntosihteeri	Toteutettu purkamalla Papinpellon E-talo
Kasvatetaan omarantaisten tonttien tarjontaa	Kanttorilanrannan maa-alueen hankinta kunnalle	Kunnanjohtaja	Kaava hyväksytty, kunnallistekniikan suunnittelu käynnissä

6.3 KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

PUUMALAN KUNTA	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	3 756 111	3 715 189	3 623 617	97,5	-132 495	-3,5 %
Toimintamenot	-9 480 726	-10 409 496	-10 074 458	96,8	-593 732	6,3 %
TOIMINTAKATE	-5 724 615	-6 694 307	-6 450 841	96,4	-726 226	12,7 %
Toimintakate euroa/asukas	-2 726	-3 188	-3 072	96,4	-346	12,7 %
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	2 522 865	2 477 155	2 418 822	97,6	-104 043	-4,1 %
Toimintamenot	-8 247 480	-9 171 462	-8 823 742	96,2	-576 262	7,0 %
TOIMINTAKATE	-5 724 615	-6 694 307	-6 404 921	95,7	-680 305	11,9 %

6.3.1 HALLINTOPALVELUIDEN TOIMIALA

Hallintopalvelujen toimiala yhteensä

KUNNANJOHTAJA	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	502 732	284 450	314 213	110,5	-188 519	-37,5 %
Toimintamenot	-1 801 207	-2 272 826	-2 123 769	93,4	-322 562	17,9 %
TOIMINTAKATE	-1 298 475	-1 988 376	-1 809 556	91,0	-511 081	39,4 %
Toimintakate euroa/asukas	-618	-947	-862	91,0	-243	39,4 %
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	382 168	166 400	194 657	117,0	-187 511	-49,1 %
Toimintamenot	-1 690 079	-2 162 501	-2 017 065	93,3	-326 986	19,3 %
TOIMINTAKATE	-1 307 911	-1 996 101	-1 822 408	91,3	-514 497	39,3 %

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Palvelusuunnitelma:

Vuonna 2025 toimitetaan alue- ja kuntavaalit.

Keskusvaalilautakunnan sihteeri	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	13 541	3 200	2 663	83,2	-10 878	-80,3 %
Toimintamenot	-19 597	-18 280	-11 154	61,0	8 443	-43,1 %
TOIMINTAKATE	-6 056	-15 080	-8 492	56,3	-2 435	40,2 %
Toimintakate euroa/asukas	-3	-7	-4	56,3	-1	40,2 %
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	13 541	3 200	2 663	83,2	-10 878	-80,3 %
Toimintamenot	-19 597	-18 280	-11 154	61,0	8 443	-43,1 %
TOIMINTAKATE	-6 056	-15 080	-8 492	56,3	-2 435	40,2 %

Talouden ja toiminnan toteuma:

Alue- ja kuntavaalit toimitettiin samanaikaisesti huhtikuussa 2025. Aluevaaleissa valittiin valtuutetut aluevaltuustoihin ja kuntavaaleissa kuntien valtuustoihin. Ennakoäänestys ajalla 2.-8.4.2025 toimitettiin Puumalan kunnantalolla sekä Hurissalon kylätalolla 4.4.2025. Koti- ja laitosäänestykset toimitettiin 3.4.2025. Aluevaaleissa 2025 äänioikeutettuja oli 1902. Ennakkoon äänestäneiden määrä aluevaaleissa oli 669 (35,2 %). Vaalipäivänä äänestäneiden määrä oli 430 (22,6 %). Äänestäneiden määrä aluevaaleissa oli yhteensä 1099, jolloin kunnan äänestysprosentiksi muodostui 57,8 %. Kuntavaaleissa 2025 äänioikeutettuja oli 1902. Ennakkoon äänestäneiden määrä aluevaaleissa oli 733 (38,5 %). Vaalipäivänä äänestäneiden määrä oli 431 (22,7 %). Äänestäneiden määrä aluevaaleissa oli yhteensä 1164, jolloin kunnan äänestysprosentiksi muodostui 61,2 %. Keskusvaalilautakunnan toimintakate on noin -6600 euroa eli toteumaprosentti on 56,3 %.

KUNNANVALTUUSTO

Palvelusuunnitelma:

Kunnanvaltuusto käyttää kuntalain mukaisesti kunnan ylintä päätösvaltaa. Valtuustossa on 19 jäsentä, joista yksi toimii puheenjohtajana ja kolme varapuheenjohtajina. Puheenjohtajisto valitaan kahdeksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Uudelle kunnanvaltuustolle järjestetään luottamushenkilökoulutus ja valtuusto laatii kuntastrategian uudelle valtuustokaudelle.

Kunnanjohtaja	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
Valtuuston kokouksia	6	6	7			
Käsiteltyjä asioita	43	45	75			
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	0	100	0	0,0	0	
Toimintamenot	-55 908	-75 069	-97 069	129,3	-41 161	74 %
TOIMINTAKATE	-55 908	-74 969	-97 069	129,5	-41 161	74 %
Toimintakate euroa/asukas	-27	-36	-46	129,5	-20	74 %
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	0	100	0	0,0	0	
Toimintamenot	-24 648	-44 227	-66 229	149,7	-41 581	169 %
TOIMINTAKATE	-24 648	-44 127	-66 229	150,1	-41 581	169 %

Talouden ja toiminnan toteuma:

Kunnanvaltuuston merkittävimmät päätökset olivat Puumalan vesiliikelaitosta perustaminen, sijoitustoiminnan perusteiden laatiminen, Kanttorilanrannan esisopimus, Vuokratyöyhtiön lainan myöntäminen, kuntavaaleihin liittyvien henkilövalintojen tekeminen sekä kaavamuutokset teollisuusalueella ja Koskenselällä.

Lisäksi valtuusto käsitteli vuoden 2025 tilinpäätösasiat ja vuoden 2026 talousarvion.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Palvelusuunnitelma:

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida kunnan toimintaa ja johtaa hallinnon ja talouden tarkastusta. Toimikausi on valtuustokausi.

Tarkastuslautakunnan sihteeri	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	0	0	0	0,0	0	
Toimintamenot	-24 827	-24 084	-22 362	92,9	2 465	-10 %
TOIMINTAKATE	-24 827	-24 084	-22 362	92,9	2 465	-10 %
Toimintakate euroa/asukas	-12	-11	-11	92,9	1	-10 %
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	0	0	0	0,0	0	
Toimintamenot	-22 271	-21 753	-20 034	92,1	2 237	-10 %
TOIMINTAKATE	-22 271	-21 753	-20 034	92,1	2 237	-10 %

Talouden ja toiminnan toteuma:

Tarkastuslautakunta kokoontui 10 kertaa. Lautakunta kuuli viranhaltijoita sekä vieraili yhtenäiskoululla ja koulukartanolla. Tarkastuslautakunta osallistui Kuntapäätäjät -koulutukseen sekä tarkastuslautakuntien koulutuspäivään. Tarkastuslautakunnan toimintakate oli noin -22362 euroa, mikä on 93 % budjetoidusta.

KUNNANHALLITUS

Palvelusuunnitelma:

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta ja käyttää kunnan puhevaltaa kuntalain mukaisesti. Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kunnanhallitus johtaa myös elinkeinopolitiikkaa, työllistämistoimintaa, saaristoalueiden kehittämistä, maankäytön suunnittelua, maapolitiikkaa, arkistotoimea ja kuntayhteistyötä. Vuoden 2025 alusta aloittaa Mikkelin seudun työllisyyspalvelualue ja voimaan astuu uusi kotoutumislaki. Kunnanhallitus johtaa koko kuntakonsernin toimintaa. Kunnanhallitus toimii kunnan jäteviranomaisena. Hallituksen toimikausi on kaksi vuotta.

Kunnanjohtaja	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
Kunnanhallituksen kokouksia	14	11	16			
Käsiteltyjä asioita	185	175	234			
Verotuskustannukset, euroa	24 700	25 000	23 178			
Työttömyysaste, keskimäärin	8,3	8,5	9,3			
Työmarkkinatuen kuntaosuus, euroa	81 233	125 000	160 475			
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	60 694	44 600	53 493	119,94	-7 201	-11,9 %
Toimintamenot	-495 454	-820 390	-759 794	92,61	-264 340	53,4 %
TOIMINTAKATE	-434 760	-775 790	-706 301	91,04	-271 542	62,5 %
Toimintakate euroa/asukas	-207	-369				
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	60 694	44 600	53 493	119,94	-7 201	-11,9 %
Toimintamenot	-479 590	-804 714	-744 122	92,47	-264 532	55,2 %
TOIMINTAKATE	-418 896	-760 114	-690 629	90,86	-271 734	64,9 %

Talouden ja toiminnan toteuma:

Kunnanvaltuuston päätösten valmistelun lisäksi kunnanhallitus päätti tapahtuma-avustuksista Rantakekkereille ja Talvikekkereille, Hayrideyamboree-tapahtumaan, Pistohiekan kone- ja rompe-päiville. Hallitus solmi yhteistyösopimuksen charter-lennoista. Hallitus päätti ostaa yhden Järvi-Saimaan Palveluiden osakkeen sekä myi osakkeensa Rantasalmen jäähallista. Teollisuustontteja myytiin kaksi ja ostettiin yksi. Hallitus päätti valita kunnan sijoitusomaisuuden varainhoitajiksi täyden valtakijan salkulla Aktian ja Osuuspankin. Lisäksi vesihuollon operointia valittiin hoitamaan Järvi-Saimaan Palvelut Oy. Hallitus antoi useita lausuntoja ja hyväksyi edunvalvontatavoitteet. Loppuvuodesta solmittiin kunnan ja hyvinvointialueen uudet vuokrasopimukset.

Toimintavuoden aikana päivitettiin kunnan valmiussuunnitelma ja laadittiin häiriötilannekeskussuunnitelma. Lisäksi järjestettiin häiriötilannekeskusharjoitus, johon osallistui noin 130 henkilöä.

Saaristoasiota kunnanjohtaja hoisi toimimalla saaristoasiain neuvottelukunnan sihteeristössä. Luottamushenkilöitä ja virkahenkilöitä osallistu myös saaristoseminaariin kesäkuussa. Saariston tieyhteydet paranivat merkittävästi Viljakansaarentien valmistuttua. Hätinvirran siltahanke ei sen sijaan edistynyt.

Suurin kunnanhallituksen vastuualueelle kohdentuva muutos oli Mikkelin seudun työllisyyspalveluiden aloittaminen, mikä vaikuttaa vuosien 2024 ja 2025 tilinpäätöstietojen vertailuun merkittävästi. Puumalan kunta osti Mikkelin kaupungilta työllisyyspalveluja noin 193 000 eurolla ja sakkomaksuja kertyi noin 160 500 euron edestä. Sakkomaksuihin oli budjetoitu 120 000 euroa.

Hankkeena toteutettiin ELY-keskuksen rahoittama vesihuollon kunnallistamiseen tähtäävä selvitys. Toimintakulut olivat noin 49 800 euroa, johon saatiin avustusta noin 33 000 euroa.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Palvelusuunnitelma:

Ympäristöterveydenhuollon palvelut tuottaa isäntäkuntamallilla Savonlinnan kaupunki. Kunta valvoo, että terveysvalvonta ja eläinlääkintä toteutetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Kunnanjohtaja	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	133 586	0	19 475		-114 112	-85,4 %
Toimintamenot	-114 329	-96 408	-117 977	122	-3 648	3,2 %
TOIMINTAKATE	19 258	-96 408	-98 502	102	-117 759	-611,5 %
Toimintakate euroa/asukas	9	-46	-47	102	-56	-611,5 %
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	133 586	0	19 475		-114 112	-85,4 %
Toimintamenot	-114 329	-96 408	-117 977	122	-3 648	3,2 %
TOIMINTAKATE	19 258	-96 408	-98 502	102	-117 759	-611,5 %

Talouden ja toiminnan toteuma:

Eläinlääkintä ja terveysvalvonta säilyivät erinomaisesti budjetissa ja palautusta saatiin noin 20 000 euroa.

HALLINTO- JA TALOUSPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Vastuualueen tehtävänä on tuottaa hallinto-, talous-, atk- ja henkilöstöhallinnon palvelut koko kunnan ja tarvittaessa myös kuntakonsernin ja yhteistoimintakuntien käyttöön. Lisäksi tehtäviin kuuluu muun muassa kunnan yleisasiakaspalvelu, arkistotoimen hoitaminen ja asiointipisteen ylläpito. Lisäksi hallinto- ja talouspalveluiden vastuulla on tietosuojasi-asiat.

Hallintopäällikkö	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
Työterveyshuollon bruttokulut, euroa	56000	50000	53740			
Asiointipisteen palvelutiketit kpl/vuosi	650	650	235			
Tietoturvapoikkeamat, ei toivotut tietoturvatapahtumat	0	0	1			
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	151 725	140 550	146 823	104	-4 903	-3,2 %
Toimintamenot	-559 817	-660 762	-551 150	83	8 667	-1,5 %
TOIMINTAKATE	-408 091	-520 212	-404 327	78	3 764	-0,9 %
Toimintakate euroa/asukas	-194	-248	-193	78	2	-0,9 %
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	31 161	22 500	27 267	121	-3 895	-12,5 %
Toimintamenot	-514 364	-615 214	-509 222	83	5 142	-1,0 %
TOIMINTAKATE	-483 203	-592 714	-481 955	81	1 248	-0,3 %

Talouden ja toiminnan toteuma:

Kunnan ja Officepron yhteistyössä käynnistynyt tietoturva- ja tietovarantojen tarkastelulla sekä tiedonhallintamallin päivittämisellä. Projektiin sisältyvä tietoturva-auditointi toteutettiin 17.9.2025. Auditoinnissa kartoitettiin kunnan nykyinen tietoturvatilanne ja auditoinnin tuloksista saatu raportti on toimitettu kunnan johtoryhmälle tietoon. Auditoinnin tulokset toimivat pohjana tietoturvapoliittikan, -suunnitelmien ja -ohjeistusten laatimiselle. Projektin tuloksena on päivitetty muun muassa kunnan tietoturvapoliittikka, tietosuojaseloste ja tietoturvaohjeistus henkilökunnalle. Tietoturva- ja tietovarantojen työryhmään on osallistunut edustajia eri toimialoilta. Tietojärjestelmiin tai -verkkoon kohdistuvia tietoturva- ja tietovarantojen ongelmia havaittiin yksi kappale. IT-palveluympäristön hallintatietoja päätyi virheellisesti väärälle taholle. Poikkeama havaittiin nykyisen IT-kumppanin ilmoituksen kautta ja suojaustoimet käynnistettiin välittömästi vaihtamalla tunnukset ja varmistamalla palvelun turvallinen hallinta. Tapaus luokiteltiin keskisuuren riskin tietoturva- ja tietovarantojen ongelmaksi. Väärinkäytöstä tai toiminnallisista vaikutuksista ei havaittu merkkejä. Prosesseja kehitettiin vastaavien tilanteiden ehkäisemiseksi. Loppuvuodesta käyttöön otettiin CGI:n toimittama ostolaskupalvelun laajennus, joka korvaa käytöstä poistuneen ja tietoturvariskiksi muodostuneen RondoScan-ohjelmiston. Palvelu kattaa verkkolaskujen välityksen lisäksi sähköpostitse tai paperilla saapuvien laskujen skannauksen sekä toimittajaportaalin käytön. Toimittaja välittää laskuaineistot, kuvat ja liitteet eri kanavista suoraan kunnan käsiteltäväksi, mikä mahdollistaa siirtymisen täysin sähköiseen ostolaskujen hallintaan. Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES ja OVTES G-osio) mukainen tasopalkkajärjestelmä otettiin käyttöön 1.2.2025 kunta- ja hyvinvointialalla. Uusi malli korvaa aiemman tehtävän vaatavuuden arvioinnin ja sen tavoitteena on luoda oikeudenmukaisempi ja kannustavampi palkkarakenne. Tasopalkkajärjestelmä otettiin käyttöön 1.10.2025 alkaen. Työnantajan edustajien ja pääsopijajärjestöjen edustajien kanssa sovitun mukaisesti sekä kunnanhallituksen päätöksen perusteella 1.6.2025 paikallista järjestelyä ja kehittämisohjelmaa käytettiin tasopalkkajärjestelmästä syntyvien kustannusten kattamiseen. Esihenkilöille järjestettiin lyhyt info KVTES ja OVTES G-osio tasopalkkajärjestelmästä. Navisec Flex tietosuoja- ja tietoturva koulutusohjelmaan tehtiin vuosittainen ohjelmistoversiopäivitys.

Sähköiseen arkistointiin siirtyminen ei edennyt. Asianhallintajärjestelmään ei toimittajan taholta enää päivitetty uusia merkittäviä toiminnallisuuksia, koska vuoden 2026 aikana asianhallintajärjestelmästä saadaan kokonaan uusi versio. Toimintatuotot olivat 146 800 euroa, mikä on noin 104 % budjetoidusta. Toimintakulut olivat -551 150 euroa, mikä on 83 %. Toimintakatteeksi muodostui -404 330, mikä vastaa noin 78 % budjetoidusta.

ELINVOIMAPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Elinvoimapalvelujen tehtävänä on edistää kunnan elinvoiman myönteistä kehitystä. Erytistehtävänä on vapaa-ajan asukkaiden huomioiminen kunnan toiminnassa. Elinvoimapalveluiden vastuualueen tulee harjoittaa menestyksellistä elinkeinopolitiikkaa, ja huolehtia mm. seuraavista tehtävistä: maaseudun elinvoiman edistäminen, yleisen viihtyvyyden lisääminen, seudullinen maaseutuhallinto (Mikkelin kaupunki) ja maatalousyrittäjien palveleminen, matkailupalvelut ja -markkinointi sekä yleinen kuntamarkkinointi. Elinvoimapalvelujen tehtävänä on palvella Puumalassa sijaitsevia yrityksiä ja yrityksen perustamista suunnittelevia sekä houkutellessa kuntaan investointeja, yrityksiä ja matkailijoita. Elinvoimapalvelujen tehtäviin kuuluu kunnan joukkoliikenneolojen kehittäminen ja kunnan saavutettavuuden kehittäminen. Puumalalla on yhteinen elinkeinokehittäjä Sulkavan kunnan kanssa ja työaika Puumalaan on 60 %.

Kunnanjohtaja	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
Markkinointibudjetti €	66 802	48 000	64 140			
Perustetut yritykset	11	15	11			
Yrityskanta	275	260	266			
Asiointiliikenteen matkustajia/reitti	2	3	3			
Tuettu maksullinen lomitus, maksetut tunnit	203	500	301			
Saaristoreitin lauttaylitykset	2 445	2 600	2 320			
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	143 185	96 000	91 760	96	-51 425	-35,9 %
Toimintamenot	-531 276	-577 833	-564 263	98	-32 987	6,2 %
TOIMINTAKATE	-388 090	-481 833	-472 502	98	-84 412	21,8 %
Toimintakate euroa/asukas	-185	-229	-225	98	-40	21,8 %
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	143 185	96 000	91 760	96	-51 425	-35,9 %
Toimintamenot	-515 280	-561 905	-548 327	98	-33 047	6,4 %
TOIMINTAKATE	-372 094	-465 905	-456 566	98	-84 472	22,7 %

Talouden ja toiminnan toteuma:

Puumalassa perustettiin vuonna 2025 yhteensä 11 uutta yritystä, lakkautettuja yrityksiä oli viisi. Perustetuista yrityksistä seitsemän oli Mikkelin Uusyrityskeskuksen asiakkaita. Myönteisiä starttirahapäätöksiä saatiin seitsemän kappaletta. Yritystukipäätöksiä tehtiin yhteensä 11 kappaletta. Elinkeinokehittäjä on ollut mukana kahdessa omistajanvaihdoshankkeessa. Puumalan alueella toimiville yrityksille myönnettiin vuonna 2025 EU:n maaseuturahastosta yhteensä 177 076,33 euroa, josta ELY-keskuksen osuus 123 900,92 euroa (4 kpl) ja Veej'jakaja Leaderin osuus 53 175,41 euroa (10 kpl). Elinkeinokehittäjä on ollut mukana hakuprosesseissa ja tehnyt vuoden aikana noin 45 uutta yrityskäyntiä ja -tapaamista. Yritysneuvonnan palvelupäivät, joissa Veej'jakaja Leaderin ja Mikkelin Uusyrityskeskuksen sekä Mikkelin seudun työllisyyspalveluiden asiantuntijat, olivat ohjelmassa neljä kertaa kevätkaudella sekä neljä kertaa syyskaudella.

Laajakaistahankkeen Mannilanniemen alueen noin 16 900 euron kuntamaksuosuus toteutui vuonna 2025 ja näkyy elinvoimapalveluiden vastuualueella.

Kukonharjun hanke käynnistyi ja vuodelle 2025 kohdentui hankkeen kustannuksia noin 13 400 euron edestä. Maksatus tehdään vuoden 2026 puolella.

Puumalan saaristoreitillä oli vuonna 2025 yhteensä 2320 matkustajaa pyörälautalla. Norppapolun käyntimäärä oli yli 24 000 vuoden aikana. Puumalan kunta osallistui matkamessuille, K50-messuille ja kevätmessuille. Matkailumarkkinointia on toteutettu ympärivuotisesti, kampanjat ovat painottuneet erityisesti sosiaaliseen mediaan. Visit Puumala verkkokaupassa on mukana 18 kauppiaan matkailutuotteita. Puumala oli mukana 100 syytä matkailla Suomessa -kampanjassa. Rekrykampanja kausityövoiman tavoittelemiseksi järjestettiin jo 4. kertaa. Kesällä 2025 toteutettiin Keskustien mainosbanderollit yht. 20 kpl (joista 14 yritysten ja 6 kunnan mainoksia). Visit Puumala -päivä järjestettiin kaksi kertaa vuoden aikana palautteen keräämistä ja tulevan suunnittelua varten. Puumalan maisemakalenteri toteutettiin ensimmäistä kertaa.

6.3.2 HYVINVOINTIPALVELUIDEN TOIMIALA

Hyvinvointipalvelujen toimiala yhteensä

HYVINVOINTI- JA KULTTUURIJOHTAJA	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	248 198	256 352	261 979	102,2	13 781,3	5,6
Toimintamenot	-4 252 385	-4 569 171	-4 340 700	95,0	-88 314,7	2,1
TOIMINTAKATE	-4 004 187	-4 312 819	-4 078 721	94,6	-74 533,4	1,9
<i>Toimintakate euroa/asukas</i>	-1 907	-2 054	-1 942	94,6	-35,5	1,9
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	221 362	233 500	258 674	110,8	37 312,6	16,9
Toimintamenot	-3 444 224	-3 760 439	-3 547 819	94,3	-103 595,3	3,0
TOIMINTAKATE	-3 222 862	-3 526 939	-3 289 145	93,3	-66 282,7	2,1

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Palvelusuunnitelma:

Hyvinvointilautakunta hallinnoi opetus-, varhaiskasvatus-, nuoriso-, liikunta-, aikuiskoulutus- sekä kirjasto- ja kulttuuripalveluja, koordinoi näiden toimintaa ja ohjaa niitä. Hyvinvointilautakunnan vastuualueella on myös vanhus- ja vammaisneuvosto. Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia.

HYVINVOINTI- JA KULTTUURIJOHTAJA	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
Hyvinvointilautakunnan kokouksia	6	5	8			
Käsiteltyjä asioita	79	60	75			
Vanhus- ja vammaisneuvoston kokouksia	4	5	3			
Käsiteltyjä asioita	29	40	40			
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	0	0	0	0,0	0	0
Toimintamenot	-86 671	-153 352	-152 295	99,3	-65 624	76
TOIMINTAKATE	-86 671	-153 352	-152 295	99,3	-65 624	76
Toimintakate euroa/asukas	-41	-73	-73	99,3	-31	76
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	0	0	0	0,0	0	0
Toimintamenot	-79 507	-146 256	-143 259	98,0	-63 752	80
TOIMINTAKATE	-79 507	-146 256	-143 259	98,0	-63 752	80

Talouden ja toiminnan toteuma:

Hyvinvointilautakunnan kokouksien määrä kasvoi johtuen hallinnon ja johtotehtävien erityisten järjestelyiden takia. Vanhus- ja vammaisneuvoston kokouksien määrää rajoitti päätoimisen hyvinvointi- ja kulttuurijohtajan työn aloittaminen vasta maaliskuussa 2025.

OPETUSPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Opetuspalvelut tarjoaa esiopetusta, perusopetusta, aamu- ja iltapäivätoimintaa, kerhotoimintaa sekä ostaa taiteen perusopetusta. Oppilaalle turvataan koko yleissivistävän koulutuksen ajan oppimisympäristö, joka tukee häntä perustietojen ja -taitojen sekä tiedon hankinnan ja soveltamisen oppimisessa. Oppilasta tuetaan hyvän opiskelumotivaation ja yhteistyötaitojen saavuttamisessa. Yleissivistävän koulutuksen aikana oppilas kasvaa ihmisenä ja oppii kunnioittamaan ympäristöä.

PERUSKOULUN REHTORI	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
Oman perusopetuksen toimintakate €/oppilas	25 647	28 230	25 366			
Esiopetuksen toimintakate, €/oppilas	14 061	11 646	12 441			
0-9 -luokan oppilaat	86	80	87			
Peruskoulun päättäneet saavat jatko-opintopaikan, % oppilaista	100	100	100			
Vakinainen henkilöstö osallistuu täydennyskoulutukseen, % henkilöstöstä	100	100	100			
Oppilashuollon ammattihenkilöiden läsnäolon toteutuminen, % sovitusta	92	100	100			
Oppimisen tukea tarvitsevat oppilaat saavat tarvitsemansa tasoisen tuen, % tuen oppilaista	80	100	100			
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	44 057	54 500	62 594	114,9	18 537	42
Toimintamenot	-2 260 808	-2 474 481	-2 244 547	90,7	16 261	-1
TOIMINTAKATE	-2 216 751	-2 419 981	-2 181 953	90,2	34 798	-2
Toimintakate euroa/asukas	-1 056	-1 152	-1 039	90,2	17	-2
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	44 057	54 500	62 594	114,9	18 537	42
Toimintamenot	-1 867 081	-2 080 812	-1 861 606	89,5	5 475	0
TOIMINTAKATE	-1 823 024	-2 026 312	-1 799 012	88,8	24 012	-1

Talouden ja toiminnan toteuma:

Vuoden 2025 yhtenäiskoulun oppilasmäärä on pysynyt samana. Oppilasmäärä on perusopetuksessa 1-9 oli keskimäärin 80. Esikoulussa oppilaita oli 6 keväällä ja 8 syksyllä. Muuttoliikettä kalenterivuoden aikana on ollut sekä sisään, että ulos. Yhtenäiskoulussa oli vuoden lopussa työssä 1 rehtori, 1 esiopettaja, 5 luokanopettajaa, 5 aineenopettajaa, 2 aineenopettajaa/resurssiopettajaa, 2 erityisopettajaa, 3 koulunkäynninohjaajaa/aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajaa, 1 koulunkäynninohjaaja/koulusihteeri, eli yhteensä 20 henkilökunnan jäsentä. Koulun toiminnan ja kehittämisen eteen työskenteli syyslukukaudella viisi tiimiä: johtotiimi, juhlat ja tapahtumat -tiimi, ympäristötiimi, hyvinvointi- ja liikuntatiimi sekä tyhy-tiimi. Jokainen henkilökunnan jäsen kuuluu yhteen tiimiin. Syyslukukaudella teemana oli hyvinvointi. Teema huomioitiin vahvasti opiskeluhaullollisesti: panostamalla yhteisöllisyyteen, hyvinvointiin, kiusaamisen ehkäisyyn ja kiusaamiseen puuttumiseen. Syyslukukaudella taiteenalateemana oli elokuva. Syyslukukauden koulun johdosta vastasi hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja oman työnsä ohella. Erityisiä järjestelyjä tehtiin sijaisten hankkimisen, vararehtorin hallinnollisten tehtävien lisäämisen sekä johtoryhmän toiminnan suhteen. Syyslukukaudella 2025 opettajien sairaspöissaolat lisääntyivät merkittävästi. Syyt olivat luonnollisia, mutta yhtäaikaisuus aiheutti päänvaivaa sijaisten saamisessa. Päteviä opettajia oli kuitenkin tarjolla sijaisten tehtäviin.

Yhtenäiskoulun pedagogiikan kärkiä ovat luontopedagogiikka sekä positiivinen pedagogiikka. Luontopedagogiikkaa toteutettiin mm. Puumala-oppimispolun mukaisilla luontoretkillä, mm. 7.luokan melontaretki syyskuussa. Positiivista pedagogiikkaa vahvistettiin arvokeskusteluilla sekä koulun arkeen upotetuilla rakenteilla, kuten viikoittaisilla hyvinvointipäivänavauksilla sekä hyvinvointivälitunneilla. Turvallisuuskulttuurin edistämiseksi perustettiin syksyllä turvallisuustyöryhmä, jonka kanssa tehtiin mm. turvallisuuskävely ja suunniteltiin turvallisen retken lomake/ohjeistus. Sisäilmaa tutkittiin ja korjattiin erityisesti yhden tilan osalta, tutkimukset ja seuranta jatkuvat vuonna 2026. Kerhotoimintaa järjestettiin kahden erityisavustuksen turvin. Järjestettyjä kerhoja olivat mm. kiipeilykerho, liikunnan monilajikerho, kässä-kuviskerho, karaoke-kerho sekä pikkuoppilaiden liikuntakerho. Harrastuskuljetusten turvin taattiin kauempana asuvien oppilaiden yhdenvertainen mahdollisuus osallistua harrastuksiin. Opiskeluhaulltopalvelut ovat toteutuneet sovitun mukaisesti. Koulupsykologin kuten myös kuraattorin ja terveydenhoitajan resurssit ovat olleet hyvät. Opetuspalvelut pysyivät talousarviossa toimintakatteen ollessa noin 90,2 %.

VARHAISKASVATUSPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Varhaiskasvatuspalveluja tarjoaa päiväkotii. Lapselle turvataan koko varhaiskasvatuksen ajan hänen ikä- ja kehitystasonsa mukainen kasvatus, opetus ja hoito. Lapsen kasvupolku suunnitellaan yhteistyössä huoltajien ja varhaiskasvatushenkilöstön kanssa. Lapsen kasvu- ja oppimisympäristö on lapsilähtöinen, monipuoliseen leikkiin ja toimintaan kannustava.

PÄIVÄKODIN JOHTAJA	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
Päiväkodin toimintakate €/hoitopäivä	96	97	101			
Vakinainen henkilöstö osallistuu vuosittain täydennyskoulutukseen, % henkilöstöstä	82	100	100			
Eritasoista tukea tarvitsevat lapset saavat tarvitsemansa tuen, % lapsista	100	100	100			
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	15 409	25 000	26 066	104,3	10 657	69
Toimintamenot	-803 765	-797 850	-913 251	114,5	-109 486	14
TOIMINTAKATE	-788 357	-772 850	-887 186	114,8	-98 829	13
Toimintakate euroa/asukas	-375	-368	-422	114,8	-47	13
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	15 409	25 000	26 066	104,3	10 657	69
Toimintamenot	-710 489	-704 639	-821 511	116,6	-111 022	16
TOIMINTAKATE	-695 081	-679 639	-795 446	117,0	-100 365	14

Talouden ja toiminnan toteuma:

Koko henkilöstö on koulutautunut mm. turvallisuuteen ja lääkehoitoon ja tuen tarvitsijat ovat saaneet tarvitsemansa t Lokakuussa 2024 on pyydetty täyttölupa 1.1. - 31.7.25 määräaikaiselle varhaiskasvatuksen lastenhoitajalle. Perusteluna on ollut, että päiväkodin henkilöstömäärä tammikuussa täyttää varhaiskasvatuslain minimivaatimukset, mutta laajentuneet aukioloajat ja kohtaamispaikkatoiminnan aloittaminen sekä pysyvien vuorovaikutussuhteiden varmistaminen edellyttävät yhden varhaiskasvatuksen lastenhoitajan työsuhteen jatkamista kevätkaudelle 2025. Lasten määrän odotettiin kasvavan keväällä 2025 seitsemällä lapsella, mutta lopulta uusia lapsia aloitti 11. Varhaiskasvatuslain täyttämiseksi piti rekrytoida lisää henkilökuntaa. Uusi täyttölupaesitys on tehty helmikuussa 2025 elokuulle 2025. Henkilöstötarve on varhaiskasvatuslain mukaan 1 hoito- ja kasvatusvastuullinen työntekijä jokaista 7:ää yli kolmevuotiasta kohti ja 1 työntekijä jokaista 4:ää alle kolmevuotiasta lasta kohti. Lisäksi päiväkotiin on mitoitettu yksi ylimääräinen työntekijä iltojen ja viikonloppujen takia ja kohtaamispaikkatoiminnan suunnitteluun ja ohjaamiseen tarvitaan 0,2 työntekijää. Päiväkodin aukioloaika on ollut 5:25 – 20:15. Viikonloppuhoitoa on enimmillään tarvittu jopa 6:lle lapselle siten, että päiväkotia on avoinna useimpina viikonloppuina ja joskus on tarvittu samalle päivälle kaksi työntekijää, koska aukioloaika on niin pitkä ja/tai koska lapsia on niin paljon. Ajoittain on näyttänyt siltä, että yksi työntekijävaraus mitoituksen päälle iltojen ja viikonloppujen vuoksi on liian vähän. Koulun loma-aikoina päiväkotia toimii lähes täydellä teholla, vaikka osa päiväkotilapsista lomaileekin, koska osa esi- ja alkuopetuksen oppilaista tulee päiväkotiin. Henkilökunnan lomien turvaamiseksi kesäaikana on tarvittu lisäresurssia (2 työntekijää kesä-heinäkuuksi). Varhaiskasvatuslain muutos 1.8.21 36§:n osalta (3 mom.) on kiristänyt poikkeamista henkilöstömitoituksesta: ”Poikkeaminen 35§:ssä tarkoitetusta suhdeluvusta ei ole sallittua henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä.” Tämän vuoksi on varmistettava, että myös poissaolotilanteessa mitoitus on riittävä.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut Pilke päiväkodit Oy:lle kaksi huomautusta varhaiskasvatuslain 25 §:n noudattamatta jättämisestä, joka edellyttää riittävää määrää kelpoisuusehdot täyttävää henkilöstöä päiväkodeissa. Huomautuksessa tähdennetään, että mitoitus on täytyttävä kaikissa ryhmissä ja lapsia ei pitäisi turhaan siirrellä ryhmästä toiseen mitoituksen täyttymiseksi. Mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet ovat yksi varhaiskasvatuslain tavoite (3§ 5 mom). Lisäksi varhaiskasvatuslain mukaan henkilöstömitoituksessa on huomioitava, mikäli lapsilla on tuen tarvetta. Päiväkodin lapsista yhdelle on tehty tehostetun tuen päätös ja vuonna 2025 päiväkodin lapsista seitsemällä on äidinkielenä muu kuin suomi, jolloin he ovat tarvinneet tehostettua suomen kielen opetusta. Syksyn henkilöstömäärä on suunniteltu tiedossa olleiden ja ennustettujen lapsimäärien mukaan ja siihen on vaikuttanut useiden työntekijöiden oman toiveen mukainen työn osa-aikaisuus.

NUORISO- JA LIIKUNTAPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Nuorisopalvelut luo edellytyksiä lasten ja nuorten hyvinvointiin, harrastuksiin sekä omaehtoiseen toimintaan nuorisolain edellyttämällä tavalla lähipalveluina sekä digitaalisena nuorisotyönä yhdessä muiden paikallisten ja alueellisten nuorisotalojen toimijoiden kanssa. Kaikessa toiminnassa korostuu lasten ja nuorten osallisuus nuorisovaltuuston toimiessa nuorten asioiden virallisena esiintuojana ja kommentoijana. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorille apua ja löytää ne palvelut, joita nuori tarvitsee päästäkseen elämässään eteenpäin. Liikuntapalvelut järjestää monipuolisia liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen sekä henkilökohtaista liikuntaneuvontaa. Toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa ovat mukana muut Puumalassa liikuntaa järjestävät paikalliset ja alueelliset tahot. Liikuntapalvelut tarjoaa myös toimitiloja ja taloudellista tukea puumalalaisille liikuntaa järjestäville yhdistyksille ja ryhmille.

VAPAA-AIKASIHTEERI	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
Nuorisovaltuuston kokoukset/kokoontumiset	9	7	9			
Liikuntaneuvonnan asiakasmäärä/käyntikerrat	53/151	25/150	91/208			
Nuorisotilan avoimien ovien toiminta 13-20 v. nuorille, tuntia	172	250	220			
Nuorisotilan avoimien ovien toiminta 9-12 v. nuorille, tuntia	104	150	60			
Maksuttomia liikuntaryhmiä eri kohderyhmille	8	9	9			
LIITO-ryhmän kokoontumiskerrat	3	4	3			
Kuntosalin kävijämäärä, käyntikertoja	16 596	14 000	18 686			
Urheiluhallin käyttäjämaksujen osuus käyttömenoista %	40	40	40			
Lisäresurssien saaminen hanketoiminnan kautta, hankkeita	4	4	4			
Lasten ja nuorten moniammatillisen työryhmän kokoontumiskerrat	7	5	4			
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	140 161	120 622	114 570	95,0	-25 591	-18
Toimintamenot	-535 668	-552 422	-488 922	88,5	46 746	-9
TOIMINTAKATE	-395 507	-431 800	-374 352	86,7	21 155	-5
Toimintakate euroa/asukas	-188	-206	-178	86,7	10	-5
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	113 325	97 770	111 265	113,8	-2 060	-2
Toimintamenot	-273 176	-290 601	-229 046	78,8	44 130	-16
TOIMINTAKATE	-159 852	-192 831	-117 781	61,1	42 070	-26

Talouden ja toiminnan toteuma:

Nuorisopalvelut järjestivät nuorille kerhotoimintaa ja nuorisotalon avointen ovien toimintaa tammi-toukokuussa ja syys-joulukuussa. Kansainvälistä nuorisotyötä toteutettiin Erasmus+ ohjelman rahoituksella. Irlantilainen nuorisokeskus toimi kesällä kahden nuorten ryhmävaihdon hallinnoijana, lisäksi Puumalan omana Erasmus+ hankkeena toteutettiin DiscoverEU-osallisuustoimi, jossa nuorten ryhmä teki interrail-matkan Euroopassa. Nuorten tieto- ja neuvontapalveluja toteutettiin yhteistyössä Savon muiden kuntien kanssa Po1nt.fi -sivustolla. Nuorisopalvelujen toiminta oli suunniteltua vähäisempää, koska syksyllä 2025 henkilöstöresurssi oli normaalia pienempi.

Nuorisovaltuustossa oli 13 jäsentä ja se kokoontui vuoden aikana yhdeksän kertaa. Nuorisovaltuusto otti kantaa nuorille tärkeistä asioista, järjesti vapaa-ajan tapahtumia lapsille ja nuorille sekä osallisuuspäivän 0.-6. luokkalaisille. Nuorisovaltuusto valitsi keskuudestaan edustajan maakunnan nuorisovaltuustoon sekä Puumalan kunnan lautakuntiin ja erilaisiin työryhmiin.

Etsivän nuorisotyön tehtävä on varmistaa, että jokainen nuori saa kasvamiseen, itsenäistymiseen ja osallisuuteen tarvitsemansa tuen. Etsivän nuorisotyön palvelut ovat nuorelle vapaaehtoisia. Etsivään nuorisotyöhön on käytössä 0,5 htv, jota aluehallintovirasto rahoitti erityisavustuksella etsivän nuorisotyöntekijän palkkauskuluihin 13 750 €. Etsivän nuorisotyön toteuttamisessa oli katkos ajalla 11.9.-17.11.2025 henkilövaihdoksen vuoksi. ☒

Liikuntapalvelut järjestivät avoimia ja maksuttomia liikuntaryhmiä eri-ikäisille kuntalaisille sekä tarjosi uinninopetuksen Juvan Sampolan vesiliikuntakeskuksessa 0-2. luokkalaisille sekä 7. luokkalaisille. Kilpailu- ja kuntoliikuntatapahtumia järjestettiin urheiluseurojen kanssa yhteistoimintasopimusten mukaisesti. Nuoriso- ja liikuntapalvelut järjestivät kesällä toimintatiistai-tapahtumia Sappulan uimarannalla. Suomi Liikkeelle! -ohjelman mukainen Puumalan ja Sulkavan yhteinen liikuntaneuvonnan PU-SU -Liikuntaa hanke jatkui suunnitellusti aluehallintoviraston myöntämän avustuksen rahoituksella.

Nuorisopalvelujen kohdeavustuksia haettiin/myönnettiin kaksi kertaa, yhteensä 2450 €. Liikuntapalvelujen kohdeavustuksia haettiin/myönnettiin viisi kertaa, yhteensä 2 725,72 €.

Nuoriso- ja liikuntapalvelujen toimintatulot toteutuivat suunnitellusti. Toimintamenot alittuivat 16 %, joka on samansuuruinen prosenttiosuus kuin vuoden 2024 tilinpäätöksessä. Toimintakatteen toteuma oli 61 %, edellisen vuoden tilinpäätöksessä toteuma oli 71 %. Toimintamenot vuonna 2025 alittuivat mm. nuorisopalvelujen henkilöstöresurssin ollessa syksyn 2025 ajan vaaja, jolloin toimintaa ei pystytty järjestämään suunnitellusti. Lisäksi hankkeista saatavat tulot olivat suuremmat, kuin mitä oli budjetoitu.

AIKUISKOULUTUSPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Puumalan kansalaisopisto järjestää vapaan sivistystyön koulutusta. Opiston laaja opetustarjonta tukee yksilöiden persoonallisuuden monipuolista kehittymistä. Opisto tarjoaa myös mahdollisuuksia musiikin perusopetukseen ja avoimeen yliopisto-opetukseen sekä järjestää tarvittaessa maksupalvelukoulutusta. Opiskelu viedään lähelle ihmistä turvaamalla opiskelumahdollisuudet myös haja-asutusalueella. Opiskelu tapahtuu elinikäisen oppimisen sekä kestäväen kehityksen periaatteiden pohjalta. Opisto toimii yhteistyössä muiden oppilaitosten kanssa.

HYVINVOINTI- JA KULTTUURIOHTAJA	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
Opiskelijoiden lukumäärä	1 796	1 800	1 609			
Opetustuntien lukumäärä	3 194	3 200	3 135			
Toimintakate €/opetustunti	87	87	69			
Toimintakate €/opiskelija	155	154	135			
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	42 453	49 300	54 190	109,9	11 737	28
Toimintamenot	-321 681	-336 749	-312 158	92,7	9 524	-3
TOIMINTAKATE	-279 228	-287 449	-257 967	89,7	21 261	-8
Toimintakate euroa/asukas	-133	-137	-123	89,7	10	-8
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	42 453	49 300	54 190	109,9	11 737	28
Toimintamenot	-279 046	-292 688	-271 774	92,9	7 273	-3
TOIMINTAKATE	-236 593	-243 388	-217 583	89,4	19 010	-8

Talouden ja toiminnan toteuma:

Vuoden 2025 Puumalan kansalaisopistossa annettiin yhteensä 3 135 opetustuntia (- 50 tuntia vuoteen 2024 verrattuna). Kursseja vuoden aikana toteutui 146, joka oli viisi kurssia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Opiskelijoita eri kursseilla oli yhteensä 1 609 (+ 188 vuoteen 2024 verrattuna). Näistä naisoletettuja oli 1 249 ja miesoletettuja 360. Netto-opiskelijoita oli 481 henkeä joista 363 oli naisoletettuja ja 118 miesoletettuja. Varmennettuja vieraspaikkakuntalaisia oli 81 henkeä. Tilastoinnissa on tähän tilinpäätökseen käytetty opetushallituksen hyväksymiä ja määrittelemiä vapaan sivistystyön opiskelijoita. Alle kuuden tunnin koulutuksen tai esityksen seuraajia ei ole laskettu tähän tilastoon. Näin saamme selkeämmän kuvan opiston tosiasiallisten kurssilaisten ja opiskelijoiden kehityksestä.

Puumalan kansalaisopisto on mukana Opetushallituksen rahoittamassa seitsemän kansalaisopiston yhteisessä Oppimisverkostosta eteläsavolaista synergiaa - hankkeessa.

Vuoden 2025 henkilöstömuutoksia olivat aikaisemman musiikinopettajan irtisanoutuminen, jolloin musiikinopettajan virka oli täyttämättä maaliskuun loppuun asti. Tämän johdosta osa suunnitelluista musiikin kursseista jäi keväällä toteutumatta. Tämä näkyy kansalaisopiston kurssitarjonnan laskuna. Toimintaan vaikutti myös kansalaisopiston rehtorin työn aloitus vasta maaliskuussa 2025. Kansalaisopisto sai uuden palvelusihteerin syyskuussa 2025. Aikuiskoulutuspalvelujen toimintakate oli 89,7 %.

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Kirjastolaitos edistää kuntalaisten ja kunnassa lomailevien mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen sekä kansainvälistymiseen. Lisäksi kirjastolaitos edistää virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen käyttöä ja niiden sivistyksellistä kehittymistä. Kulttuuripalvelut edistää ihmisten henkistä hyvinvointia. Kulttuuripalvelut järjestää tapahtumia, näyttelyitä ja retkiä sekä edistää paikallisten harrastajien toimintaa ja verkostoitumista. Lisäksi kulttuuripalvelut vastaa Liehtalanniemen museotilan ja Salpalinja-bunkkerin toiminnasta sekä koordinoi höyrylaiva s/s Wennon toimintaa yhteistyössä Puumalan veneseuran kanssa. Kulttuuripalvelut tukee saumattomasti kunnan matkailupalveluita ja osallistuu kuntamarkkinointiin.

MARKKINOINTIPÄÄLLIKKÖ	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
Kirjaston aukiolotuntien määrä	4 372	3 000	4 332			
Lainojen määrä	17 863	15 000	18 776			
Toimintakate €/laina	9	10	8			
Kirjahankintojen määrä/1000 asukasta (OKM:n vähimmäistavoite: 350)	436	350	455			
Järjestetyt kulttuuritapahtumat	20	20	49			
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	6 118	6 930	4 559	65,8	-1 559	-25
Toimintamenot	-243 791	-254 317	-229 527	90,3	14 265	-6
TOIMINTAKATE	-237 673	-247 387	-224 967	90,9	12 706	-5
Toimintakate euroa/asukas	-113	-118	-107	90,9	6	-5
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	6 118	6 930	4 559	65,8	-1 559	-25
Toimintamenot	-234 923	-245 443	-220 623	89,9	14 301	-6
TOIMINTAKATE	-228 805	-238 513	-216 063	90,6	12 742	-6

Talouden ja toiminnan toteuma:

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut pysyivät talousarviossa (toteuma 90,9 %).

Kirjaston aukiolotuntien määrä vuonna 2025 oli 4 332 tuntia. Lainojen määrä oli 18 776 lainaa. Kirjahankintoja 1000 asukasta kohti oli 455 kirjahankintaa, OKM:n vähimmäistavoitteen ollessa 350 hankintaa.

Kirjastossa järjestettiin kulttuuritapahtumia seuraavasti, 15 satutuntia ja 1 kirjavinkkaus. Kirjasto on tarjonnut palveluita erinomaisesti varhaiskasvatukseen sekä peruskoulun käyttöön. Yhteistyö on ollut rikasta ja saumatonta. Kulttuuripalvelut organisoii musiikkiesityksiä Puumalan satamassa mm. Letkeä Lauantai -tapahtumien muodossa. Kulttuuripalvelut osallistui ympäristötäideteoksen paljastustilaisuuteen sekä kesätapahtumien organisointiin, kuten esimerkiksi Puumalansalmi puhuu -tilaisuuden järjestämiseen sekä Illallinen aallonmurtaajalla -tilaisuuden järjestelyihin. Kulttuuripalvelut teki tiivistä yhteistyötä puumalalaisten yhdistysten kanssa. Puumalan Taideyhdistys järjesti kunnantalolla näyttelyn. Kokoa Oma Poppoo -kulttuurikytyjä jatkettiin, tuki myönnettiin 13 kulttuurimatkaan, joista 12 toteutui ja maksettiin.

6.3.3 TEKNISTEN PALVELUIDEN TOIMIALA

Tekniset palvelut yhteensä

TEKNINEN JOHTAJA	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	3 005 181	3 174 387	3 047 424	96,0	42 243,1	1,4
Toimintamenot	-3 427 134	-3 567 499	-3 609 989	101,2	-182 855,2	5,3
TOIMINTAKATE	-421 953	-393 112	-562 565	143,1	-140 612,1	33,3
<i>Toimintakate euroa/asukas</i>	<i>-201</i>	<i>-187</i>	<i>-268</i>	<i>143,1</i>	<i>-67,0</i>	<i>33,3</i>
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	1 919 335	2 077 255	1 965 490	94,6	46 154,9	2,4
Toimintamenot	-3 113 178	-3 248 522	-3 258 859	100,3	-145 680,6	4,7
TOIMINTAKATE	-1 193 843	-1 171 267	-1 293 368	110,4	-99 525,7	8,3

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Palvelusuunnitelma:

Kunnossapidon ja rakentamisen hallintotehtävät. Palvelutarjonnan säilyttäminen vähintäänkin nykytasolla, kuitenkin kustannustehokkaana. Ulkopuolisia rakennuttamispalveluja käytetään vain suurissa investointikohteissa. Pistohiekan matkailualueen jatkokehittäminen sataman toisen vaiheen rakentamisen viimeistelyllä ja mustien jätevesien käsittelyjärjestelmän luvittaminen.

Tekninen johtaja	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	0	10 000	0	0,0	0	0,0
Toimintamenot	-168 504	-169 263	-178 545	105,5	-10 041	6,0
TOIMINTAKATE	-168 504	-159 263	-178 545	112,1	-10 041	6,0
Toimintakate euroa/asukas	-80	-76	-85	112,1	-5	6,0
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	0	10 000	0	0,0	0	0,0
Toimintamenot	-145 500	-146 286	-153 237	104,8	-7 737	5,3
TOIMINTAKATE	-145 500	-136 286	-153 237	112,4	-7 737	5,3

Talouden ja toiminnan toteuma:

Tekninen lautakunta kokoontui yhteensä kymmenen kertaa. Lautakunta mm. päivitti torisääntöä ja satama- ja venepaikkamaksuja, sekä käsitteli poikkeamishakemuksia. Perhepuiston suunnitelmat hyväksyttiin lautakunnassa ja valittiin puiston toteuttaja. Uuden kirjasto- ja kulttuuritilan rakennuttaminen aloitettiin hyväksymällä suunnitelmat ja hankkeen toteuttajat. Talvikunnossapitourakat kilpailutettiin suraaville kolmelle vuodelle. Pistohiekan sataman toisen vaiheen rakentaminen viimeisteltiin kesän alussa. Hankkeesta on toteuttamatta vielä sataman sähköistäminen sekä pienempiä hankintoja. Pistohiekan matkailualueen mustien jätevesien käsittelyjärjestelmää suunniteltiin konsultin johdolla. Jätevesijärjestelmää koskeva ympäristölupa on valmistelussa. Toimintakulut ylittyivät vajaat viisi prosenttia, noin 7000 euroa.

YHDYSKUNTAPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Luoda tarkoitukseen sopiva, turvallinen ja viihtyisä asuin- ja toimintaympäristö päämäärätietoisesti suunnitellen ja toimien. Palvelutason säilyttäminen hoito- ja kunnossapitotöissä vähintään nykytasolla kustannustehokkaasti ja asiakaslähtöisesti. Sataman palveluiden kehittäminen kesällä 2024 saatujen palautteiden pohjalta.

TEKNINEN JOHTAJA	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
Valituksia katujen talvikunnossapidossa	4	alle 5	3			
Valituksia katujen kesäkunnossapidossa	2	alle 5	2			
Katujen kunnossapitohinta €/km	5 960	6 500	6 380			
Avustettavia tiekunnallisia yksityisteitä km:t	313	313	313			
Avustus, €/km	280/350	300/400	300/400			
Vierasvene- ja kotivenepaikat	Jonossa noin 20	kotivenepaikka lähes kaikille	Jonossa noin 15			
Kotivenepaikkatulot/paikka	284	275	284			
Retkisatamaverkosto	Toteutettu mm.laituri- ja wc-hankintoina	Retkisatamien kunnostushanke käynnistetty	Retkisatamia vähäisesti kunnostustettu, ei hanketta			
Liikuntapaikkojen kunnan seuranta	toteutuu	toteutuu	toteutuu			
Jätehuollon menot €	318 000	300 000	340 579			
Jätehuollon tulot €	262 000	225 000	306 040			
Kirjallisista jätemaksumuistutuksista tehdyt päätökset/kpl	0	alle 10	0			
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	520 866	568 004	540 984	95,2	20 118	3,9
Toimintamenot	-1 150 215	-1 142 576	-1 186 035	103,8	-35 820	3,1
TOIMINTAKATE	-629 349	-574 572	-645 051	112,3	-15 701	2,5
Toimintakate euroa/asukas	-300	-274	-307	112,3	-7	2,5
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	379 960	425 430	422 364	99,3	42 404	11,2
Toimintamenot	-1 063 635	-1 054 405	-1 106 889	105,0	-43 254	4,1
TOIMINTAKATE	-683 675	-628 975	-684 525	108,8	-850	0,1

Talouden ja toiminnan toteuma:

Kunnossapidon osalla talven auraukset painoutuivat kevätpuolelle loppuvuoden vähälumisuuden takia. Kaavatiet ja piha-alueet on pidetty hyvässä kunnossa, reklamaatioiden ollessa minimaaliset. Sataman palveluita kehitettiin saatujen palautteiden pohjalta. Satamamestari-mallia jatkettiin kesällä 2025. Kippisterassin edessä olevan laiturin kansi uusittiin ja Wennon laiturirakenteita vahvistettiin. Punaisen kuurin kohdalle rakennetua kävelysiltaa viimeisteltiin keväällä. Perhepuisto toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Lietveden sillan alla oleva laituri ja näköalakatso uusittiin osana alueen ehostamista. Jätekeräyksessä otettiin käyttöön uusi perusmaksu. Toimintatuotot toteutuivat 99,3 ja toimintakulut 105 -prosenttisesti. Kulujen ylitys johtuu pääosin katualuiden kunnossapitokustannuksista, jotka olivat 24 000 euroa budjetoitua suuremmat. Puistoalueiden hoitoon satsattiin myös budjetoitua enemmän palkkaamalla kausityöntekijä erilaisiin raivaustöihin.

PELASTUSPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Pelastustoimen palvelut siirtyivät hyvinvointialueen järjestettäväksi vuoden 2023 alussa. Kunta toimii kiinteistöjen omistajana edelleen tiiviissä yhteistyössä pelastuspalvelujen järjestäjän kanssa.

TEKNINEN JOHTAJA	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	11 480	7 725	9 002	116,5	-2 477	-21,6
Toimintamenot	-11 628	-16 570	-21 694	130,9	-10 066	86,6
TOIMINTAKATE	-148	-8 845	-12 692	143,5	-12 544	8 485,9
Toimintakate euroa/asukas	0	-4	-6	143,5	-6	8 485,9
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	11 480	7 725	9 002	116,5	-2 477	-21,6
Toimintamenot	-11 628	-16 570	-21 694	130,9	-10 066	86,6
TOIMINTAKATE	-148	-8 845	-12 692	143,5	-12 544	8 485,9

Talouden ja toiminnan toteuma:

Pelastuspalveluista on vastannut edelleen hyvinvointialue. Öljyntorjunta-asemalla on tehty pieniä korjauksia mm. pulujen sisätiloihin pääsyä estäviä verkotuksia. Toimintakate ylittyi vajaat 4000 euroa.

KIINTEISTÖPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Kiinteistöpalvelujen tehtävänä on ylläpitää yritystoiminnan (matkailu, teollisuus, liiketoiminta) käytössä olevia rakennuksia sekä kunnan omassa käytössä olevia rakennuksia ja tiloja. Rakennusten energiankulutuksen seurantaan kiinnitetään erityishuomiota. Tehtävänä on ylläpitää ja vuokrata käypään vuokra-arvoon kiinteistöjä, sekä myydä omassa käytössä tarpeettomaksi tulevia rakennuksia. Kunnalla on turvalliset ja terveet kiinteistöt ja niiden sisäilmaa seurataan toimintaohjelmamme mukaisesti. Vuokra-asuntojen remonttien yhteydessä otetaan huomioon esteettömyysnäkökulma.

TEKNINEN JOHTAJA	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
Kiinteistöjen toimintahäiriöihin reagoiminen	käydään samana päivänä	käydään samana päivänä	käydään samana päivänä			
Kiinteistöjen menot/m ² /kk	3,2	3,6	5,4			
Kiinteistöjen tulot/m ² /kk	2,3	1,61	3,6			
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	1 939 963	1 931 476	1 917 131	99,3	-22 832	-1,2
Toimintamenot	-1 499 540	-1 574 476	-1 626 272	103,3	-126 732	8,5
TOIMINTAKATE	440 423	357 000	290 859	81,5	-149 564	-34,0
Toimintakate euroa/asukas	210	170	139	81,5	-71	-34,0
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	1 002 211	984 100	969 755	98,5	-32 456	-3,2
Toimintamenot	-1 336 016	-1 407 584	-1 432 683	101,8	-96 667	7,2
TOIMINTAKATE	-333 805	-423 484	-462 928	109,3	-129 123	38,7

Talouden ja toiminnan toteuma:

Kiinteistöhuollossa on energiakulutusseurantoihin kiinnitetty erityistä huomioita. Sisäilmamittauksia ja -korjauksia tehty Puumalan koululla, kunnantalolla ja päiväkodilla. Schneiderin taloautomaation modernisointeja on jatkettu. Uutta kiinteistöhoitajaa haettiin eläköityneen henkilön tilalle vuodenvaihteen molemmin puolin. Eloisan vuokrauksesta poistuneille rakennuksille on etsitty uutta käyttöä ja Peippola 1-rakennus myytiin yrityskäyttöön. Pistohiekan vedensaannin varmuutta parannettiin asentamalla kaivoon uusi säiliöjärjestelmä. Koulukartanon ilmanvaihdon jäähdytysyksikköä jouduttiin akuutisti uusimaan. Vihreälle hallille asennettiin lämmöntasaustuulettimet ja Mäntykodin akustiikkaa parannettiin. Pakastamolla tehtiin terveysturvallisuuden huomioihin perustuvia kunnostustöitä ja korjailtiin vikaantuneita kylmälaitteita. Kiinteistöpalveluiden käyttöprosentti oli tuottojen osalla 98,5 ja kulujen osalla 101,8. Toimintatuottoa vähensi alentunut vuokratyö, 80 000 euroa vähemmän kuin budjetoitu, ja kuluja lisäsivät yllä kuvatut äkilliset erilaisten talotekniikoiden korjaustarpeet.

YMPÄRISTÖVALVONTA

Palvelusuunnitelma:

Kunnassa tapahtuvan rakentamisen valvonta ja ohjaus sekä ympäristöasiat. Rakennusvalvontamaksuilla katetaan aiheutuvista menoista noin 70-90 %. Rakennusvalvonnassa on rakennustarkastajan lisäksi osa ympäristösihteerin työpanoksesta lähinnä rakennusten paikan ja korkeusaseman merkintätehtävissä sekä yhteensä vajaa henkilötyövuosi toimistosihteerien työpalkoista. Rakennustarkastajan sekä ympäristösihteerin työpanosta myydään Sulkavalle päivän verran viikossa. Ympäristönsuojelumääräykset ja jätehuoltomääräykset päivitetään vuonna 2025. Ympäristövalvonnan asiointiajat mitoitetaan asiakkaiden tarpeiden pohjalta. Olennaista on myös, että kunnan myöntämät poikkeamisluvat saavat lainvoiman ilman valitusmenettelyä. Rakennusten käyttötarkoituksen muutoksia ja niihin liittyviä vaatimuksia joustavoitetaan mahdollisuuksien mukaan.

RAKENNUSTARKASTAJA	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
Rakentamisluvat	142	180	100			
Käsittelyaika, kuukautta	alle 1 kk	alle 1 kk	alle 1 kk			
Menot €/lupa	1261	800	1397			
Tulot €/lupa	554	450	646			
Khall. myöntämät poikk.luvat	8	10	7			
Tek.ltk:n myöntämät poikk.luvat	11	3	6			
Ympäristöluvut	0	2	0			
Maa-ainesluvut	6	3	1			
Käsittelyaika maa-aines- ja ymp.luvat/ kk	alle 2 kk	alle 3 kk	alle 3 kk			
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	98 549	89 700	90 365	100,7	-8 184	-8,3
Toimintamenot	-233 729	-231 798	-194 461	83,9	39 268	-16,8
TOIMINTAKATE	-135 180	-142 098	-104 096	73,3	31 084	-23,0
Toimintakate euroa/asukas	-64	-68	-50	73,3	15	-23,0
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	98 549	89 700	81 615	91,0	-16 934	-17,2
Toimintamenot	-205 265	-203 411	-168 433	82,8	36 832	-17,9
TOIMINTAKATE	-106 716	-113 711	-86 818	76,3	19 898	-18,6

Talouden ja toiminnan toteuma:

Rakennusvalvontamaksuilla on katettu 46 % rakentamislupien aiheutuvista menoista. Rakentamislupien määrä on vähentynyt aikaisemmasta uuden rakentamislain tullessa voimaan 2025 vuoden alusta. Rakennustarkastaja ja ympäristösihteeri ovat tehneet yhden päivän viikossa Sulkavan ympäristövalvontaan. Kaikki kunnan myöntämät poikkeamisluvat ovat saaneet lainvoiman ilman valitusmenettelyä. Rakennusten käyttötarkoituksen muutoksiin saatu luotua hyvä toimintamalli. Uusi rakennusjärjestys sai lainvoiman helmikuussa ja ympäristönsuojelumääräykset hyväksyttiin joulukuussa. Toimintatuottoja oli ympäristövalvonnassa yhteensä vajaat 82 000 euroa (91 % budjetoidusta) ja toimintakuluja reilut 168 000 euroa (82,8 % budjetoidusta). Lupamäärien vähenemisestä huolimatta toimintakate oli lähes 27 000 budjetoitua parempi ollen noin -87 000 euroa.

KAAVOITUS- JA TONTTIPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Kaavoituksen päämääränä on viihtyisä ympäristö kestävän kehityksen periaatteet huomioivalla maankäytön suunnittelulla. Kaavoitukseen sisältyy mittaustoimi ja tonttien myynti, kunnan maa- ja metsätilojen ylläpito. Vakituiseen asumiseen soveltuvien, Saimaan rannalle sijoittuvien alueiden kartoitusta jatketaan ja niiden ostamiseen varaudutaan. Kirkonkylän asemakaavan ajantasaistaminen aloitettiin vuonna 2023 ja se jatkuu vuosina 2024 ja 2025. Kunnan metsäomaisuutta hoidetaan vuosille 2018-2027 laaditun metsäsuunnitelman mukaisesti maltillisin toimenpitein. Metsäomaisuuden hoitosopimus uusitaan vuonna 2024. Puumalan kunnan metsäalueet liitetään luomukeruualueiksi. Puumalan kunnan metsäomaisuuden liittämistä FSC-sertifioinnin piiriin tutkitaan.

TEKNINEN JOHTAJA	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
Rantayleiskaavojen päivittämiskustannukset maanomistajilta	0	2 000	1 356			
Kaavoituksen konsulttipalveluostot Kanttorilanrannan asemakaava	34 400 ei edistynyt	25 000 luonnosvaihe	42 227 ehdotusvaihe			
Taajama-asemakaavamuutokset	luonnosvaihe	luonnosvaihe	luonnosvaihe			
Metsäomaisuudenoitokulut (metsämaata 891 ha)	€/ha 8	15	12			
Tuotto €/ha	44	130	118			
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	39 619	120 000	106 613	88,8	66 994	169,1
Toimintamenot	-54 893	-71 037	-70 548	99,3	-15 655	28,5
TOIMINTAKATE	-15 274	48 963	36 065	73,7	51 339	-336,1
Toimintakate euroa/asukas	-7	23	17	73,7	24	-336,1
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	39 619	120 000	106 613	88,8	66 994	169,1
Toimintamenot	-54 761	-70 900	-70 416	99,3	-15 655	28,6
TOIMINTAKATE	-15 142	49 100	36 197	73,7	51 339	-339,1

Talouden ja toiminnan toteuma:

Kirkonkylän asemakaavapäivityksen ensimmäinen vaiheen eli teollisuusalueiden asemakaava saatiin lainvoimaiseksi. Asemakaavapäivityksen suunnittelua on jatkettu taajaman itäpuolelle. Puumalan kirkonkylän asemakaavan muutoksen ”Kanttorilanranta” toisen ehdotusvaiheen aineisto on ollut nähtävillä vuodenvaihteessa. Sama vaihe on käsillä Puumalan aurinkovoimala / Ryhälän ja Haapaselän osayleiskaavojen muuttamisen osalla. Asiantuntijapalveluita ostettiin noin 7000 eurolla budjetoitua enemmän. Metsäomaisuuden hoitosopimusta ei ole vielä uusittu, mutta valmisteluja tehty palkaamalla kuntaan harjoittelija, jonka tekemä työ toimii taustamateriaalina kunnan metsäomaisuuden hoitoa koskevan kilpailutuksen valmistelussa. Puunmyyntitulot jäivät noin 14 000 euroa budjetoitua alhaisemmiksi. Kokonaisuudessaan kaavoitus- ja tonttipalveluiden toimintakate jäi noin 13 000 euroa alle budjetoidun.

ASUMISPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Turvataan puumalalaisille ja Puumalaan muuttaville vuokra-asunnon tarvitseville ympäristöltään viihtyisä ja turvallinen asumisvaihtoehto omistusasumiselle. Edistetään arjen sujuvuutta ja siinä selviämistä kohtuullisilla vuokra-asumisen kustannuksilla. Kehitetään edelleen kausityöntekijöiden asumispalveluja mm. tarjoamalla edullista kesäaikaista asumista. Hyvinvointialueen käytöstä vapautuneisiin tiloihin etsitään aktiivisesti uusia vuokralaisia. Kunnan vuokratulojen kuntokartoitukset teetettiin vuonna 2023 ja niiden pohjalta jatketaan tarkempaa korjaussuunnittelua ja korjaustoimenpiteitä vuonna 2025.

TEKNINEN JOHTAJA	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
Asuntojen käyttöaste, %	87	88	72,5			
Asukaskysely	ei laadittu	ei laadita	ei laadittu			
Riittävä määrä vuokra-asuntoja	ei asunnottomia	ei asunnottomia	ei asunnottomia			
Esteettömyyskorjaukset seniorikodeissa	tehdään asunto-remonttien yhteydessä	tehdään asunto-remonttien yhteydessä	tehdään asunto-remonttien yhteydessä			
Vuokratulot kattavat hoitomenot	kyllä	kyllä	kyllä			
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	356 729	394 482	345 014	87,5	-11 715	-3,3
Toimintamenot	-286 281	-337 779	-305 912	90,6	-19 631	6,9
TOIMINTAKATE	70 448	56 703	39 102	69,0	-31 346	-44,5
Toimintakate euroa/asukas	34	27	19	69,0	-15	-44,5
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	349 541	387 300	337 826	87,2	-11 715	-3,4
Toimintamenot	-274 029	-325 366	-278 983	85,7	-4 954	1,8
TOIMINTAKATE	75 512	61 934	58 842	95,0	-16 669	-22,1

Talouden ja toiminnan toteuma:

Tikkatien seniorikotien huoneistoremontit tehtiin kolmeen huoneistoon. Pappilantien seniorikotien E-talo purettiin syksyllä 2025. Kausityöntekijöitä majoitettiin kesäkaudella noin sadan henkilön (95 hlöä) verran Puumalan kunnan ja Vuokratalo-yhtiön asuntoihin. Uutena majoituskohteena käyttöön otettiin keväällä tyhjäksi jäänyt Koulukartano. Entisen, kunnalla vuokralla olleen Peippolan kehitysvammaisten asumispalveluyksikön asuntoja 1-3 remontoitiin ja tähän kokonaisuuteen saatiin asukkaat elokuusta alkaen. Haapaselän luhtikäytävä-talon 14 asunnosta enää viidessä on asukkaat. Talon korjauskustannukset ovat suuremmat kuin purkukustannukset, joten talon purkamista on alustavasti suunniteltu.

RUOKAHUOLTO- JA PUHTAANAPITOPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Ruoka- ja puhtaanapitopalvelut siirtyivät vuonna 2023 Järvi-Saimaan Palvelut Oy:lle, jonka osakkaaksi kunta liittyi vuodenvaihteessa 2022-2023. Kunta ostaa kiinteistöjensä puhtaanapitopalvelut ja koulun sekä päiväkodin ruokahuollon JSP:ltä. Kunnan tekninen toimii jatkossakin kiinteässä yhteistyössä ruoka- ja puhtaanapitopalvelujen tarjoajan kanssa. Toiminnan seuranta ja mahdollisia korjausliikkeitä tehdään yhteistyössä JSP:n kanssa. Ruokahuollon ja puhtaanapidon kustannukset on kohdennettu niiden kustannuspaikkojen alle, mille kustannus todellisuudessa kuuluu. Pääosa kustannuksista on siten siirtynyt hyvinvointipalveluiden alle.

TEKNINEN JOHTAJA	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %	Muutos €	Muutos %
Kouluruokakysely tehty	ei toteuteta kunnan toimesta	ei toteuteta	ei toteuteta			
Suoritteiden á-hinnan seuranta €	ei toteuteta kunnan toimesta		0			
Ateriapalveluasiakkaille lämmin lounasateria myös viikonloppuisin	ei toteuteta kunnan toimesta		0			
Siivouskaluston ajan tasalla pysyminen. Uusien laitteiden hankkiminen vähintään yksi laite vuodessa.	ei toteuteta kunnan toimesta		0			
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	37 976	53 000	38 315	72,3	340	0,9
Toimintamenot	-22 345	-24 000	-26 524	110,5	-4 179	18,7
TOIMINTAKATE	15 631	29 000	11 791	40,7	-3 839	-24,6
Toimintakate euroa/asukas	7	14	6	40,7	-2	-24,6
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	37 976	53 000	38 315	72,3	340	0,9
Toimintamenot	-22 345	-24 000	-26 524	110,5	-4 179	18,7
TOIMINTAKATE	15 631	29 000	11 791	40,7	-3 839	-24,6

Talouden ja toiminnan toteuma:

Järvi-Saimaan Palvelut Oy jatkanut ruokahuolto- ja puhtaanapitopalveluiden tarjoajana. Järvi-Saimaan Palvelut Oy:n laskutus on toteutunut budjetoidun mukaisesti sopimukseen perustuen.

6.4 LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN TALOUTEEN

Liikelaitoksen vaikutus tilikauden tuloksen muodostumiseen

2025	Sitovuustarkastelu Talousarvion toteutuminen		Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu Tuloslaskelma
	Kunta	Liikelaitos	Kunta	Liikelaitos	Kunnan tilinpäätös
TULOSLASKELMA					
Toimintatuotot					
Myyntituotot	524 555	252 065			776 619,51
Myyntituotot sisäiset	10 250	56 171	-10 250,00	-56 170,58	0,00
Maksutuotot	103 433				103 433,44
Tuet ja avustukset	262 587				262 587,35
Muut toimintatuotot	1 528 246	15 715			1 543 961,46
Muut toimintatuotot sisäiset	1 194 545				1 194 545,12
Toimintatuotot	3 623 617	323 951	-10 250,00	-56 170,58	3 881 146,88
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-3 703 832				-3 703 832,26
Palvelujen ostot	-3 650 800,67	-230 027			-3 880 828,15
Palvelujen ostot sisäiset	-385 546,96	-10 250	38 530,96	10 250,00	-347 016,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-786 146	-26 103			-812 249,56
Aineet, tarvikkeet ja tavarat sisäiset	-17 640		17 639,62		0,00
Avustukset	-384 358				-384 358,01
Muut toimintakulut	-298 605	-1 972			-300 577,33
Muut toimintakulut sisäiset	-847 529				-847 529,12
Toimintakulut	-10 074 457,94	-268 353	56 170,58	10 250,00	-10 276 390,43
TOIMINTAKATE	-6 450 841,21	55 597,66	45 920,58	-45 920,58	-6 395 243,55
Verotulot	6 158 090				6 158 090,37
Valtionosuudet	1 384 879				1 384 879,00
Rahoitustuotot ja kulut					
Korkotuotot	112 265	3			112 268,19
Muut rahoitustuotot	70 269				70 269,49
Korvaus peruspääomasta liikelaitokselta	5 250		-5 250,00		0,00
Korkokulut		-3 312			-3 312,02
Muut rahoituskulut	-469	-26			-495,49
Korvaus peruspääomasta kunnalle		-5 250		5 250,00	0,00
VUOSIKATE	1 279 443,25	47 012,74	40 670,58	-40 670,58	1 326 455,99
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman muk. poistot	-905 210	-32 624			-937 833,96
Arvonalentumiset	-360 745				-360 745,36
Satunnaiset tuotot ja kulut					
TILIKAUDEN TULOS	13 487,95	14 388,72	40 670,58	-40 670,58	27 876,67
Poistoeron lis.(-)väh.(+)					
Varausten lis.(-)väh.(+)	30 565				30 565,27
Rahastojen lis.(-)väh.(+)	10 000				10 000,00
Tilikauden yli- alijäämä	54 053,22	14 388,72	40 670,58	-40 670,58	68 441,94

31.12.2025	Kunnan osarahoitus- laskelma	Liikelaitoksen rahoituslaskelma	Eliminointikirjaukset		Kunnan rahoitus- laskelma tilinpäätöksessä
			Kunta	Liikelaitos	
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus					
Vuosikate	1 279 443,25	47 012,74	40 670,58	-40 670,58	1 326 455,99
Tulorahoituksen korjauserät	33 859,74				33 859,74
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 643 569,99	-223 057,82	300 000,00		-1 566 627,81
Rah.osuudet investointimenoihin	71 211,24				71 211,24
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	36 962,00				36 962,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-222 093,76	-176 045,08	340 670,58	-40 670,58	-98 138,84
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-1 412 689,65		12 689,65		-1 400 000,00
Antolainasaamisten vähennys	12 689,65				12 689,65
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-312 676,57			-312 676,57
Lyhytaikaisten lainojen muutos		11 244,55			11 244,55
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos		300 000,00		-300 000,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 190,65				-2 190,65
Vaihto-omaisuuden muutos	2 978,35				2 978,35
Saamisten muutos	104 732,61	-43 463,64	-353 360,23	628 360,23	336 268,97
Korottomien velkojen muutos	24 968,17	365 374,90		-287 689,65	102 653,42
Rahoituksen rahavirta	-1 269 511,52	320 479,24	-340 670,58	40 670,58	-1 249 032,28
Rahavarojen muutos	-1 491 605,28	144 434,16			-1 347 171,12
Rahavarat 31.12.	8 416 741,05	144 434,16			8 561 175,21
Rahavarat 1.1.	9 908 346,33	0,00			9 908 346,33
	-1 491 605,28	144 434,16			-1 347 171,12

Vesiliikelaitoksen sitovat tavoitteet

Sitova tavoite	Mittari	Toteuma
Liikelyijäämä	55 824 e	22 974 e
Korvaus peruspääomasta	5200 e	5200 e

6.5 INVESTOINTIOSA

TP 2024 Investointikohde vuodelle 2025	TA 2025			Muutettu	TP 2025		
	Menot	Tulot	Nettomenot	TA 2025	Menot	Tulot	Nettomenot Tot %
KUNNANHALLITUS							
Yritystilojen saneeraus	-200 000		-200 000	-200 000	-90 394		-90 394 45,2
<i>Pakastamon muutostyöt ja peruskorjaustoimenpiteitä</i>							
Maa-alueiden osto / myynti	-300 000		-300 000	-300 000	-26 500		-26 500 8,8
<i>Kanttorilanrannan maakaupan esimaksu</i>							
Osakkeiden osto / myynti	-16 000		-16 000	-16 000	-20 203		-20 203 126,3
<i>JSP:n osakkeen osto ja E-Savon pääomarahaston sijoitus</i>							
Sähköinen arkistointi	-20 000		-20 000	-20 000		0	0 0,0
<i>Ei toteutunut</i>							
Vesiliikelaitoksen ohjelmistot	-30 000		-30 000	-30 000	-17 071		-17 071 56,9
<i>ProEconomican moniyrittäjäversion hankinta</i>							
Tarinareitti	-120 000	84 000	-36 000	-36 000		0	0 0,0
<i>Siirtyi vuodelle 2026 ja 2027. Rahoituspäätös saatiin 2025.</i>							
-57 218 Kunnanhallitus yhteensä	-686 000	84 000	-602 000	-602 000	-154 168	0	-154 168 25,6
TEKNISTEN PALVELUT							
Kadut, kirkonkylä	-35 000		-35 000	-35 000	-27 362		-27 362 78,2
<i>Koskenseläntien asfaltointi</i>							
Yleiset alueet, Ympäristötaideteos	-64 000	50 000	-14 000	-14 000	-48 498	50 000	1 502 -10,7
<i>Ympäristötaideteos Tuulivaroituksen toteutus</i>							
Yleiset alueet, digitaalinen mainostaulu				-80 000	-27 010		-27 010 33,8
<i>Digitaalisen mainostaulun ensimmäinen maksuerä. Toteutus jatkuu keväällä 2026.</i>							
Yleiset alueet, Lumenkaatopaikka	-35 000		-35 000	-35 000		0	0 0,0
<i>Lumenkaatopaikka siirrettiin Kukkeisten entiselle kaatopaikalle pienjäteaseman viereisen tontin sijasta.</i>							
Kunnantalo, kiinteistöautomaatio	-18 000		-18 000	-18 000	-19 047		-19 047 105,8
<i>Schneiderin laitteiston hankinta</i>							
Wenno, ruumakannen valokatteen uusiminen	-20 000		-20 000	-20 000	-8 623		-8 623 43,1
<i>Valokatetta ei uusittu. Toteuttiin katsastuksessa ilmeitä puutteita, joiden korjaaminen jatkuu vielä keväällä 2026.</i>							
Kirjaston muutostyöt	-150 000		-150 000	-310 000	-273 915		-273 915 88,4
<i>Kirjaston muutostöiden toteuttaminen OP-kulman tiloihin. Osa muutostöistä kohdentuu vuoden 2026 puolelle.</i>							
Päiväkoti, varhaiskasvatuksen tietojärjestelmän hankinta	-25 000		-25 000	-25 000	-5 050		-5 050 20,2
<i>Tietojärjestelmän hankinnan ensimmäinen osa. Käyttöönotto jatkuu keväällä 2026.</i>							
Seniorikodit, Tikkatie 6 talo J:n kunnostus. Kolmen asunnon remontointi	-100 000		-100 000	-100 000	-66 498		-66 498 66,5
<i>Kolme asuntoa remontoitiin. Määrärahan käyttö toteutui vain osittain, koska kahden keittiön kalusteet hankittiin jo vuoden 2024 puolella.</i>							
Pistohiekka, frisbeegolfkenttä-hanke jatkuu vuodelta 2024	-14 500	10 500	-4 000	-4 000	-8 007		-8 007 200,2
<i>Frisbeegolf-kenttä valmistui</i>							

TP 2024 Investointikohde vuodelle 2025	TA 2025			Muutettu TA 2025	TP 2025			Tot %
	Menot	Tulot	Nettomenot		Menot	Tulot	Nettomenot	
Viljakansaarentien perusparannus <i>Viljakansaarentien perusparannus toteutui</i>	-390 000		-390 000	-390 000	-385 264		-385 264	98,8
Puumalan koulu, auditorion AV-laitteet, Schneider talotekniikan uusiminen, wc-väliovien uusiminen ja sisämaalausta <i>Auditorion AV-laitteet hankittu, Schneiderin talotekniikka asennettu, sisämaalaukset tehty ja wc-väliovet uusittu</i>	-47 000		-47 000	-47 000	-41 131		-41 131	87,5
Urheilukenttä <i>Urheilukentän huoltotilojen ulkopuolen saneeraus. Katon uusiminen toteutetaan vuonna 2026.</i>	-30 000		-30 000	-30 000	-20 268		-20 268	67,6
Energiasäästöratkaisut <i>Katuvalojen uusimiset ja perhepuiston valaistus</i>	-25 000		-25 000	-25 000	-22 022		-22 022	88,1
Pistohiekan laituri, venesataman toinen vaihe -hanke jatkuu vuonna 2025 <i>Aallonmurtajan viimeinen maksuerä</i>	-105 000	73 500	-31 500	-31 500	-61 250	21 211	-40 039	127,1
Kippis-laiturin kunnostus <i>Laiturin kunnostus</i>	-20 000		-20 000	-20 000	-17 530		-17 530	87,6
Perhepuisto <i>Perhepuiston rakentaminen</i>	-150 000		-150 000	-150 000	-157 928		-157 928	105,3
Kiinteistö Oy Puumalan vuokratalot <i>Myönnetty pääomalaina, ei kuulu investointeihin</i>	-1 400 000		-1 400 000	-1 400 000				0,0
-505 666 Teknisten palvelut yhteensä	-2 628 500	134 000	-2 494 500	-2 734 500	-1 189 402	71 211	-1 118 191	40,9
VESILIIKELAITOS								
Investoinnit <i>Kirjattu tase-eroa 151 488 e, käsitelty avaavan taseen hyväksymisen yhteydessä</i>	-40 000		-40 000	-40 000	-182 058		-182 058	455,1
Varavedenottamon lisätyöt <i>Varavedenottamon lisätyöt, käsitelty lisämäärärahana</i>				-41 000	-41 000		-41 000	100,0
Lietelavan lisämääräraha <i>Lietelavan hankinta</i>				-17 000				
0 Vesiliikelaitos yhteensä	-40 000	0	-40 000	-98 000	-223 058	0	-223 058	227,6
-562 884 Kaikki yhteensä	-3 354 500	218 000	-3 136 500	-3 434 500	-1 566 628	71 211	-1 495 417	43,5

6.6 TALOUSARVION TOTEUMAVERTAILUT

Käyttötalous

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama suhteessa TA:n
Keskusvaalilautakunta					
Menot	-18 280		-18 280	-11 154,34	7 126
Tulot	3 200		3 200	2 662,80	-537
Netto	-15 080		-15 080	-8 491,54	6 588
Kunnanvaltuusto					
Menot	-44 227		-44 227	-66 229,01	-22 002
Tulot	100		100	0,00	-100
Netto	-44 127		-44 127	-66 229,01	-22 102
Tarkastuslautakunta					
Menot	-21 753		-21 753	-20 034,35	1 719
Tulot	0		0	0,00	0
Netto	-21 753		-21 753	-20 034,35	1 719
Kunnanhallitus					
Menot	-804 714		-804 714	-744 122,04	60 592
Tulot	44 600		44 600	53 492,62	8 893
Netto	-760 114		-760 114	-690 629,42	69 485
Ympäristöterveydenhuolto					
Menot	-96 408		-96 408	-117 976,51	-21 569
Tulot	0		0	19 474,69	19 475
Netto	-96 408		-96 408	-98 501,82	-2 094
Hallinto- ja talouspalvelut					
Menot	-615 214		-615 214	-509 221,88	105 992
Tulot	22 500		22 500	27 266,74	4 767
Netto	-592 714		-592 714	-481 955,14	110 759
Elinvoimapaalvelut					
Menot	-561 905		-561 905	-548 326,53	13 578
Tulot	96 000		96 000	91 760,14	-4 240
Netto	-465 905		-465 905	-456 566,39	9 339
Hallintopalvelujen toimiala yhteensä					
Menot	-2 162 501	0	-2 162 501	-2 017 064,66	145 436
Tulot	166 400	0	166 400	194 656,99	28 257
Netto	-1 996 101	0	-1 996 101	-1 822 407,67	173 693

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama suhteessa muutettuun TA
Hyvinvointilautakunta					
Menot	-146 256		-146 256	-143 258,94	2 997
Tulot	0		0	0,00	0
Netto	-146 256		-146 256	-143 258,94	2 997
Opetuspalvelut					
Menot	-2 080 812		-2 080 812	-1 861 606,20	219 206
Tulot	54 500		54 500	62 593,94	8 094
Netto	-2 026 312		-2 026 312	-1 799 012,26	227 300
Varhaiskavatus					
Menot	-704 639		-704 639	-821 511,47	-116 872
Tulot	25 000		25 000	26 065,55	1 066
Netto	-679 639		-679 639	-795 445,92	-115 807
Nuoriso- ja liikuntapalvelut					
Menot	-290 601		-290 601	-229 046,09	61 555
Tulot	97 770		97 770	111 265,07	13 495
Netto	-192 831		-192 831	-117 781,02	75 050
Aikuiskoulutuspalvelut					
Menot	-292 688		-292 688	-271 773,51	20 914
Tulot	49 300		49 300	54 190,48	4 890
Netto	-243 388		-243 388	-217 583,03	25 805
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut					
Menot	-245 443		-245 443	-220 622,73	24 820
Tulot	6 930		6 930	4 559,34	-2 371
Netto	-238 513		-238 513	-216 063,39	22 450
Hyvinvointipalvelujen toimiala yhteensä					
Menot	-3 760 439	0	-3 760 439	-3 547 818,94	212 620
Tulot	233 500	0	233 500	258 674,38	25 174
Netto	-3 526 939	0	-3 526 939	-3 289 144,56	237 794

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama suhteessa muutettuun TA
Tekninen lautakunta					
Menot	-146 286		-146 286	-153 236,56	-6 951
Tulot	10 000		10 000	0,00	-10 000
Netto	-136 286		-136 286	-153 236,56	-16 951
Yhdyskuntapalvelut					
Menot	-1 054 405		-1 054 405	-1 106 889,10	-52 484
Tulot	425 430		425 430	422 363,84	-3 066
Netto	-628 975		-628 975	-684 525,26	-55 550
Pelastuspalvelut					
Menot	-16 570		-16 570	-21 694,07	-5 124
Tulot	7 725		7 725	9 002,43	1 277
Netto	-8 845		-8 845	-12 691,64	-3 847
Kiinteistöpalvelut					
Menot	-1 407 584		-1 407 584	-1 432 683,41	-25 099
Tulot	984 100		984 100	969 755,15	-14 345
Netto	-423 484		-423 484	-462 928,26	-39 444
Ympäristövalvonta					
Menot	-203 411		-203 411	-168 432,98	34 978
Tulot	89 700		89 700	81 615,33	-8 085
Netto	-113 711		-113 711	-86 817,65	26 893
Kaavoitus ja tonttipalvelut					
Menot	-70 900		-70 900	-70 415,51	484
Tulot	120 000		120 000	106 612,54	-13 387
Netto	49 100		49 100	36 197,03	-12 903
Asumispalvelut					
Menot	-325 366		-325 366	-278 983,31	46 383
Tulot	387 300		387 300	337 825,79	-49 474
Netto	61 934		61 934	58 842,48	-3 092
Ruokahuolto ja puhtaanapitopalvelut					
Menot	-24 000		-24 000	-26 523,70	-2 524
Tulot	53 000		53 000	38 315,16	-14 685
Netto	29 000		29 000	11 791,46	-17 209
Teknisten palvelujen toimiala					
Menot	-3 248 522	0	-3 248 522	-3 258 858,64	-10 337
Tulot	2 077 255	0	2 077 255	1 965 490,24	-111 765
Netto	-1 171 267	0	-1 171 267	-1 293 368,40	-122 101
Vesiliikelaitos					
Menot	-212 616	0	-212 616	-258 103,07	-45 487
Tulot	303 440	0	303 440	267 780,15	-35 660
Netto	90 824	0	90 824	9 677,08	-81 147
Käyttötalous yhteensä					
Menot	-9 384 078	0	-9 384 078	-9 081 845,31	302 233
Tulot	2 780 595	0	2 780 595	2 686 601,76	-93 993
Netto	-6 603 483	0	-6 603 483	-6 395 243,55	208 239

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama
Investointiosa					
Kunnanhallitus					
Yritystilojen saneeraus					
Menot	-200 000		-200 000	-90 394,00	109 606
Tulot	0		0	0,00	0
Netto	-200 000		-200 000	-90 394,00	109 606
Maa-alueet osto/myynti					
Menot	-300 000		-300 000	-26 500,00	273 500
Tulot	0		0	0,00	0
Netto	-300 000		-300 000	-26 500,00	273 500
Osakkeet osto/myynti					
Menot	-16 000		-16 000	-20 203,00	-4 203
Tulot	0		0	0,00	0
Netto	-16 000		-16 000	-20 203,00	-4 203
Sähköinen arkistointi					
Menot	-20 000		-20 000	0,00	20 000
Tulot	0		0	0,00	0
Netto	-20 000		-20 000	0,00	20 000
Vesiliikelaitoksen ohjelmistot					
Menot	-30 000		-30 000	-17 071,01	12 929
Tulot				0,00	0
Netto	-30 000		-30 000	-17 071,01	12 929
Tarinareitti					
Menot	-120 000		-120 000	0,00	120 000
Tulot	84 000		84 000	0,00	-84 000
Netto	-36 000		-36 000	0,00	36 000
Kunnanhallitus yhteensä					
Menot	-686 000	0	-686 000	-154 168,01	531 832
Tulot	84 000	0	84 000	0,00	-84 000
Netto	-602 000	0	-602 000	-154 168,01	447 832

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama
Tekniset palvelut					
Kadut, kirkonkylä					
Menot	-35 000		-35 000	-27 361,77	7 638
Tulot	0		0	0,00	0
Netto	-35 000		-35 000	-27 361,77	7 638
Yleiset alueet, ympäristöaideteos					
Menot	-64 000		-64 000	-48 498,06	15 502
Tulot	50 000		50 000	50 000,00	0
Netto	-14 000		-14 000	1 501,94	15 502
Yleiset alueet,digitaalinen mainostaulu					
Menot	0	-80 000	-80 000	-27 010,00	52 990
Tulot	0	0	0	0,00	0
Netto	0	-80 000	-80 000	-27 010,00	52 990
Yleiset alueet, lumenkaatopaikka					
Menot	-35 000		-35 000	0,00	35 000
Tulot	0		0	0,00	0
Netto	-35 000		-35 000	0,00	35 000
Kunnantalo, kiinteistöautomaatio					
Menot	-18 000		-18 000	-19 046,77	-1 047
Tulot	0		0	0,00	0
Netto	-18 000		-18 000	-19 046,77	-1 047
Wenno, ruumakannen valokатteen uusiminen					
Menot	-20 000		-20 000	-8 622,80	11 377
Tulot	0		0	0,00	0
Netto	-20 000		-20 000	-8 622,80	11 377
Kirjaston muutostyöt					
Menot	-150 000	-160 000	-310 000	-273 915,03	36 085
Tulot	0	0	0	0,00	0
Netto	-150 000	-160 000	-310 000	-273 915,03	36 085
Päiväkoti, varhaiskasvatuksen tietojärjestelmän hankinta					
Menot	-25 000		-25 000	-5 050,00	19 950
Tulot	0		0	0,00	0
Netto	-25 000		-25 000	-5 050,00	19 950
Seniorikodit, tikkatie 6 talon J:n kunnostus					
Menot	-100 000		-100 000	-66 498,18	33 502
Tulot	0		0	0,00	0
Netto	-100 000		-100 000	-66 498,18	33 502
Pistohiekka, frisbeegolfkenttä-hanke					
Menot	-14 500		-14 500	-8 007,28	6 493
Tulot	10 500		10 500	0,00	-10 500
Netto	-4 000		-4 000	-8 007,28	-4 007
Viljakansaarentien perusparannus					
Menot	-390 000		-390 000	-385 263,57	4 736
Tulot	0		0	0,00	0
Netto	-390 000		-390 000	-385 263,57	4 736
Puumalan koulu, auditorion aV-laitteet, Schneider talotekniikan uusiminen, wc-väliovien uusiminen ja sisämaalausta					
Menot	-47 000		-47 000	-41 130,62	5 869
Tulot	0		0	0,00	0
Netto	-47 000		-47 000	-41 130,62	5 869

Urheilukenttä						
	Menot	-30 000		-30 000	-20 268,37	9 732
	Tulot	0		0	0,00	0
	Netto	-30 000		-30 000	-20 268,37	9 732
Energiasäästöratkaisut						
	Menot	-25 000		-25 000	-22 021,64	2 978
	Tulot	0		0	0,00	0
	Netto	-25 000		-25 000	-22 021,64	2 978
Pistohiekan laiturin venesataman toinen vaihe						
	Menot	-105 000		-105 000	-61 250,00	43 750
	Tulot	73 500		73 500	21 211,24	-52 289
	Netto	-31 500		-31 500	-40 038,76	-8 539
Kippis-laiturin kunnostus						
	Menot	-20 000		-20 000	-17 529,59	2 470
	Tulot	0		0	0,00	0
	Netto	-20 000		-20 000	-17 529,59	2 470
Perhepuisto						
	Menot	-150 000		-150 000	-157 928,30	-7 928
	Tulot	0		0	0,00	0
	Netto	-150 000		-150 000	-157 928,30	-7 928
Kiinteistö Oy Puumalan Vuokratalot						
	Menot	-1 400 000		-1 400 000	0,00	1 400 000
	Tulot	0		0	0,00	0
	Netto	-1 400 000		-1 400 000	0,00	1 400 000
Tekniset palvelut						
yhteensä	Menot	-2 628 500	-240 000	-2 868 500	-1 189 402	1 679 098
	Tulot	134 000	0	134 000	71 211	-62 789
	Netto	-2 494 500	-240 000	-2 734 500	-1 118 190,74	1 616 309
Vesiliikelaitos						
Investoinnit						
	Menot	-40 000		-40 000	-182 058,00	-142 058
	Tulot	0		0	0,00	0
	Netto	-40 000		-40 000	-182 058,00	-142 058
Varavedenottamo lisätyöt						
	Menot	0	-41 000	-41 000	-41 000,00	0
	Tulot	0	0	0	0,00	0
	Netto	0	-41 000	-41 000	-41 000,00	0
Lietelava						
	Menot	0	-17 000	-17 000	0,00	17 000
	Tulot	0	0	0	0,00	0
	Netto	0	-17 000	-17 000	0,00	17 000
Vesiliikelaitos yhteensä						
yhteensä	Menot	-40 000	-58 000	-98 000	-223 058,00	-125 058
	Tulot	0	0	0	0,00	0
	Netto	-40 000	-58 000	-98 000	-223 058,00	-125 058
Investoinnit yhteensä						
	Menot	-3 354 500	-298 000	-3 652 500	-1 566 628	2 085 872
	Tulot	218 000	0	218 000	71 211	-146 789
	Netto	-3 136 500	-298 000	-3 434 500	-1 495 417	1 939 083

		Alkuperäinen talousarvio		Toteutuma 31.12.2025		Poikkeama
Rahoitusosa						
Verotulot	Tulot	6 072 000		6 072 000	6 158 090,37	86 090
Valtionosuudet	Tulot	1 348 000		1 348 000	1 384 879,00	36 879
Korkomenot	Menot	0		0	-3 312,02	-3 312
Korkotulot	Tulot	105 000		105 000	112 264,99	7 265
Rahoitusmenot	Menot	-1 200		-1 200	-495,49	705
Rahoitustulot	Tulot	60 000		60 000	70 272,69	10 273
Rahoitusosa yhteensä	Menot	-1 200	0	-1 200	-3 807,51	-2 608
	Tulot	7 585 000	0	7 585 000	7 725 507,05	140 507
	Netto	7 583 800	0	7 583 800	7 721 699,54	137 900
Määräraha- muutokset	Menot	-12 739 778	-298 000	-13 037 778	-10 652 280,81	2 385 497
	Tulot	10 583 595	0	10 583 595	10 483 320,05	-100 275
yhteensä	Netto	-2 156 183	-298 000	-2 454 183	-168 960,76	2 285 222

6.7 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

	Talousarvio 2025	Toteutuma 31.12.2025	Alle/yli	Käyttö %	Toteutuma 31.12.2024
TULOSLASKELMA					
Toimintatuotot					
Myyntituotot	891 007	792 335,21	98 671,79	88,93	500 927,93
Maksutuotot	133 350	103 433,44	29 916,56	77,57	130 644,70
Tuet ja avustukset	199 463	262 587,35	-63 124,35	131,65	271 883,08
Muut toimintatuotot	1 556 775	1 528 245,76	28 529,24	98,17	2 852 655,52
Toimintatuotot	2 780 595	2 686 601,76	93 993,24	96,62	3 756 111,23
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-2 974 798	-2 995 245,43	20 447,43	100,69	-2 861 108,07
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-681 451	-622 894,32	-58 556,68	91,41	-620 652,69
Muut henkilösivukulut	-101 972	-85 692,51	-16 279,49	84,04	-89 421,40
Asiakaspalvelujen ostot	-668 560	-255 238,07	-413 321,93	38,18	-376 562,12
Muiden palvelujen ostot	-3 343 026	-3 625 795,08	282 769,08	108,46	-3 201 147,29
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-976 785	-812 249,56	-164 534,94	83,16	-906 675,97
Avustukset	-396 000	-384 358,01	-11 641,99	97,06	-298 758,62
Muut toimintakulut	-241 487	-300 372,33	58 885,83	124,38	-1 126 400,22
Toimintakulut	-9 384 078	-9 081 845,31	-302 232,69	96,78	-9 480 726,38
TOIMINTAKATE	-6 603 483	-6 395 243,55	-208 239,45	96,85	-5 724 615,15
Verotulot	6 072 000	6 158 090,37	-86 090,37	101,42	6 019 504,17
Valtionosuudet	1 348 000	1 384 879,00	-36 879,00	102,74	1 304 059,00
Rahoitustuotot					
Korkotuotot	105 000	112 264,99	-7 264,99	106,92	170 129,53
Muut rahoitustuotot	60 000	70 272,69	-10 272,69	117,12	70 167,21
Rahoituskulut					
Korkokulut	-4 666	-3 312,02	-1 353,98	70,98	-84,55
Muut rahoituskulut	-15 200	-495,49	-14 704,51	3,26	-262,32
Rahoitustuotot ja -kulut	145 134	178 730,17	-33 596,17	123,15	239 949,87
Rahoitus tulot-menot=netto	7 565 134	7 721 699,54	-156 565,54	102,07	7 563 513,04
VUOSIKATE	961 651	1 326 455,99	-364 804,99	137,94	1 838 897,89
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman muk. poistot	-886 243	-937 833,96	51 590,68	105,82	-866 633,70
Arvonalentumiset	0	-360 745,36	360 745,36		
Satunnaiset tuotot ja kulut					
TILIKAUDEN TULOS	75 408	27 876,67	47 531,05		972 264,19
Poistoeron lis.(-)väh.(+)	-95 000	0,00	-95 000,00		
Varausten lis.(-)väh.(+)	100 000	30 565,27	69 434,73		
Rahastojen lis.(-)väh.(+)	0	10 000,00	-10 000,00		8 800,00
Tilikauden yli- alijäämä	80 408	68 441,94	11 965,78		981 064,19

VEROTULOJEN ERITTELY

Verotulot	Talousarvio 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Kunnan verotulot	2 880 000,00	2 851 071,81	-28 928,19
Osuus yhteisön tuloverosta	1 017 000,00	1 115 607,21	98 607,21
Kiinteistövero	2 175 000,00	2 191 411,35	16 411,35
Verotulot yhteensä	6 072 000,00	6 158 090,37	86 090,37

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo,1 000. €	Muutos
2022	19,50	35 454,36	5,90
2023	6,86	39 122,28	10,30
2024	6,60	40 923,00	4,60
2025	6,60	44 583,00	8,94

Kiinteistöveroprosentti	Yleinen kiinteistövero %	Vakituisten asuinrakennusten kiinteistövero %	Muu kuin vak. asunnon kiinteistövero %
2022	0,95	0,48	1,08
2023	0,95	0,48	1,08
2024	0,95	0,48	1,08
2025	0,95	0,48	1,08

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

Valtionosuudet ja veromenetysten korvaus	Talousarvio 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Valtionosuudet	951 000,00	981 056,00	30 056,00
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	1 467 000,00	1 487 018,00	20 018,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-516 000,00	-505 962,00	10 038,00
Verotulomenetysten korvaus	397 000,00	403 823,00	6 823,00
Yhteensä	1 348 000,00	1 384 879,00	36 879,00

6.8 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

	Talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	961 650	0	961 650	1 326 456	364 806
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	33 860	33 860
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-3 354 500	-298 000	-3 652 500	-1 566 628	2 085 872
Rahoitusosuudet investointimenoihin	218 000	0	218 000	71 211	-146 789
Pys.vast hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	36 962	36 962
Toiminta ja investoinnit, netto	-2 174 850	-298 000	-2 472 850	-98 139	2 374 711
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys				-1 400 000,00	-1 400 000
Antolainasaamisten vähennys				12 689,65	12 690
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys				-312 676,57	-312 677
Lyhytaikaisten lainojen muutos				11 244,55	11 245
Vaikutus maksuvalmiuteen				439 710	439 710
Rahavarojen muutos	-2 174 850	-298 000	-2 472 850	-1 347 171	1 125 679
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.				8 561 175	
Rahavarat 1.1.				9 908 346	
				<u>-1 347 171</u>	

7 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

7.1 TULOSLASKELMA

	01.01. - 31.12.2025		01.01. - 31.12.2024	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	792 335,21		500 927,93	
Maksutuotot	103 433,44		130 644,70	
Tuet ja avustukset	262 587,35		271 883,08	
Muut toimintatuotot	1 528 245,76	2 686 601,76	1 619 409,34	2 522 865,05
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-2 995 245,43		-2 861 108,07	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-622 894,32		-620 652,69	
Muut henkilösivukulut	-85 692,51		-89 421,40	
Palvelujen ostot	-3 881 033,15		-3 209 165,41	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-812 249,56		-906 675,97	
Avustukset	-384 358,01		-298 758,62	
Muut toimintakulut	-300 372,33	-9 081 845,31	-261 698,04	-8 247 480,20
TOIMINTAKATE		-6 395 243,55		-5 724 615,15
Verotulot		6 158 090,37		6 019 504,17
Valtionosuudet		1 384 879,00		1 304 059,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	112 264,99		170 129,53	
Muut rahoitustuotot	70 272,69		70 167,21	
Korkokulut	-3 312,02		-84,55	
Muut rahoituskulut	-495,49	178 730,17	-262,32	239 949,87
VUOSIKATE		1 326 455,99		1 838 897,89
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn. muk. poistot		-937 833,96		-866 633,70
Arvonalentumiset		-360 745,36		
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
TILIKAUDEN TULOS		27 876,67		972 264,19
Varaustenn lis.(-)väh(+)		30 565,27		
Rahostojen lis.(-)väh(+)		10 000,00		8 800,00
Tilikauden yli- alijäämä		68 441,94		981 064,19
TUNNUSLUVUT:				
Toimintatuotot/Toimintakulut, %		29,58		30,59
Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset, %		102,15		212,19
Vuosikate, eur/asukas		631,65		875,67
Asukasmäärä		2100		2100

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Toimintatuotot prosentteina toimintakuluista

Vuosikate prosenttia poistoista

7.2 RAHOITUSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2025		1.1. - 31.12.2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 326 455,99		1 838 897,89	
Tulorahoituksen korjauserät	33 859,74	1 360 315,73		1 838 897,89
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 566 627,81		-772 151,39	
Rah.osuudet investointimenoihin	71 211,24		209 267,18	
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	36 962,00	-1 458 454,57		-562 884,21
Toiminnan ja investointien rahavirta		-98 138,84		1 276 013,68
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-1 400 000,00			
Antolainasaamisten vähennys	12 689,65	-1 387 310,35		
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-312 676,57			
Lyhytaikaisten lainojen muutos	11 244,55	-301 432,02		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 190,65		124 913,76	
Vaihto-omaisuuden muutos	2 978,35		-264,55	
Saamisten muutos	336 268,97		-9 063,21	
Korottomien velkojen muutos	102 653,42	439 710,09	211 602,33	327 188,33
Rahoituksen rahavirta		-1 249 032,28		327 188,33
Rahavarojen muutos		-1 347 171,12	1 603 202,01	
Rahavarat 31.12.	8 561 175,21		9 908 346,33	
Rahavarat 1.1.	9 908 346,33	-1 347 171,12	8 305 144,32	1 603 202,01
TUNNUSLUVUT:				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5				
vuodelta, 1000 €	2 477		3 887	
Investointien tulorahoitus, %	88,70		326,69	
Laskennallinen lainanhoitokate	62,52		21 750,24	
Kassan riittävyys, pv	258,98		400,95	
Asukasmäärä	2100		2100	

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Investointien tulorahoitus %: $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$
Laskennallinen lainanhoitokate: $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + (\text{lainakanta} / 8))$
Kassan riittävyys pv: $365 \text{ pv} * \text{Kassavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

7.3 TASE

	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	197 309,88	212 245,08
Tietokoneohjelmistot	37 835,16	13 174,10
Aineettomat hyödykkeet	235 145,04	225 419,18
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 622 326,38	1 589 121,38
Rakennukset	7 943 501,20	7 928 698,31
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 309 886,69	4 435 161,88
Koneet ja kalustot	250 481,53	257 009,97
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	491 754,69	222 679,61
Aineelliset hyödykkeet	15 617 950,49	14 432 671,15
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	1 126 295,17	1 109 302,68
Muut lainasaamiset	1 804 713,09	417 402,74
Muut saamiset	63 712,85	
Sijoitukset	2 994 721,11	1 526 705,42
PYSYVÄT VASTAAVAT	18 847 816,64	16 184 795,75
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahasto	1 000,00	1 000,00
Toimeksiantojen varat	1 000,00	1 000,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	7 554,67	10 533,02
Vaihto-omaisuus	7 554,67	10 533,02
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	340 796,04	168 702,61
Lainasaamiset		287 500,00
Muut saamiset	226 373,13	111 764,12
Siirtosaamiset	75 078,53	259 101,04
Lyhytaikaiset saamiset	642 247,70	827 067,77
Saamiset	642 247,70	827 067,77
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	5 522 783,00	1 797 783,00
Rahat ja pankkisaamiset		
Kassatilit	200,00	200,00
Pankkitilit	3 038 192,21	8 110 363,33
Rahat ja pankkisaamiset	3 038 392,21	8 110 563,33
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 210 977,58	10 745 947,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	28 059 794,22	26 931 742,87

VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	9 808 938,74	9 808 938,74
Muut omat rahastot	436 200,00	446 200,00
Ed. tilikausien ylijäämä(alijäämä)	14 893 818,80	13 912 754,61
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	68 441,94	981 064,19
Oma pääoma	25 207 399,48	25 148 957,54
POISTOEROT JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Vapaaehtoiset varaukset	269 434,73	300 000,00
Vapaaehtoiset varaukset	269 434,73	300 000,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	30 000,00	30 000,00
Pakolliset varaukset	30 000,00	30 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut toimeksiantojen pääomat	138 616,86	140 807,51
Toimeksiantojen pääomat	138 616,86	140 807,51
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	118 662,15	
Saadut ennakot	4 500,00	4 500,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	802 623,27	
Pitkäaikainen vieras pääoma	925 785,42	4 500,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	103 626,49	
Ostovelat	788 191,00	633 693,98
Muut lyhytaikaiset velat	82 706,63	63 675,21
Siirtovelat	514 033,61	610 108,63
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 488 557,73	1 307 477,82
Vieras pääoma	2 414 343,15	1 311 977,82
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	28 059 794,22	26 931 742,87

TUNNUSLUVUT:

Omavaraisuusaste, %	90,81	94,51
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	23,56	13,28
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	14 962	14 894
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	7 125	7 092
Lainakanta 31.12., 1000 eur	222	0
Lainakanta, €/asukas	106	0
Lainat ja vuokravastuut 31.12. (1000 eur)	416	187
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	198	89
Lainasaamiset 31.12., 1000 eur	1 805	417
Asukasmäärä	2100	2100

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuus-%:	$100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaeht. varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
Suhteellinen vekaantuneisuus-%:	$100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$
Lainakanta 31.12.:	$\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut enn.} + \text{ostov.} + \text{Siirtov.} + \text{Muut velat})$
Lainat ja vuokravastuut	$\text{Lainakanta} + \text{vuokravastuut (liitetiedoista)}$
Lainasaamiset 31.12.:	$\text{Sijoitukseen merkityt lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$

7.4 KONSERNITULOSLASKELMA

	01.01. - 31.12.2025		01.01. - 31.12.2024	
Toimintatuotot		3 130 935,25		3 022 995,76
Toimintakulut		-9 431 537,92		-8 620 086,92
Osuus osakkuusyhteisöjen tuloksesta				
TOIMINTAKATE		-6 300 602,67		-5 597 091,16
Verotulot		6 144 564,37		6 005 709,97
Valtionosuudet		1 384 879,00		1 304 059,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	101 731,04		149 903,02	
Muut rahoitustuotot	81 700,52		110 055,60	
Korkokulut	-41 139,21		-49 224,64	
Muut rahoituskulut	-995,49	141 296,86	-292,82	210 441,16
VUOSIKATE		1 370 137,56		1 923 118,97
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn. muk. poistot	-1 043 134,67		-970 972,19	
Arvonalentumiset	-360 745,36	-1 403 880,03		-970 972,19
Satunnaiset erät				
TILIKAUDEN TULOS		-33 742,47		952 146,78
Tilinpäätössiirrot		40 565,27		8 800,00
Vähemmistöosuudet		3 465,25		-5 406,03
Tilikauden yli- alijäämä		10 288,05		955 540,75
TUNNUSLUVUT:				
Toimintatuotot/Toimintakulut, %		33,20		35,07
Vuosikate/Poistot, %		97,60		198,06
Vuosikate, eur/asukas		652,45		915,77
Asukasmäärä		2100		2100

7.5 KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2025		1.1. - 31.12.2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 370 137,56		1 923 118,97	
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjausevät	33 859,74	1 403 997,30		1 923 118,97
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 595 864,41		-775 351,39	
Rah.osuudet investointimenoihin	71 211,24		209 267,18	
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	36 962,00	-1 487 691,17		-566 084,21
Toiminnan ja investointien rahavirta		-83 693,87		1 357 034,76
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-1 400 000,00			
Antolainasaamisten vähennykset	12 689,65	-1 387 310,35		0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	221 808,08			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-339 563,65		-63 290,88	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	11 244,55	-106 511,02	-49 714,28	-113 005,16
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 190,65		124 913,76	
Vaihto-omaisuuden muutos	2 978,35		-264,55	
Saamisten muutos	368 872,96		21 148,42	
Korottomien velkojen muutos	80 432,38	450 093,04	220 493,94	366 291,57
Rahoituksen rahavirta		-1 043 728,33		253 286,41
Rahavarojen muutos		-1 127 422,20		1 610 321,17
Rahavarat 31.12.	9 026 275,54		10 153 697,74	
Rahavarat 1.1.	10 153 697,74	-1 127 422,20	8 543 376,57	1 610 321,17
TUNNUSLUVUT:				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä				
5 vuodelta, 1000 €		2 026		3 380
Investointien tulorahoitus, %		89,87		339,72
Laskennallinen lainanhoitokate		19,81		9,76
Kassan riittävyys		290,6		394,2
Tunnuslukujen laskentakaavat:				
Investointien tulorahoitus %:	100 * Vuosikate/Investointien omahankintameno			
Laskennallinen lainanhoitokate:	(Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)			

7.6 KONSERNITASE

	2025	2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	294 650,86	284 925,00
Muut pitkävaik. Menot		
AINEETTOMAT HYÖD. YHTEENSÄ	294 650,86	284 925,00
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet	1 659 942,00	1 626 737,00
Rakennukset	8 078 913,75	8 137 213,46
Kiint. Rakenteet ja laitteet	5 302 532,21	4 427 807,40
Koneet ja kalusto	301 955,13	314 484,55
Muut aineelliset hyödykkeet	9 269,99	9 269,99
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	491 754,69	222 679,61
AINEELLISET HYÖD. YHTEENSÄ	15 844 367,77	14 738 192,01
SIJOITUKSET		
Osakkeet ja osuudet	822 515,50	805 523,01
Muut lainasaamiset	0,00	12 689,65
Muut saamiset	63 712,85	
SIJOITUKSET YHTEENSÄ	886 228,35	818 212,66
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	17 025 246,98	15 841 329,67
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	145 557,51	204 933,56
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS	7 554,67	10 533,02
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
LYHYTAIKAISET SAAMISET	652 336,64	867 767,10
SAAMISET YHTEENSÄ	652 336,64	867 767,10
Rahoitusarvopaperit	5 522 783,00	1 867 783,00
RAHAT JA PANKKISAAMISET	3 503 492,54	8 285 914,74
VASTAAVAA YHTEENSÄ	26 856 971,34	27 078 261,09

	2025	2024
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma (kunta)	9 808 938,74	9 808 938,74
Muut omat rahastot	705 966,07	715 966,07
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	13 517 558,04	12 591 459,09
Tilikauden yli-/alijäämä	10 288,05	955 540,75
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	24 042 750,90	24 071 904,65
VÄHEMMISTÖOSUUDET	10 392,83	18 021,01
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	30 000,00	30 000,00
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	30 000,00	30 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	283 174,37	344 741,07
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen	80 488,15	1 171 705,00
Pitkäaikainen koroton	802 623,27	
Saadut ennakot		
Lyhytaikainen korollinen	160 300,49	51 874,00
Lyhytaikainen koroton	1 447 241,33	1 390 015,36
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 490 653,24	2 613 594,36
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	26 856 971,34	27 078 261,09

TUNNUSLUVUT:

Omavaraisuusaste, %	89,56	88,96
Suhteellinen velkaantuneisuus -%	23,36	25,29
Kertynyt yli-/ alijäämä 1000 €	13 528	13 547
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/asukas	6 442	6 451
Konsernin lainat, €/asukas	115	583
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	241	1 224
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	441 357	1 412 523
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	210	673
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	64	13
Kunnan asukasmäärä	2100	2100

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuus-%:	$100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöös.} + \text{Konsernireservi.}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
Suhteellinen velkaantuneisuus-%:	$100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$
Lainakanta 31.12.:	$\text{Vieras pääoma} - (\text{Enn.} + \text{ostov.} + \text{Siirtov.} + \text{Muut velat})$
Lainasaamiset 31.12.:	Sijoituksiin merkityt lainasaamiset ja muut lainas.

8 LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KUVAAVAT LIITETIEDOT

1. Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Kunta

Tulojen ja menojen kirjaamisperusteet

Tulot ja menot kirjataan suoriteperusteisesti poikkeuksena vähäiset liiketapahtumat sekä verotulot. Verotulot kirjataan tilinpäätöksessä verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaan ao. tilikaudelle.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistolaskennassa on noudatettu Puumalan kunnanvaltuuston päätöstä 8.12.1997 § 83. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankinta- tai sitä alemman hankintamenoa määrällisesti.

Muut erät

Palkat on maksettu 31.12.2025 saakka. Lomapalkkavelan muutos on kirjattu tilinpäätöksessä palkkoihin ja sosiaalikuluihin menoksi ja taseen siirtovelkoihin lisäykseksi.

Konserni

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty liitetiedoissa 20 ja 21 laajuudessa kaikki kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja kuntayhtymät. Liitetiedot 20 ja 21 on ilmoitettu konsernin eliminoitujen tietojen pohjalta.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty. Kunnan ja tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenoa menetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseesta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen rakennusten ja rakennelmien poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero on kirjattu konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistetty konsernitilinpäätökseen, vaan ilmoitettu liitetietona.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen vesihuoltotoiminnan siirtymisestä kunnalle ja vesiliikelaitoksen perustamisesta. Lisäksi toimintavuoden aikana tapahtui työllisyyspalveluiden siirto kunnille.

2. TULOSLASKELMAN JA TASEEN ESITTÄMISTAPA

Kunta

Tuloslaskelman esittämistavassa on muutoksia edelliseen vuoteen. Tuloslaskelmassa on huomioitu vesiliikelaitos. Uudet tilikauden aikana avatut tilit on lisätty tuloslaskelman rivitietoihin. Samoin taseen esittämistapaa on muutettu siten, että vesiliikelaitoksen tase-erät näkyvät kunnan taseessa.

Konserni

Tuloslaskelman esittämistavassa on muutoksia edelliseen vuoteen. Tuloslaskelmassa on huomioitu vesiliikelaitos. Uudet tilikauden aikana avatut tilit on lisätty tuloslaskelman rivitietoihin. Samoin taseen esittämistapaa on muutettu siten, että vesiliikelaitoksen tase-erät näkyvät osana kuntakonsernin tasetta.

3. OIKAISUT EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOIHIN

Kunta

Ei ilmoitettavaa

Konserni

Ei ilmoitettavaa

4. VERTAILUKELPOISUUS

Kunta

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen vesihuoltotoiminnan siirtymisestä kunnalle ja vesiliikelaitoksen perustamisesta. Lisäksi toimintavuoden aikana tapahtui työllisyyspalveluiden siirto kunnille.

5. AIKAISEMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT

Kunta

Ei ilmoitettavaa

Konserni

Ei ilmoitettavaa

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVITTÄIN

Ulkoiset	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Hallintopalvelut			194 656,99	382 167,94
Hyvinvointipalvelut			258 674,38	221 361,80
Tekniset palvelut			1 965 490,24	1 919 335,31
Vesiliikelaitos			267 780,15	
Yhteensä	3 130 935,25	3 022 995,76	2 686 601,76	2 522 865,05

7. VEROTULOT ERITELTYINÄ

	2025	2024
Kunnan tulovero	2 851 071,81	2 818 691,72
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 115 607,21	1 038 313,14
Kiinteistövero	2 191 411,35	2 162 499,31
Verotulot yhteensä	6 158 090,37	6 019 504,17

8. VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	2025	2024
Opetus- ja kult.toim. valtionosuus	-505 962,00	-516 181,00
Peruspalvelujen valtionosuus	1 536 446,00	1 417 189,00
Verotuloihin perustava valt. tasaus	-49 428,00	- 71 484,00
Verotulomenetyksen kompensatio	403 823,00	474 535,00
Valtionosuudet yhteensä	1 384 879,00	1 304 059,00

9. PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	255 238,07	376 562,12
Muiden palvelujen ostot	3 625 795,08	2 832 603,29
Palvelujen ostot yhteensä	3 881 033,15	3 209 165,41

10. VALTUUSTORYHMILLE ANNETUT TUET, VALTUUSTORYHMITÄIN ERITELTYINÄ

Valtuustoryhmille ei maksettu tukea.

11. POISTOKOHTEIDEN RYMITTELY, POISTOAJAT JA POISTOMENETELMÄT

Ryhmän nimi	Poistomenetelmä	Poistoperuste v/%
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Atk-ohjelmat	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	20 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Asuntotontti	Ei tehdä poistoja	0
Liike- ja teollisuustontit	Ei tehdä poistoja	0
Ulkoilu- ja puistoalueet	Ei tehdä poistoja	0
Metsät	Ei tehdä poistoja	0
Maa-alueet	Ei tehdä poistoja	0
Vesialueet	Ei tehdä poistoja	0
Rakennukset		
Puiset asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Kiviset asuinrakennukset	Tasapoisto	40 vuotta
Rivitalot	Tasapoisto	40 vuotta
Talous- ja ulkorakennukset	Tasapoisto	30-40 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30-50 vuotta
Liikerakennukset	Tasapoisto	30-40 vuotta
Teollisuus- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Museorakennukset	Ei tehdä poistoja	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut ja puistot	Tasapoisto	15-20 vuotta
Tiet	Tasapoisto	40 vuotta

Torit	Tasapoisto	40 vuotta
Satamat, laiturit ja uimalat, sillat	Tasapoisto	10-30 vuotta
Satama	Tasapoisto	30 vuotta
Silta	Tasapoisto	40 vuotta
Uimala	Tasapoisto	20 vuotta
Urheilu- ja ulkoilurakenteet	Tasapoisto	20 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15-30 vuotta
Puhelinverkko ja keskuskeskukset	Tasapoisto	15 vuotta
Sähköjohdot ja kiinteät sähkölaitteet	Tasapoisto	15 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	Tasapoisto	15 vuotta
Muut kiinteät koneet ja laitteet	Tasapoisto	10 vuotta
Kaukolämpöverkko	Tasapoisto	15 vuotta
Ulkovalaistuslaitteet	Tasapoisto	20 vuotta
Vedenjakeluverkosto	Tasapoisto	15 vuotta
Viemäriverkosto	Tasapoisto	15 vuotta
Yleiset alueet, sadevesiviemäröinti	Tasapoisto	20 vuotta

Koneet ja kalustot

Raskaat koneet ja kalusto	Tasapoisto	15 vuotta
Rautaiset alukset ja veneet	Tasapoisto	15-20 vuotta
Puiset alukset, muut uivat työkoneet	Tasapoisto	10 vuotta
Erikoisajoneuvot	Tasapoisto	15 vuotta
Paketti- ja kuorma-autot	Tasapoisto	10 vuotta
Muut ajoneuvot	Tasapoisto	10 vuotta
Kevyet koneet ja laitteet	Tasapoisto	5-8 vuotta
Atk-laitteet	Jäännösarvopoisto	30 %
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3-15 vuotta
Muut konttorilaitteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muu irtain omaisuus	Tasapoisto	15 vuotta
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

12. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOS

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset 1.1.	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00
Lisäys tilikautena				
Vähennys tilikautena				
Muut pakolliset varaukset 31.12.	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00

13. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot ja -kulut				
Luovutusvoitot	3 510,00	-	3 510,00	-
Luovutustappiot	37 009,94	-	37 009,94	-

14. SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Satunnaiset tuotot	-	-	-	-
Satunnaiset kulut	-	-	-	-

15. OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

	Kunta	
	2025	2024
Osinkotuotot muista yhteisöistä	67 413,12	67 329,35

16. ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

Ei ilmoitettavaa

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

17. LAINAN LIIKKEELLE LASKEMISET

Ei ilmoitettavaa

18. ARVONKOROTUKSET

Käyttöomaisuudessa ei ole suoritettu arvonnkorotuksia.

19. TIEDOT PYSYVISTÄ VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI

Maa- ja vesialueet

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet	1 659 942,00	1 626 737,00	1 622 326,38	1 589 121,38
Maa- ja vesialueet yhteensä	1 659 942,00	1 626 737,00	1 622 326,38	1 589 121,38

	2025	2024
Aineettomat hyödykkeet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	225 419,18	242 612,66
Lisäykset tilikauden aikana	28 999,01	
Tilikauden poisto	19 273,15	17 193,48
Kirjanpitoarvo 31.12	235 145,04	225 419,18

	Maa ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 600 830,56	8 667 525,93	4 770 439,01	257 009,97	222 679,61	15 518 485,08
Lisäykset	26 500,00	164 803,65	300 760,17	37 740,79	987 621,19	1 517 425,80
Rahoitusosuudet					71 211,24	71 211,24
Vähennykset tilikauden ai	5 004,18	64 137,56				69 141,74
Siirrot erien välillä		21 991,48	625 343,39		-647 334,87	0,00
Tilikauden poistot		487 635,64	386 655,94	44 269,23		918 560,81
Arvon alentumiset		359 046,66				359 046,66
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 622 326,38	7 943 501,20	5 309 886,63	250 481,53	491 754,69	15 617 950,43

Sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				Lainasaamiset			Liittymismaksut
	Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhtymä osuudet	Muut osakkeet	Yhteensä	Tytäryhtiöiltä	Muilta	Yhteensä	Muilta
Hankintameno 1.1.	303 463,22	1 492,00	804 515,65	1 109 470,87	404 713,09	12 689,65	417 402,74	63 712,85
Lisäykset			20 203,00	20 203,00	1 400 000,00		1 400 000,00	
Vähennykset			1 680,00			12 689,65	12 689,65	
Arvon alentumiset			1 698,70					
Kirjanpitoarvo 31.12.2025	303 463,22	1 492,00	821 339,95	1 126 295,17	1 804 713,09	0,00	1 804 713,09	63 712,85

OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

20-22. LUETTELO TYTÄRYHTEISÖISTÄ, KUNTAYHTYMISTÄ JA OMISTUSYHTEISÖISTÄ

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	osuus (eur) osake- pääomasta	osuus (eur) vieraasta pääomasta	osuus (eur) tilikauden tuloksesta
As Oy Keskitalo	Puumala	62,5	2 165,42	11 609,64	-6,24
Kiint. Oy Plan Vuokratilat	Puumala	100	18 677,00	1 863 330,92	-47 868,01
Kiint. Oy Keskusvarikko	Puumala	82,86	97 552,36	3 252,70	-7 144,55
Puumalan Venesatama	Puumala	100	3 321,71	0,00	0,00
Pistohiekan Matkailu Oy	Puumala	100	18 000,00	0,00	-676,98
Yhteensä			139 716,49	1 878 193,26	-55 695,79

21 Kuntayhtymät

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	osuus (eur) perus- pääomasta	osuus (eur) vieraasta pääomasta	osuus (eur) tilikauden tuloksesta
Et-Savon maakuntaliitto	Mikkeli	1,9382	1 597,74	15 832,31	-1 259,41
Yhteensä			1 597,74	15 832,31	-1 259,41

22 Osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	osuus (eur) koko omasta pääomasta	osuus (eur) vieraasta pääomasta	osuus (eur) tilikauden tuloksesta
As Oy Vuorenpelto II	Puumala	30,73	71 340,71	2 579,14	-2 554,25
Kiit. Oy Liikekeskus	Puumala	26,37	127 101,85	2 039,41	773,23
As Oy Puumalan Saimaanrinne	Puumala	33,33	261 404,25	1 449,97	37,32
Yhteensä			459 846,80	6 068,52	-1 743,70

23. SAAMISET KONSERNIN YHTEISÖILTÄ, KUNTAYHTYMILTÄ JA OSAKKUUS/OMISTUSYHTEISÖILTÄ

	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset	1 804 713,09		404 713,09	
Siirtosaamiset				
Saamiset kuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset				
Siirtosaamiset				
Saamiset yhteensä	1 804 713,09		404 713,09	

24. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot seuraavalle vuodelle				
Siirtosaamiset kuntayhtymiltä				
Siirtosaamiset muilta	85 167,46	299 800,38	75 078,53	259 101,04
Laskennalliset verosaamiset				
Muut tulojäämät				
Siirtosaamiset yhteensä	85 167,46	299 800,38	75 078,53	259 101,04

RAHOITUSARVOPAPERIT

	2025	2024
Kirjanpitoarvo		
Aktia	3 667 783,00	1 547 783,00
OP Rahoitusyhtiö	1 855 000,00	250 000,00
Yhteensä	5 522 783,00	1 797 783,00

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

25. OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Oman pääoman erittely				
Peruspääoma 1.1.	9 808 938,74	9 808 938,74	9 808 938,74	9 808 938,74
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	9 808 938,74	9 808 938,74	9 808 938,74	9 808 938,74
Arvonkorotusrahassto 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahassto 31.12.				
Muut omat rahastot 1.1.	715 966,07	724 766,07	446 200,00	455 000,00
Lisäykset				
Vähennykset	10 000,00	8 800,00	10 000,00	8 800,00
Muut omat rahastot 31.12.	705 966,07	715 966,07	436 200,00	446 200,00
Edell. tilik. yli- ja alijäämä 1.1.	13 517 558,04	12 591 459,09	14 893 818,80	13 912 754,61
Edell. tilik. yli- ja alijäämä 31.12.	955 540,75	1 606 887,01	981 064,19	1 358 422,35
Tilikauden yli- ja alijäämä	10 288,05	955 540,75	68 441,94	981 064,19
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	24 042 750,90	24 071 904,65	25 207 399,48	25 148 957,54

26. ERITTELY POISTOEROISTA

Ei ilmoitettavaa

27. PITKÄAIKAISET VELAT

Ei ilmoitettavaa

28. JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

Ei ilmoitettavaa

29. PAKOLLISET VARAUKSET

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu				
Muut pakolliset varaukset	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00

30. VIERAS PÄÄOMA

	Kunta	
	Lyhytaikainen	Lyhytaikainen
	2025	2024
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat		
Yhteensä		
Velat kuntayhtymille		
Ostovelat		
Yhteensä		
Vieras pääoma yhteensä		

31. SEKKILIMIITTI

	2025	2024
Nordea Bank Oyj	16 818,79	16 818,79
Nordea Bank Oyj	78 639,57	
Yhteensä	95 458,36	16 818,79

32. MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat				
Liittymismaksut pitkäaikainen	802 623,27		802 623,27	
Muut velat, lyhytaikainen/ Liittymismaksut ja muut velat	102 029,64	78 058,60	82 706,63	63 675,21
Laskennalliset verovelat				
Muut velat yhteensä	904 652,91	78 058,60	885 329,90	63 675,21

33. SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Korkojaksotukset				
Lomapalkkavelka			359 505,75	376 812,55
Tilikauden lomapalkkojen sivukulut			73 950,33	75 581,18
Siirtovelat				
Muut siirtovelat			80 577,53	157 714,90
Siirtovelat yhteensä	531 400,56	640 487,53	514 033,61	610 108,63

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA JA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut

34. VELAT, VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoituslaitoksilta				
Yrityskiinnitys				
Kiinteistökiinnitys				
Erytyspanttaus	2 386 282,44	2 386 282,44	2 386 282,44	2 386 282,44
Yhteensä	2 386 282,44	2 386 282,44	2 386 282,44	2 386 282,44

35. MUISTA SITOUMUKSISTA KUIN VELOISTA VAKUUDEKSI ANNETUT KIINNITYKSET

Ei ilmoitettavaa

36. VAKUUKSISTA, JOTKA KUNTA ON ANATNUT SEN KANSSA SAMAAN KONSERNIIN KUULUVIEN YHTEISÖJEN PUOLESTA, YHTEENLASKETTU ARVO VAKUUTUSLAJEITTAIN ERITELTYNÄ

Ei ilmoitettavaa

37. YHTEENLASKETTU ARVO KUNNAN ANTAMISTA MUISTA KUIN EDELLÄ 34-36 KOHDISSA TARKOITETUISTA VAKUUKSISTA LAJEITTAIN ERITELTYNÄ

Ei ilmoitettavaa

38. VUOKRA- JA LEASINGVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut yhteensä	156 410,00	160 394,58	149 400,23	159 008,86
Seuraavalla kaudella maksettava osuus	117 045,78	114 981,31	114 769,87	113 595,59
Leasingvastuut	44 158,08	28 549,06	43 908,27	28 218,34
Seuraavalla kaudella maksettava osuus	11 492,85	11 992,40	11 402,34	11 901,60
Yhteensä	200 568,08	188 943,64	193 308,50	187 227,20

39. KUNNAN ANTAMAT VASTUUSITOUMUKSET SEN KANSSA SAMAA KONSERNIIN KUULUVIEN YHTEISÖJEN PUOLESTA

	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	1 219 079,00	1 270 953,00
Jäljellä oleva pääoma		1 219 079,00
Takaukset muiden puolesta, Puumalan vesiosuuskunta		
Alkuperäinen pääoma	128 635,99	144 871,82
Jäljellä oleva pääoma		128 635,99

40. MUUT KUNNAN ANTAMAT VASTUUSITOUMUKSET JA MUUT VASTUUT

	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuusta	19 515 789,00	18 218 425,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	24 980,00	19 550,00

41. MUUT KUNTAA KOSKEVAT TASEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

YMPÄRISTÖVASTUIDEN HARKINNANVARAINEN ESITTÄMINEN

Ei ilmoitettavaa.

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJIEN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

42. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ

Puumalan kunnan henkilöstön määrä 31.12.2025 oli 67 henkilöä.

Julkisten alojen eläkelain (JuEL) mukaan vakuutettu henkilöstö jakautuu seuraavasti:

Kunnallinen eläkelain piiriin kuuluu 59 henkilöä ja valtion eläkelain piiriin 8 henkilöä.

Valtion eläkejärjestelmään kuuluvat ennen vuotta 1970 syntyneet peruskoulujen rehtorit ja opettajat sekä opettajat, jotka ovat aloittaneet palveluksensa ennen 1.1.1999 ja sama työ- tai virkasuhde jatkuu edelleen.

Henkilöstöraportti laadittu erikseen.

Henkilötyövuosi	2025	2024
Hallintopalvelut	9,29	10,4
Hyvinvointipalvelut	41,5	41,1
Tekniset palvelut	18,86	16,76
Kansalaisopiston tuntiopettajat	3,08	3,95
Yhteensä	72,73	72,2

43. HENKILÖSTÖKULUT

Eritelty tuloslaskelmassa.

44. LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKLÖMAKSUT

	2025	2024
Suomen Keskusta	2 273,98	1 864,71
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	593,00	528,00
Kansallinen Kokoomus	77,00	106,00
Suomen Kristillisdemokraatit	191,00	145,00
Yhteensä	3 134,98	2 643,71

45. TILITARKASTAJIEN PALKKIOT

	2025	2024
Tilintarkastus	5 922,00	8 024,00
Yhteensä	5 922,00	8 024,00

46. KUNNAN JA SEN INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VÄLISET LIIKETOIMET

Ei ilmoitettava.

LUETTELOT JA SELVITYKSET

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

	Säilytystapa	Säilytysaika
Kirjanpitokirjat		
Pääkirja vienneittäin	Atk-tulosteina	10 v.
Virallinen päiväkirja	Atk-tulosteina	10 v.
Toteutusvertailu	Atk-tulosteina	10 v.
Kirjaustason tase	Atk-tulosteina	10 v.
Tase-erittelyt ja liitetiedot	Atk-tulosteina	10 v.
Ostoreskontra	Atk-osakirjanpito	10 v.
Myyntireskontra	Atk-osakirjanpito	10 v.
Tilinpäätös	Sidottu	pysyvästi
Palkka kirjanpito		
Palkkakortit	Atk-tulosteina	50 v.
Kirjanpitoerittely	Atk-tulosteina	10 v.
Verottajalle palkkalista	Atk-tulosteina	10 v.
Kuntien Eläkevakuutukselle tiedot	Atk-tulosteina	50 v.
Vakuutusyhtiölle tiedot	Atk-tulosteina	10 v.
Käyttöomaisuuskirjanpito	Atk-tulosteina	13 v.
Konsernikirjanpito	Atk-tulosteina	10 v.

TOSITELAJIT

1	Konserni
001	Tilinavausviennit
002	Muistiot
006	Jaksotukset
009	Käyttöomaisuus viennit
101	Ostoreskontra suoritukset
151	Myyntireskontra viitteet
200	Vesilaskutus
201	Rahatilit
205	Myyntireskontra, suoritukset
230	SIS Vesilaskutus
301	Palkat
401	Ostolaskut
402	Konsernin ostolaskut
403	Investointien ostolaskut
404	Kierrätetyt ostolaskut
601	Asuinhuoneistojen vuokralaskut
602	Liikehuoneistojen vuokralaskut
651	Hallintopalveluiden laskut
653	Peruspalvelujen laskut
654	Päivähoitomaksujen laskutus
672	Puumalan kansalaisopiston laskutus
683	Venepaikka laskutus
684	Maa-ainesluvut
685	Rakennusvalvonta
686	Jätehuoltolaskutus

9 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

9.1 PUUMALAN VESILIIKELAITOS

Toimintakertomus

Puumalan vesiliikelaitoksen katsaus

Puumalan vesiliikelaitos on perustettu kunnanvaltuuston päätöksellä 17.2.2025 §7. Puumalan vesiliikelaitos on aloittanut varsinaisen vesihuoltotoiminnan 1.6.2025, kun Puumalan vesiosuuskunnan vesihuolto-omaisuus ja liiketoiminta siirtyivät vesiliikelaitokselle.

Operaattorina on toiminut 1.6.2025 alkaen Järvi-Saimaan Palvelut Oy. Puumalan vesiliikelaitos vastaa vesihuollon toiminnasta Puumalan keskustaajaman, Kotiniemen, Kotkatsaaren, Kuoreksenniemen ja Sahanlahden alueilla. Puumalan vesiliikelaitoksen asiakkaina ovat lähes kaikki näiden asemakaava-alueiden kiinteistöt ja yritykset. Vesiliikelaitoksen palvelut tuotetaan liiketaloudellisia periaatteita noudattaen. Vesiliikelaitos hoitaa kaikki käyttömenonsa sekä suunnitellut investoinnit hankkimallaan tulorahoituksella.

Puumalan vesiliikelaitos on tehnyt ensimmäisen toimintavuoden aikana pieniä investointeja Kaivannon vedenottamalla, raakavesikaivojen huuhteluja, raudanpoistokontin paineenkorotuksen sekä automatiikan päivittämisiä. Koskenselän leirintäalueella kohdalla on tehty viemäriinjan painoituksia sekä kuvattu vesistöalituksien vesi- ja viemäriputkia kirkonkylän, Koskenselkä-Kuoreksenniemen ja Sahanlahden alueella. Varavedenottamolle on tehty uusi alkalointisäiliön asennus sekä alueen järjestelmiin on tehty parannuksia. Vesiliikelaitoksen vedensaannin varmentamiseen on saatu huomattavat parannukset 2025 vuoden aikana. Vesihuollon operaattori on tehnyt hartia voimin töitä toiminnan alusta alkaen tilikauden aikana.

Puumalan vesiliikelaitoksen hallinto

Puumalan vesiliikelaitoksella on viisijäseninen johtokunta, jonka tehtävänä johtaa ja kehittää alaistaan liikelaitosta sekä vastata palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Vesiliikelaitoksen johtokunta kokoontui tilikauden aikana viisi kertaa. Johtokunnan puheenjohtajana toimi Vesa Koivula.

Olennaiset muutokset vesiliikelaitoksen toiminnassa ja taloudessa

Vesiliikelaitoksen liikevaihto toteutui hieman talousarvioita suurempana. Liikevaihdon kehitys selittyy vesimaksujen korotuksella. 15 prosentin korotus toteutettiin jo vesiosuuskunnan toimesta 1.1.2025 alkaen ja vesiliikelaitos jatkoi toimintaa samalla hintatasolla.

Palveluiden ostot ylittävät talousarvion, mikä tämä johtuu budjetoitua suuremmista vesianalyyysien kuluista, isommista ICT-palveluiden kuluista sekä alueiden suuremmista rakentamiskuluista. Varavedenottamoa on useampaan kertaan pyritty saamaan käyttöön ja sen käyttöönottoon on tarvittu useammat puhtaat vesinäytteet. Vedenottamoista on otettu laajat isotooppinäytteet, jolla saadaan selvitettyä raakavesikaivoihin tulevat rantaimeytykset. Toiminnan siirtymisessä Puumalan vesiosuuskunnalta Puumalan vesiliikelaitokseksi on tarvittu päivittää tietoteknisiä järjestelmiä, joista on tullut lisäkuluja vesiliikelaitokselle. Alueiden rakentamiseen on tarvittu tehdä korjaavia toimenpiteitä vesi- ja viemäriputkien suojaamiseksi sekä päivitetty pumppaamojen rikkoutuneita osia.

Puumalan vesiliikelaitoksen henkilöstö

Puumalan vesiliikelaitoksella ei ole omaa henkilöstöä töissä. Puumalan vesihuollon operoinnista vastaavalla Järvi-Saimaan Palveluilla on vesilaitoksen toiminnasta vastaava kokoaikainen vesilaitoksenhoitaja ja kolmena päivänä viikossa puhdistamonhoitaja. Puumalan vesiliikelaitoksen johtaja hoitaa tehtäviä 30 % työpanoksella ja toimistosihteerin hoitaa vesiliikelaitoksen johtokunnan sihteerin tehtäviä sekä laskujen asiatarastuksia 5 % työpanoksella muiden töidensä ohella. Taloushallintoa vesiliikelaitoksen puolesta pyörittää Puumalan kunnan taloushallinto taloussihteerin johdolla.

Arvio todennäköisesti tulevasta kehityksestä

Vesiliikelaitoksen toiminta on luonteeltaan vakaata, eikä merkittäviä muutoksia toiminnassa tai tehtävissä ole tiedossa. Tulevaisuudessa tulee kiinnittää huomiota riittävään raakaveden saantiin sekä valmius- ja varautumissuunnitteluun.

Haasteet vesilaitoksella tulevat olemaan tulevaisuuden investoinnit vedenlaadun parantamiselle, vesihuoltoverkoston saneeraukset ja laitteistojen kunnan pitäminen hyvällä tasolla.

Uusia vesiliittymäsopimuksia tehtiin 3 kpl. Kirkonkylälle on kaavoitettu uusi Kanttorilanrannan omakotialue, mutta kaavasta on tehty maaliskuussa 2026 yksi valitus hallinto-oikeuteen. Kunnallistekniikan suunnittelua toteutetaan vuonna 2026, mutta todennäköisesti rakentamisvaiheeseen ei vielä päästä. Kanttorilanrannan alueelle on tulossa 8 omarantaista ja 4 uutta kuivan maan kaavatonttia. Veden ja jäteveden laskutukseen ei ole tullut vähennystä tilikauden aikana.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Vesilaitostoimintaa säädetään lainsäädännön kautta. Vesihuoltolaki, ympäristönsuojelulaki, sekä terveydensuojelulaki määrittävät keskeiset puitteet ja vaatimukset, jossa vesihuoltopalvelua tuotetaan. Lainsäädännöstä tulevien vaatimusten täyttäminen edellyttää vesiliikelaitoksella jatkuvaa toiminnan suunnittelua, laitosten ja verkostojen huoltoa sekä kunnossapitoa. Tästä johtuen tulee investoinnit kohdistaa oikein ja toteuttaa niitä mahdollisuuksien mukaan. Vesihuollossa on tullut viime vuosien aikana esille kriittisen infran tilanne ja poikkeusoloihin varautuminen. Kriittiseen infraan ja poikkeusoloihin on tulossa lainsäädännön kautta tehtäviä vesilaitoksille.

Vesilaitoksen tehtävät edellyttävät monelta osin pitkäaikaista ammatillista kokemusta ja perehtyneisyyttä. Työvoiman saatavuus voi aiheuttaa jatkossa haastetta vesihuollon toimintavarmuuden näkökulmasta.

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Laadukas ja toimintavarma vesihuolto on välttämätön edellytys väestölle sekä yrityksille. Vesihuollon tulee turvata puhtaan veden juomavedeksi, hygienian ylläpitämiseksi kuin yritysten käyttöön sekä jätevesien poisjohtamisen ja käsittelyn, siten ettei niistä aiheudu haittaa ihmisten terveydelle tai ympäristölle.

Vesihuollon toimialaan liittyy sen luonteen mukaisesti monenlaisia riskejä. Riskit liittyvät talousveden laatuun, toimitushäiriöihin, laitteistovikoihin tai sääilmiöiden aiheuttamiin vahinkoihin, jätevesipäästöihin ym. Lainsäädäntö edellyttää vesihuoltolaitoksilta riskienhallintaa ja varautumista erilaisiin häiriöihin.

Puumalan Vesiliikelaitos toimii kunnan organisaation osana. Liikelaitoksen toiminnasta vastaa liikelaitoksen johtokunta. Johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Johtokunnan tai vesiliikelaitoksen johtajan päätöksistä ei valitettu toimintavuoden aikana.

Vesiliikelaitoksen johtaja johtaa ja kehittää johtokunnan alaisena liikelaitoksen toimintaa. Kunnan hallintosäännön 14 §:n mukaan vesiliikelaitoksen johtaja huolehtii liikelaitoksen hallinnosta sekä taloudenhoidon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Vesiliikelaitoksen johtaja on tuonut jokaisen johtokunnan kokoukseen tilannekatsauksen vesiliikelaitoksen toiminnasta ja taloudesta.

Vesiliikelaitoksen tulorahoituksessa on näkyvissä omat haasteet liittyjien määrässä ja veden kulutuksen mahdollisessa vähenemisessä. Mikäli tulevaisuudessa tulorahoitus ole riittävä suuri niin laitosten ja verkostojen saneerauksiin ei voida panosta ja kertyneisiin saneerausvelkoihin voi tuoda toiminnallisia ongelmia. Verkostojen laajennusinvestoinnit toteutetaan yhdessä kunnan kaava-alueiden rakentamisen kanssa.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Vettä on myyty aikavälillä 1.6.–31.12.2025 yhteensä 32 837 m³ (koko vuoden kulutus 54 766 m³) ja jätevettä on laskutettu 1.6.–31.12.2025 aikana 35 722 m³ ja käsitelty 35 722 m³ (koko vuonna 57 433 m³).

Veden ja jäteveden tulona oli 308 235,30 € (TA 264 640€). Puumalan vesiliikelaitoksen johtokunta piti vesimaksut samana kuin Puumalan vesiosuuskunta oli ne vuodeksi 2025 määritellyt. Puumalan vesiosuuskunta oli nostanut 15 % vuodelle 2025 vesi- ja jätevesimaksuja. Vedenmyynti väheni 8,16 % edellisvuoden tasosta ja laskutettu jätevesimäärä väheni edellisvuoden tasosta 3,78 %.

Vuoden 2025 talousarviossa vesiliikelaitoksen liikevaihdoksi esitettiin 303 440 euroa. Puumalan vesiliikelaitoksen liikevaihto tilinpäätöksessä on 323 951 euroa. Tämä on 20 511 euroa enemmän kuin talousarviossa oli esitetty. Jätevesimaksuja on kertynyt talousarvion ennustetta enemmän.

Vesiliikelaitoksen toimintakulut olivat 266 381 euroa. Tästä sisäisiä taloushallinnon palveluja oli 10 250 euroa. Materiaaleja ja palvelujen ostoja kertyi 256 131 euroa. Kokonaisuutena aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittivät talousarvion 66 932 eurolla. Tähän vaikuttivat asiantuntijapalveluissa vesinäytteiden suuri määrä johtuen useasta kerrasta ottaa varavedenottamon käyttöön. Raakavesikaivoista on otettu vesinäytteitä, jossa on tehty isotooppitutkimuksia selvittääkseen kaivojen rantaimetykset. Puumalan talousvesitutkimuksen veloitettarkkailun vesinäytteet sekä Puumalan jätevedenpuhdistamon kuormitus- ja vesistötarkkailuanalytiikka tulivat myös vesiliikelaitoksen maksettavaksi, kun vesinäytteiden veloitettarkkailusopimus oli vesiliikelaitoksen nimissä. ICT-palveluissa on reilu ylitys talousarvion nähden. Vesikannan kustannukset ovat tulleet vesiliikelaitoksen maksettavaksi, kun sopimus siirtyi vesiosuuskunnalta vesiliikelaitokselle. Vesikannan ja Pro Economican välille on tarvittu tehdä järjestelmien välille integraatioita, että saadaan kaikki aineistot siirrettyä laskutuksen. Rakennusten ja alueiden rakentamisessa on tehty vesijohtoverkostojen suojauksia Saimaan vedenpinnan alhaisuuden takia. Lisäksi on tehty myös raakavesikaivon saavutettavuuden parantamisia sekä jätevesipumppaamojen pumppujen uusimisia.

Puumalan vesiliikelaitoksen liikeylijäämä oli 22 974 euroa. Sitova liikeylijäämä oli talousarviossa 55 824 euroa. Sitovaan liikeylijäämää ei saavutettu.

Rahoituskuluja kirjattiin yhteensä 8 585 euroa. Kunnalle maksettiin tästä 5 250 euroa peruspääomakorvausta. Lainojen korkokustannuksia oli 3 312 euroa.

Tilikauden ylijäämäksi muodostui 14 389 euroa. Se on vähemmän kuin talousarviossa oli budjetoitu. Talousarviossa oli tilikauden ylijäämä 37 158 €.

Vesi- ja viemäri liittymismaksuja kertyi 25 200 €. Poistojen määrä oli 32 624 euroa ja taseen loppusumma oli 1 679 476 euroa.

Investoinnit olivat nettona yhteensä 73 347 euroa. Alkuperäisessä talousarviossa oli investointeihin varattu 40 000 €. Lisämäärärahaa haettiin investointeihin liotelavan hankintaan 17 000 euroa ja varavesilaitoksen lisätöihin 41 000 euroa eli muutetussa talousarviossa investointeihin oli varattu 98 000 €.

Investointeihin on kirjattu lisäyksenä tase-ero, joka oli siirtymähetkellä vastaavaa ja vastattavaa puolten välillä. Vastattavaa puoli muodostui noin 151 000 euroa suuremmaksi kuin vastaavaa puoli ja tätä erää käsitellään kauppahinnan korjauksena ja se kohdistetaan vesi- ja viemäriverkostoon.

Avaava tase on hyväksytty valtuustossa ennen vuoden 2025 tilinpäätöskäsittelyä.

Avaavan taseen valmistelussa on tehty yhteistyötä tilintarkastajan kanssa sen oikeellisuuden varmistamiseksi.

Valtuusto on hyväksynyt 16.2.2026 §9 Puumalan vesiliikelaitoksen avaavan taseen per 1.6.2025.

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Sitova tavoite	Mittari	Toteuma
Liikeylijäämä	55 824 e	22 974 e
Korvaus peruspääomasta	5200 e	5200 e

Tunnusluku	TP 2024 (Vesiosuuskunta)	TA 2025 Vesiliikelaitos 1.6.- 31.12.2025 (1.1.-31.12.2025)	TP 2025 Vesiliikelaitos 1.6.- 31.12.2026 (1.1.-31.12.2026)
Veden myynti m ³	59 630	34 417 (59 000)	32 837 (54 766)
Jäteveden laskutus	59 688	34 417 (59 000)	35 722 (57 433)
Vesi- ja jätevesitaksa yht. Sis. ALV 25,5 %	6,16 e/m ³	7,25 e/m ³	7,25 e/m ³

1. Kuntastrategian painopiste: Hyvinvointi

Kuntastrategian tavoite: Onnellinen ja toimintakykyinen kuntalainen			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma
Vesihuollon toimintavarmuuden turvaaminen.	Tavoite: Vedenjakelussa ei ole toimintakatkoksia tai -häiriöitä. Vastuu: vesilaitos ja operaattori	Toimintahäiriöiden määrää laskee.	Vedenjakelussa ei ole ollut toimintakatkoksia. Varavedenotto on saatu käyttöön vuoden 2026 alussa. Värjäytyneestä vedestä toimintakauden aikana on ollut haittaa vesilaitoksen asiakkaille kolme kertaa.
Varautumissuunnitelman päivittäminen.	Tavoite: Varautumisen vahvistaminen. Vastuu: vesilaitos ja operaattori	Varautumissuunnitelma päivitetty vuoden loppuun mennessä.	Varautumissuunnitelmaa ei ole laadittu. Varautumissuunnitelma päivitetään 2026 aikana.

Laaditaan verkostojen huuhtelusuunnitelma ja toimenpiteet aikataulutetaan.	Tavoite: Ennaltaehkäistään verkoston huuhtelun avulla häiriötilanteiden syntymistä jatkossa. Vastuu: vesilaitos ja operaattori	Huuhtelusuunnitelma ja aikataulu valmiina vuoden loppuun mennessä.	Huuhtelusuunnitelma ei ole laadittu. Huuhtelusuunnitelma laaditaan 2026 aikana.
--	--	--	---

Kuntastrategian tavoite: Puumala tunnetaan erinomaisesta asiakaspalvelusta

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma
Häiriötilanteista viestiminen vahvistuu. Häiriötilanneviestipalvelu otetaan käyttöön.	Tavoite: Häiriötilanteiden viestintä tavoittaa asiakkaat ajantasaisesti. Vastuu: vesiliikelaitos ja operaattori	Asiakaspalautteen säännöllinen seuranta	Häiriötilanneviestipalvelu on otettu käyttöön kesäkuussa 2025

Kuntastrategian tavoite: Kestävä kuntatalous

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	
Pitkän aikavälin investointisuunnitelman laadinta	Tavoite: Tulevaisuuden investointeihin varautuminen Vastuu: vesiliikelaitos ja operaattori	Suunnitelma valmiina vuoden 2026 talousarviovalmistelun yhteydessä.	Pitkän aikavälin suunnitelmaa ei ole laadittu. Laaditaan 2026 aikana.
Taloutta tasapainotetaan kustannustarkastelulla, vesitaksoiden tarkastamisella sekä investointien tulevaisuussuunnittelulla.	Tavoite: Vesiliikelaitoksen talouden tasapainon saavuttaminen suunnitelmakaudella Vastuu: vesiliikelaitos	Talouden tasapaino	Vesitaksat ovat samalla tasolla kuin vesiosuuskunnalla. Vesiosuuskunta oli korottanut vesitaksoja 15 %:lla.

			Talousarviota suurempia kuluja on tullut budjetoitua suuremmista vesianalyyysien kuluista, isommista ICT-palveluiden kuluista. Alueiden rakentamiseen on tarvittu tehdä korjaavia toimenpiteitä vesi- ja viemäriputkien suojaamiseksi sekä päivitetty pumppaamojen rikkoutuneita osia.
--	--	--	--

2. Kuntastrategian painopiste: Laatuasuminen

Kuntastrategian tavoite: Edistetään asuntotuotantoa			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma
Uusien liittymien myynti erityisesti Kotiniemen asuinalueelta	Tavoite: Yhteistyössä kunnan kanssa tehdään aktiivista tonttimarkkinointia ja tavoitellaan tonttikauppojen kasvua sekä edistetään tonteille rakentamista. Vastuu: kunta ja vesilaitos yhteistyössä	Uusien liittymien tavoitemäärä Kotiniemessä vuonna 2025: 1 kpl	Uusia vesijohtoverkostoliittymiä on tehty 3 kpl Kotiniemen alueella 2025 aikana.

Tilinpäätöslaskelmat

PUUMALAN VESILIIKELAITOS Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Toteutuma 2025	Poikkeama summa	Käyttö- %
Liikevaihto	303 440	323 951	-20 511	106,8
Liiketoiminnan muut tuotot				
Materiaalit ja palvelut		-266 381		
Ostot tilikauden aikana	-35 000	-26 103	-8 897	74,6
Palvelujen ostot	-164 449	-240 277	75 828	146,1
Henkilöstökulut	-10 250		-10 250	
Palkat ja palkkiot	-10 250		-10 250	
Suunnitelman mukaiset poistot	-35 000	-32 624	-2 376	93,2
Liiketoiminnan muut kulut	-2 917	-1 972	-945	67,6
Liikeylijäämä (-alijäämä)	55 824	22 974	32 850	41,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-18 666	-8 585	-10 081	46,0
Muut rahoitustuotot		3	-3	-100
Muille maksetut korkokulut	-4 666	-3 312	-1 354	71
Korvaus peruspääomasta		-5 250	5 250	-100
Muut rahoituskulut	-14 000	-26	-13 974	0,2
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	37 158	14 389	22 769	38,7
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	37 158	14 389	22 769	38,7
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	37 158	14 389	22 769	38,7

TULOSLASKELMA

1.6.-31.12.2025

Liikevaihto		323 951,00
Liiketoiminnan muut tuotot		-0,27
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tava		
Ostot tilikauden aikana	-26 103,48	
Palvelujen ostot	<u>-240 277,48</u>	-266 380,96
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot		-32 624,02
Liiketoiminnan muut kulut		<u>-1 972,11</u>
Liikelylijäämä (-alijäämä)		22 973,64
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	3,20	
Muille maksetut korkokulut	-3 312,02	
Korvaus peruspääomasta	-5 250,00	
Muut rahoituskulut	-26,10	-8 584,92
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	14 388,72	14 388,72
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	14 388,72	14 388,72
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	14 388,72	14 388,72

VESILIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,3
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	3,3
Voitto, %	4,4

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta/kuntayhtymältä + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Voitto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)

Oma Pääoma	314 388,72
Lainat kunnalta ja kuntayhtymiltä	287 689,65
Pitkäai.velka/Lyhytaik.velka	222 288,64
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0,00
Korkokulut	3 312,02
Korvaus peruspääomasta	5 250,00
Yli-/alijäämä	14 388,72

RAHOITUSLASKELMA

2025

Toiminnan rahavirta

Liikelylijäämä (-alijäämä)	22 973,64	
Poistot ja arvonalentumiset	32 624,02	
Rahoitustuotot ja -kulut	-8 584,92	
	<u>47 012,74</u>	47 012,74

Investointien rahavirta

Investointimenot	-223 057,82	-223 057,82
------------------	-------------	-------------

Toiminnan ja investointien rahavirta **-176 045,08**

Rahoituksen rahavirta

Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	262 702,73	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>11 244,55</u>	273 947,28
Oman pääoman muutokset		300 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-43 463,64	
Korottomien velkojen muutos	<u>-210 004,40</u>	-253 468,04
Rahoituksen rahavirta		320 479,24

Rahavarojen muutos **144 434,16**

Rahavarat 31.12 144 434,16

Rahavarojen muutos 144 434,16

VESILIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, 1 000€	176,0
Investointien tulorahoitus, %	21,1
Laskennallinen lainanhoitokate	2,4
Kassan riittävyys, pv	103,0
Quick ratio	2,2
Current ratio	2,2

Investointien tulorahoitus, %

=100 *(Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot) / Investointien omahankintameno

Laskennallinen lainanhoitokate

(Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys, pv

=365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Quick ratio

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhyt aikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Current ratio

=(Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Rahoituslaskelman toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	55 824		55 824	22 974	-32 850
Suunnitelman mukaiset poistot	35 000		35 000	32 624	-2 376
Rahoitustuotot ja -kulut	-18 666		-18 666	-8 585	10 081
	<u>72 158</u>	<u>0</u>	<u>72 158</u>	<u>47 013</u>	<u>-25 145</u>
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-40 000	-58 000	-98 000	-223 058	-125 058
Toiminnan ja investointien rahavirta	32 158	-58 000	-25 842	-176 045	-150 203
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset	-32 078		-32 078	273 947	306 025
Oman pääoman muutokset				300 000	300 000
Muut maksuvalmiuden muutokset				-253 468	-253 468
Rahoituksen rahavirta	80	-58 000	-57 920	320 479	-275 261
Rahavarojen muutos				144 434	

TASE

1.6.-31.12.2025

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	6 763,37
	<u>6 763,37</u>

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	11 709,18
Rakennukset	716 891,72
Kiinteät rakenteet ja laitteet	540 883,52
	<u>1 269 484,42</u>

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	168,19
Muut saamiset	63 712,85
	<u>63 881,04</u>

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset:

Myyntisaamiset	154 241,96
Muut saamiset	40 670,58
	<u>194 912,54</u>

Rahat ja pankkisaamiset	144 434,16
-------------------------	------------

VASTAAVAA YHTEENSÄ

1 679 475,53

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	300 000,00
Tilikauden yli-/alijäämä	14 388,72
	<u>314 388,72</u>

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	118 662,15
Lainat kunnalta	287 689,65
Muut velat/Liittymismak	802 623,27
	<u>1 208 975,07</u>

Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	103 626,49
Ostovelat	45 859,88
Muut velat	6 563,54
Siirtovelat	61,83
	<u>156 111,74</u>

VASTATTAVAA

1 679 475,53

Omaaraisuusaste, %	18,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	421,4
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	14,39
Lainakanta 31.12, 1000 €	510,0
Lainat ja vuokravastuut 31.12, 1000 €	510,0
Lainasaamiset 31.12, 1000 €	0

Omavaraisuusaste, %

= 100 x (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) /
(Koko pääoma – Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

=100* (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä
(alijäämä)

Lainakanta 31.12, 1000 €

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta +
Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta +
Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta
luotonantajilta+Vuokravastuut

Lainasaamiset 31.12.

=sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjasaamiset ja muut lainasaamiset

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KUVAAVAT LIITETIEDOT

Vesiliikelaitos

1. ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET SEKÄ MENETELMÄT

Tulojen ja menojen kirjaamisperusteet

Tulot ja menot kirjataan suoriteperusteisesti poikkeuksena vähäiset liiketapahtumat.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen perustuen Puumalan Vesiosuuskunnan välitilinpäätöksen tietoihin. Puumalan kunnanvaltuusto on hyväksynyt Puumalan Vesiliikelaitoksen avaavan taseen 16.2.2026 § 9. Hyödykkeet on merkitty em. päätöksiin perustuvilla arvoilla vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistolaskennassa on noudatettu Puumalan kunnanvaltuuston päätöstä 8.12.1997 § 83. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankinta- tai sitä alemman hankintamenon määräisenä

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

2. TULOSLASKELMAN JA TASEEN ESITTÄMISTAPA

Puumalan vesiliikelaitoksen tuloslaskelma ja tase esitetään vuoden 2025 tilinpäätöksessä ensimmäistä kertaa, koska vuosi 2025 oli Puumalan vesiliikelaitoksen ensimmäinen toimintavuosi.

3. VERTAILUKELPOISUUS

Tilikaudet eivät ole toisiinsa nähden vertailukelpoisia, koska vesiliikelaitos perustettiin kunnanvaltuuston päätöksellä 17.2.2025 ja vesiliikelaitoksen varsinainen vesihuoltotoiminta alkoi 1.6.2025.

4. AIKAISEMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT

Ei aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja ja kuluja.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

5. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVITTÄIN

	2025	2024
Vesilaitostoiminta	101 377,40	-
Viemärlaitostoiminta	222 573,60	-
Liikevaihto	323 951,00	-

6. PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	2025	2024
Muiden palvelujen ostot	240 277,48	-
Palvelujen ostot yhteensä	240 277,48	-

7. POISTOKOhteiden RYMITTELY, POISTOAJAT JA POISTOMENETELMÄT

Ryhmän nimi	Poistomenetelmä	Poistoperuste v/%
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Atk-ohjelmat	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	20 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

Asuntotontti	Ei tehdä poistoja	0
Liike- ja teollisuustontit	Ei tehdä poistoja	0
Ulkoilu- ja puistoalueet	Ei tehdä poistoja	0
Metsät	Ei tehdä poistoja	0
Maa-alueet	Ei tehdä poistoja	0
Vesialueet	Ei tehdä poistoja	0

Rakennukset

Puiset asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Kiviset asuinrakennukset	Tasapoisto	40 vuotta
Rivitalot	Tasapoisto	40 vuotta
Talous- ja ulkorakennukset	Tasapoisto	30-40 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30-50 vuotta
Liikerakennukset	Tasapoisto	30-40 vuotta
Teollisuus- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Museorakennukset	Ei tehdä poistoja	0

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut ja puistot	Tasapoisto	15-20 vuotta
Tiet	Tasapoisto	40 vuotta
Torit	Tasapoisto	40 vuotta
Satamat, laiturit ja uimalat, sillat	Tasapoisto	10-30 vuotta
Satama	Tasapoisto	30 vuotta
Silta	Tasapoisto	40 vuotta
Uimala	Tasapoisto	20 vuotta
Urheilu- ja ulkoilurakenteet	Tasapoisto	20 vuotta

Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15-30 vuotta
Puhelinverkko ja kesukset	Tasapoisto	15 vuotta
Sähköjohdot ja kiinteät sähkölaitteet	Tasapoisto	15 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	Tasapoisto	15 vuotta
Muut kiinteät koneet ja laitteet	Tasapoisto	10 vuotta
Kaukolämpöverkko	Tasapoisto	15 vuotta
Ulkovalaistuslaitteet	Tasapoisto	20 vuotta
Vedenjakeluverkosto	Tasapoisto	15 vuotta
Viemäriverkosto	Tasapoisto	15 vuotta
Yleiset alueet, sadevesiviemärointi	Tasapoisto	20 vuotta

Koneet ja kalustot

Raskaat koneet ja kalusto	Tasapoisto	15 vuotta
Rautaiset alukset ja veneet	Tasapoisto	15-20 vuotta
Puiset alukset, muut uivat työkoneet	Tasapoisto	10 vuotta
Erikoisajoneuvot	Tasapoisto	15 vuotta
Paketti- ja kuorma-autot	Tasapoisto	10 vuotta
Muut ajoneuvot	Tasapoisto	10 vuotta
Kevyet koneet ja laitteet	Tasapoisto	5-8 vuotta
Atk-laitteet	Jäännösarvopoisto	30 %
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3-15 vuotta
Muut konttorilaitteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muu irtain omaisuus	Tasapoisto	15 vuotta
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

8. TIEDOT PYSYVISTÄ VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI

Aineettomat hyödykkeet	2025
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00
Lisäykset tilikauden aikana	6 878,00
Tilikauden poisto	114,63
Kirjanpitoarvo 31.12	6 763,37

2025	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	11 709,18	738 827,62	335 277,19	1 085 813,99
Lisäykset	-	-	216 179,82	216 179,82
Tilikauden poistot	-	21 935,90	10 573,49	32 509,39
Kirjanpitoarvo 31.12.	11 709,18	716 891,72	540 883,52	1 269 484,42

Sijoitukset	2025
Poistamaton hankintameno 1.1.	63 881,04
Lisäykset tilikauden aikana	-
Tilikauden poisto	-
Kirjanpitoarvo 31.12	63 881,04

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

9. OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

Oman pääoman erittely		
	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	-	-
Lisäykset	300 000,00	-
Vähennykset	-	-
Peruspääoma 31.12	300 000,00	-
Edell. tilik. yli- ja alijäämä 1.1.	-	-
Edell. tilik. yli- ja alijäämä 31.12.	-	-
Tilikauden yli- ja alijäämä	14 388,72	-
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	314 388,72	-

10. PITKÄAIKAISET VELAT

Pitkäaikaiset velat	2025
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	23 717,55
Lainat julkisyhteisöltä (Vesiosuuskunnalta kunnalle siirtyneet lainat, jotka on kirjattu sisäisiin lainoihin)	287 689,65
Kaikki yhteensä	311 407,20

11. SEKKILIMIITTI

	2025
Nordea Bank Oyj	78 639,57
-siitä käyttämättä oleva määrä	78 639,57

12. MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	2025	2024
Muut velat		
Liittymismaksut pitkäaikainen	802 623,27	-
Muut velat, lyhytaikainen/ Liittymismaksut ja muut velat	6 625,37	-
Ostovelat	45 859,88	
Muut velat yhteensä	855 108,52	-

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJIEN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

13. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ

Puumalan vesiliikelaitoksella ei ole omaa henkilökuntaa.

LUETTELOT JA SELVITYKSET

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

	Säilytystapa	Säilytysaika
Kirjanpitokirjat		
Pääkirja vienneittäin	Atk-tulosteina	10 v.
Virallinen päiväkirja	Atk-tulosteina	10 v.
Toteutumisvertailu	Atk-tulosteina	10 v.
Kirjaustason tase	Atk-tulosteina	10 v.
Tase-erittelyt ja liitetiedot	Atk-tulosteina	10 v.
Ostoreskontra	Atk-osakirjanpito	10 v.
Myyntireskontra	Atk-osakirjanpito	10 v.
Tilinpäätös	Sidottu	pysyvästi
Käyttöomaisuuskirjanpito	Atk-tulosteina	10 v.

TOSITELAJIT

001	Tilinavausviennit
002	Muistiot
009	Käyttöomaisuus viennit
101	Ostoreskontra suoritukset
151	Myyntireskontra viitteet
200	Vesilaskutus
201	Tiliotetositteet
205	Myyntireskontra, suoritukset
220	Yleislaskutus
230	SIS Vesilaskutus
401	Ostolaskut
404	Kierrätetyt ostolaskut
90	Avaavan taseen kirjaukset

Puumalassa .maaliskuuta 2026

Puumalan vesiliikelaitoksen johtokunta

Vesa Koivula
puheenjohtaja

Hannu Janhunen
varapuheenjohtaja

Kaija Hukka

Hely Salmela

Simo Parri

Heikki Virta
Puumalan vesiliikelaitoksen johtaja

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätöksen allekirjoittaminen

Kuntalain 113 § mukaan tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja. Seuraavassa vuoden 2025 tilinpäätöksen allekirjoitukset:

Puumalassa 30. maaliskuuta 2026

_____
Olli Luukkonen
kunnanhallituksen puheenjohtaja

_____
Sami Partanen
kunnanhallituksen varapuheenjohtaja

_____
Mika Hämäläinen
kunnanhallituksen jäsen

_____
Minna Korhonen
kunnanhallituksen jäsen

_____
Vesa Koivula
kunnanhallituksen jäsen

_____
Katri Huhtala
kunnanhallituksen jäsen

_____
Airi Tella
kunnanhallituksen jäsen

_____
Niina Kuuva
kunnanjohtaja

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Puumalassa 5.5.2026

Itä-Suomen Tilintarkastus Oy, tilintarkastusyhteisö

Timo Nuutinen
HT, JHT